



LIBROGADĪ ĀRHI

TUUKAMURĪ
JUUMIGĪRĪ JĪMIDAMI

ÓDAMI

**Se agradece a la Comisión Nacional de Derechos Humanos
y a la Cuarta Visitadora General,
Mtra. María Eréndira Cruzvillegas Fuentes
por su colaboración para las ilustraciones de la primera página.**

**Ódami ithiïyia ïrhídhi xiïrri ódami obhakami ogóbai
obhaga amïka xiako naanamaaxi bídhi oidhigi,
babáskiana, jukoidhigi xiako jïïpidhi, obhaga atïmï
mos kïïga gïrri jurrábakatai dana jaatagaiithai xia
dutudhikamikïdï gïrri ñioki bíthuldharraga.**



BAJA
CALIFORNIA

SONORA

CHIHUAHUA

COAHUILA

BAJA
CALIFORNIA
SUR

SINALOA

DURANGO

ZACATECAS

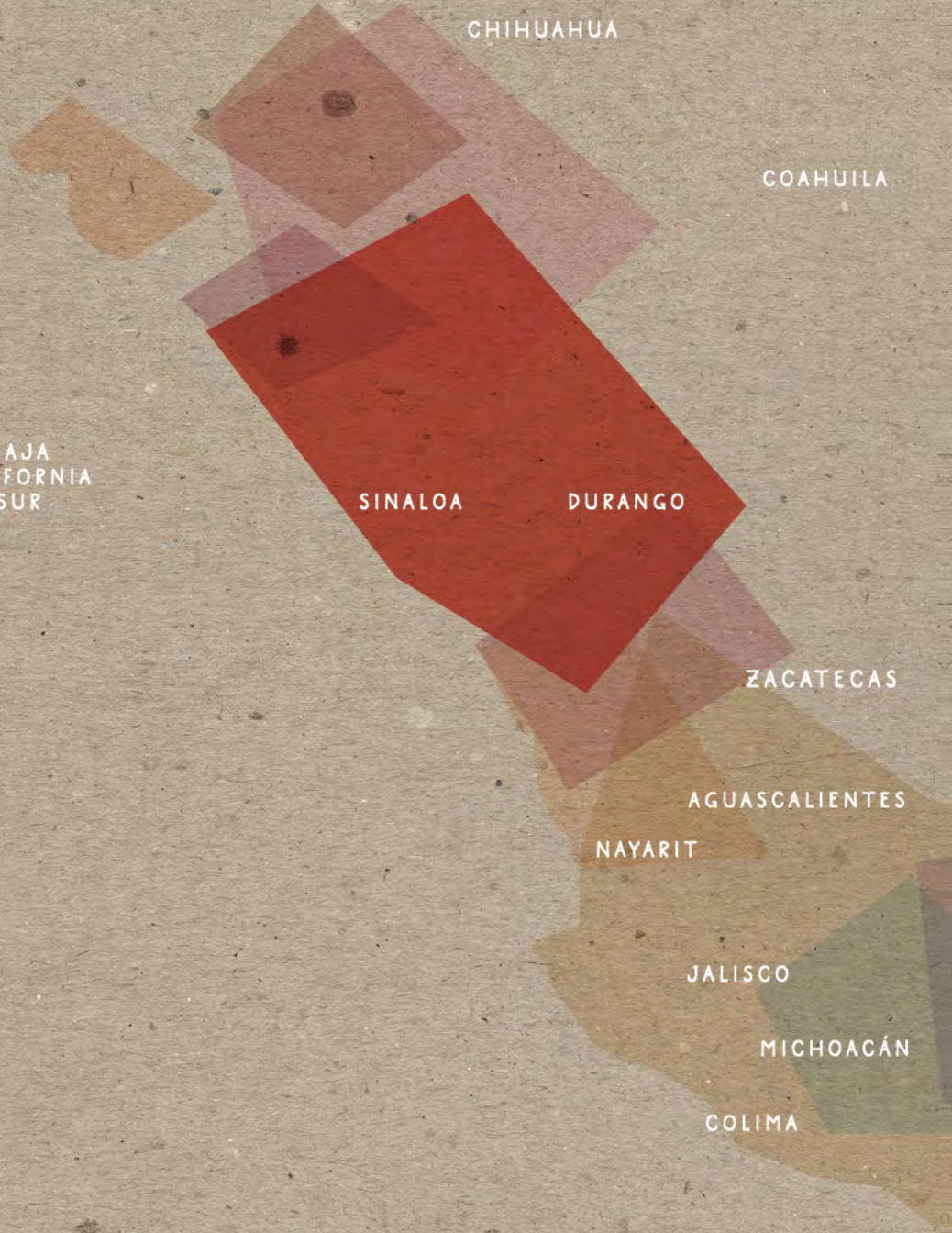
AGUASCALIENTES

NAYARIT

JALISCO

MICHOACÁN

COLIMA



NUEVO LEÓN

TAMAULIPAS

SAN LUIS
POTOSÍ

GUANAJUATO

QUERÉTARO

HIDALGO

ESTADO
DE MÉXICO

TLAXCALA

MORELOS

PUEBLA

VERACRUZ

GUERRERO

OAXACA

YUCATÁN

CAMPECHE

QUINTANA
ROO

TABASCO

CHIAPAS



Otto Granados Roldán
SECRETARIO DE EDUCACIÓN PÚBLICA

Javier Treviño Cantú
SUBSECRETARIO DE EDUCACIÓN BÁSICA

Rosalinda Morales Garza
DIRECTORA GENERAL DE EDUCACIÓN INDÍGENA

Alicia Xochitl Olvera Rosas
DIRECCIÓN DE EDUCACIÓN BÁSICA

Édgar Yesid Sierra Soler
DIRECCIÓN PARA EL FORTALECIMIENTO Y DESARROLLO
PROFESIONAL DE DOCENTES DE EDUCACIÓN INDÍGENA

Lucía Tepole Ortega
DIRECCIÓN PARA EL DESARROLLO Y FORTALECIMIENTO
DE LAS LENGUAS INDÍGENAS

Erika Pérez Moya
DIRECCIÓN DE APOYOS EDUCATIVOS

Javier Corral Jurado
GOBERNADOR CONSTITUCIONAL
DEL ESTADO DE CHIHUAHUA

Pablo Cuarón Galindo
SECRETARIO DE EDUCACIÓN Y DEPORTE

Miguel Ángel Valdez García
SUBSECRETARIO DE EDUCACIÓN Y DEPORTE

Manuel Arias Delgado
DIRECTOR GENERAL DE LOS S. E. E. CH.

Victoria Chavira Rodríguez
RECTORA DE LA U. P. N. E. CH.

Pedro Rubio Molina
SECRETARIO ACADÉMICO DE LA U. P. N. E. CH.

José Armando Rey Manríquez
DIRECTOR DE ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD
Y ACCIONES TRANSVERSALES

Rafael González Valdez
JEFE DEL DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN INDÍGENA

Arturo González Ibarra
COORDINADOR TÉCNICO PEDAGÓGICO

Luz María Sánchez Hernández
COORDINADORA ADMINISTRATIVA U. P. N. E. CH.

COORDINACIÓN GENERAL:
Rosalinda Morales Garza

AUTORÍA:
**Docentes de la Universidad Pedagógica
Nacional del Estado de Chihuahua:** Lorena
Hortencia Segura Lazcano, José Luis Gutiérrez
Barrera.
Equipo docente: Alejandro Rivas Vega, Loreto
Bueno Carrillo, Yasmín Hortencia Martínez Rivas.

COORDINACIÓN EDITORIAL:
Erika Pérez Moya
Gabriela Guadalupe Córdova Córtes

CONCEPTO GRÁFICO:
Artes de México y del Mundo S.A de C.V

ILUSTRACIÓN DE LA PRIMERA PÁGINA:
Marco Antonio Enciso Álvarez

SERVICIOS EDITORIALES:
Sociedad para el Desarrollo Educativo
Prospectiva S.A de C.V

FORMACIÓN:
José Antonio Pérez Rico

ILUSTRACIÓN:
Laura Mancilla (coordinación), Egnar García,
LeYad, Pamela Ocampo

FOTOGRAFÍA:
© Jan Hamle (portada)
Edith Díaz Aguirre, Rafael Hernández Sosa, Erick
Osman Zubia Sofelo, Gloria Ilsen Loera Romero,
Erick Reyes Lamothe, Fernando Rosales Valenzuela,
Lorenzo Armendáriz, Carla Torres / Fototeca Nacho
López, Comisión Nacional para el Desarrollo de los
Pueblos Indígenas.
Banco de imágenes Shutterstock.

© Dirección General de Educación Indígena
Avenida Universidad 1200, piso 6,
cuadrante 10, ala sur,
Col. Xoco, C.P. 03330, Benito Juárez,
Ciudad de México.

Primera edición, 2018.
ISBN: 978-607-8456-51-2

Impreso en México.
Distribución gratuita.
Prohibida su venta.

Reservados todos los derechos. Se prohíbe la
reproducción total o parcial de esta obra por
cualquier medio electrónico o mecánico sin
consentimiento previo y por escrito del titular
de los derechos.

ÓDAMI

LIBROGADĪ ĀRHI

**TUUKAMURRĪ JUUMIGIĪRRĪ
JĪMĪDAMI**

NOMBRE DEL ALUMNO(A)

NOMBRE DE LA ESCUELA

GRADO

GRUPO

POBLACIÓN

ESTADO

MAAXI JIIMIGA BIXKATAI ÁRHI

XIORRAI TAMI OIHDHAGAKAMI ÓDAMI:

Gin biaturhidhi dana ótoxidhithai jímó gĩdukámi biatuldharragai aapimo xankĩdĩ mĩixi múyi juumigikĩdĩ, aapimu kaaxi bia jímó ñioki dana bĩthuldharra dhi jímó mañidharra múyi juumigi pĩduiyi xankĩdĩ bithuldharradi dhi kaaxi dīgabusai múyi juumigi ogóbai ñĩrĩ jímó bhai ñrhiarragai bho Chibuabuana, podúkai basikioma aapi daidhiĩrĩ abhaidhiĩrĩ bia sĩrrikami go naanamaaxi ñiokidhiĩkĩdĩ dana go bithuldharragai bĩixi xiixi gĩĩrraga gĩrĩ oidhagarĩ támi mejikoana dana bĩixi oidhigi daama.

Atĩmĩ gĩrĩ thigĩthokatai aapi podúkai ñĩgidha ñrhidhithai gĩ libruka tuukamurrĩ juumigiĩrĩ gĩ ñiokikĩdĩ ódamikĩdĩ xankĩdĩ bia jĩpĩ go bĩixi bho Sekretaria Edukasion Publika, mañidharra gĩĩga bhaimaaxikami ódami dana go universidad pedagógica bĩixi aėkatai go Chibuabuana daidhiĩ xi aapi biakagi gĩ libruka xi gĩ soiñamoko ogó mañidharra ágarra dana ójarra ñĩgĩ gĩ ñiokikĩdĩ ódamikĩdĩ, biiyi podúkai ixthuidhimoko mañimoko dana gĩĩrhidhikami gĩ mañidharra bĩĩtarĩ ñĩgĩ ñiokikĩdĩ dana bĩthuldharra, podúkai xi idhiuñiagi ájaa mañidharra xi gĩ soiñamoko gĩĩrhidharra daidhiĩ gĩ jurrábagi aipakooga oidhagĩrĩ, oidhakami, ñiokadami dana bĩthuldharraga.

Mañidhaiñi xi xiorrai ĩgai juurrába bho go duunarragai gĩ libruka atĩmĩ dana go mamatuldhidami ñiokaitai ódamikĩdĩ podúkai go ójadagi dana go UPNECH, bixkatai dárri go gubukarhigami dana mañidharra go ídhiuñiarra jaataduindhagai xankĩdĩ kĩĩga bhaimaaxi, bhaimaxi dana bámioma mañidharra gĩ ñiokikĩdĩ, podúkai gĩ bapaidhi xi darrásana múyi naanamaaxi ídhiunarra podúkai jímádutai, dhi kugáĩrĩ go juumigi mañidharra go ójai ixthutuidhiĩkĩ xi mañidharra gĩn dĩĩdĩ, jaaduñidhiĩ dana ódami gĩn obhágandĩrĩ gĩ mañidharra dana figĩdhadĩ go xankĩdĩ ójaitai. Podúkai, ágaitai go átagi ójixikami xankĩdĩ bámioma ójoidhi.

Mañika ñrhidhithai bĩixi gĩ jaatagidha ñrhidhithai xi gĩ libruka obhaikĩdĩ, ágaitai ídhi xĩbi ójixikĩdĩ jĩ ódamikĩdĩ, jĩmádo pĩrhĩdhi xi nuukadakana go sĩrrikamigadi xankĩdĩ bia ógo, dukámi árhi buimuko go naanamaaxi ójixikami papepeerhi ñĩgĩ gĩ ñiokikĩdĩ dhi maaxithuda go bámioma bia xiadutudarragai gĩ ñioki dukámi ídhi xankĩdĩ 68 ñioki ñiokadami xi xankĩdĩ gĩ ñiokai bĩixi go paisĩrĩ dana go obhai ñiokidhiĩ.

Kugafĩrĩ gĩ taaniĩthai xi nuukada gĩ tuidhaga libruka dana kĩĩga ñiidhakai jĩmádo gĩ jaaduñi dana mamáĩldhiadami.

CONOCE TU LIBRO



Leer



Ga fikáka
maatirra



Escuchar



Jikiarsarragai



Jaatagañi



Titiibigai



Ójarra



Niyyia



Jiikarhidhaiñi



Kaakaburhi
chiichiiki
jurrábakami



Maatirra xixi
maatĩ



Ninásorhi
niidha

BLOKE JIMÓKO

AANĪ İRRĪ ÓDAMI

BLOKE GOOKA

GO XIAKĪDĪ AGAIÑA JĪMÓ
OBHAKAMI KIIYİİRRĪ

BLOKE BAIKA

APIA GĪRHIDHIMI ATİMİ GĪRRĪ
ÓJARRAGA

BLOKE MAAKOBÁ

GA KOAYI KOADAGAI
GUBÚDAKAMI

BLOKE TAAMA

IBARRAGAI DHI TUDAIDHADĪ
ÓDAMI

BLOKE JIMÓKO: AANĪ ĪRRĪ ÓDAMI

Xi tumaaxiĩrri gĩ jaataduĩniagi: Aipako giĩrri jurrabatikathai

1.

Aanĩ ĩrri giĩrhi

2.

Go xiadhĩrri ĩrri gi tiĩtiarraga

3.

Naanatuidhĩrri gin thuukuga

4.

Ódami xankĩdĩ obhaga gin kiĩyĩrri

5 .

Go tiĩtiarragadiĩ gin jaaduĩni kiĩyĩrri

6.

Ágai aanĩ xi maaxi gi kiĩyĩ

7.

Jaataduindhagai xankĩdĩ ibuaiyi afĩmĩ kiĩyĩrri

8.

Ágai jaatagai aanĩ xi tumaaxi ibuaiyi jĩmó tásai

9 .

Tiĩĩbi xankĩdĩ ójoidhi aanĩ

10.

Ixthumaaxi maiyi afĩmi



AANĪ ĪRRĪ GERMAN

Gin thĭĭarraga ĩrrĭ German, aanĭ ĩrrĭ jĭmó  gĭrhi
arhídhiukami, arhĭ uidhiurru, kĭĭga thiodhi, tukúpagi daidhĭĭ
kĭĭga báĭgami tuĭgakami, bia aanĭ **5** juumigi
aĕkami, obhaga aanĭ amĭ úxi koodhiana, ójoidhi aanĭ xi
tĭĭĭbĭdagi go roña, jĭĭmĭrrai aanĭ jaataduñiarraga jĭĭmádo
gin , jĭĭmĭrradagi sagídha go  amĭ go
oidhigiana, suurhigadagi arhi ojódai, mĭmĭĭrradagi jĭĭmádo
gin soiga gogóxi bho tasápi, kaĕkana nĭnĭĭdhadĭ go arhi
ujúrrugi, jaatagadagi jĭĭmádo gin ,
tĭĭĭbĭdagi dhi asĭdagi jĭĭmádo go ájaa.
Jutúdami bakia ágai aanĭ go  ójai daidhĭĭ
pĭrhídhi aanĭ xi gin mamátĭldhiadamiga ĩrrĭ ódami
ñiokadamikagi baidhĭĭ gin thĭĭgidhana ójai ódamikĭdĭ,
ójarrai, tĭĭĭbĭdagi jĭĭmádo jĭĭkaldharragai, maafĭagi
bámioma árhi dana tĭĭĭbĭdagi jĭĭmádo ĩgai.

Jaataduindhagai



1. Gĩ masábigakĩdĩ oidha go ójai ágarragai bho go ójixikamiandĩrĩ “Aanĩ ĩrĩ German” xankĩdĩ ágai gĩ mamátĩldhiadamiga, xikorhi kuupa go jĩkarhigai pĩixi xankĩdĩ tĩigaidha, jaatagaiĩni jĩmádo gĩ jaaduĩni xankĩdĩ ĩga dana ója go tĩĩĩarragadi jĩmádo go soigaikĩdĩ gĩ mamátĩldhiadamiga.



2. Idhiuĩniĩni jĩmó gĩ jĩĩkarhiga bho go maakoba xiixokamiana dana daaxidhaiĩni gĩ tĩĩĩarraga.

Aanĩ ĩrĩ



3. Kuupaiñi go xankidĩ irĩ ójai.



p



E

8

a



s

2

m



4. Ójaiñi bho go bho bhaithiki gĩ tĩĩĩarraga.





5. Tintamadaiñi go ójai xankidikidĩ gĩ ójai gĩ tĩĩĩarraga.

E ñ A m G k X v T a C B s I C f D U w
 L o E F p G w H z r l q T n J O a b P c
 G J d U X I e f H g h i j M Z b u K L x
 M g B R I N p F t V j A C x Ñ r D Z y
 h O c Y W a P w H i E L u S c F D j N
 Q m R S Ñ V k l m n ñ o A p q r s B Q
 Y n C g K q M v O d T e U V d W t h
 P s X z f Y S Z N I x t u v K w e x Q
 y l k z J Ñ y R o W b ñ a e i E A u i

GO XIADHIËRRÏ ÌRRÏ GI TÏÏTÏARRAGA



GIN THÏÏTÏARRAGA ÌRRÏ...

Gin thÏÏtÏarraga ÌrrÏ MarÍa, ÌrrÏ jÏmó tÏÏtÏarragai kÏÏga
bhaimaaxikami thiodhikami dhi ójoidhi aanÏ tuiyi tudo go
gin dhaada thÏÏtÏ, dhi a podukai ithÏgidhi jÏÏpÏ gin 
Margarita ÌrrÏ go tÏÏtÏarragadÏ gin sukurhi go bámioma
arhidhiukidÏ gÏrÏ kÏÏyÏÏrÏ, gÏ tÏÏtÏarraga ÌpÏana tÏÏgidhi jÏÏpÏ
dukámi jÏmó kÏÏga thiodhikami arhi  ; ájaa
ódami jÏmádo tÏÏtÏarragadÏ yooxigai ÌrrÏ dhixÍka Rosa
xaidhi mos oigidhirxikidÏ ágai afÏmÏ Rosita.

Jaataduindhagai



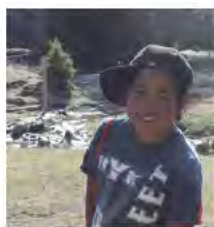
1. GÏ masábigakidÏ oidha go ójai ágarragai bho go ójixikamiandÏrÏ “Gin thÏÏtÏarraga ÌrrÏ...” ágai gÏ mamáftÏldhiadamiga, dana ója bho go maakoba xiixokamiana go tÏÏtÏarragadÏ xankidÏ bho kábámi maaxithulldhi.



2. Kuupaiñi go jïkarhigai xankidï bia jïkarhigai dana gi fiñfiarraga.



María



José



Juana



3. Kuupaiñi go fiñfiarragadi xankidï jigai abaaxikidï gi ájagii dukámi María dana tintamadaiñi go jïkarhigai.

 Mariana	 Alejandro	 Martín	 Daniel
 Lorena	 Manuel	 Oscar	 Marcos
 Marisol	 Gerardo	 Mario	 Jazmin



4. Niidhaiñi bho go fiñfiarragadi go oigixapadiri, aithuldhaiñi go maakoba xiixokamiana jimádo go fiñfiarragadi bho go siirhixapadiri dana ágai xi ikaiñi gi mamátildhiadamiga xiipi jimai gi jaaduñi. Tigithukai niidha xankidi ágidhi.

María

M	a	r	í	a
---	---	---	---	---

Rosa

R		s	
---	--	---	--

Margarita

M		r	g	a	r	i	t	
---	--	---	---	---	---	---	---	--

Jesús

J		s		s
---	--	---	--	---

Miguel

M		g	u		l
---	--	---	---	--	---



5. Ójaiñi go maakoba xiixokamiiri tuixidhi tudo xiorrai gi daiyi gi fiñfiarraga. Ágaiñi go xankidi ója aapi gin jaaduñi dana mamátildhiadami.

NAANATUIDHIËRRĪ GIN THUUKUGA



GIN THUUKUGA

Bianī, bianī, bianī, gooka gin ñanaka
bianī, bianī, bianī, gooka gin bupuki.

Daidhi gobaikīdī gī nīnīidhi
dana gooka jīipī gin taatarra.

Dana bia jīipī jimo gin daaka
ogóbaikīdī ubapidhi aanī.

Bianī jimó gin moo
dhi ogobaikīdī gin fīitīitho aanī.

Jaataduindhagai



1. Nīidhaiñi gī libruḡa xankīdī gī
jikiarsarragai dana saasaitħuda go arhi
ubíxi oiñidharragai, nīiñi go nīidhagai
“Gin tuukuga” maatīkai fīigida xiakopīrī
īrī gī thuukuga.





2. Jímápidhaiñi gĩ lapixigakidĩ go ñioki ogíxapadĩrĩ jĩmádo amĩ sĩirhixapadĩrĩ xankidĩ gĩ ájagĩĩ igai a baaxikidĩ, dukámi ídhĩ xankidĩkĩdĩ gĩ ágidhi.

ñanaka
bupuki
taatarra
daaka
moo

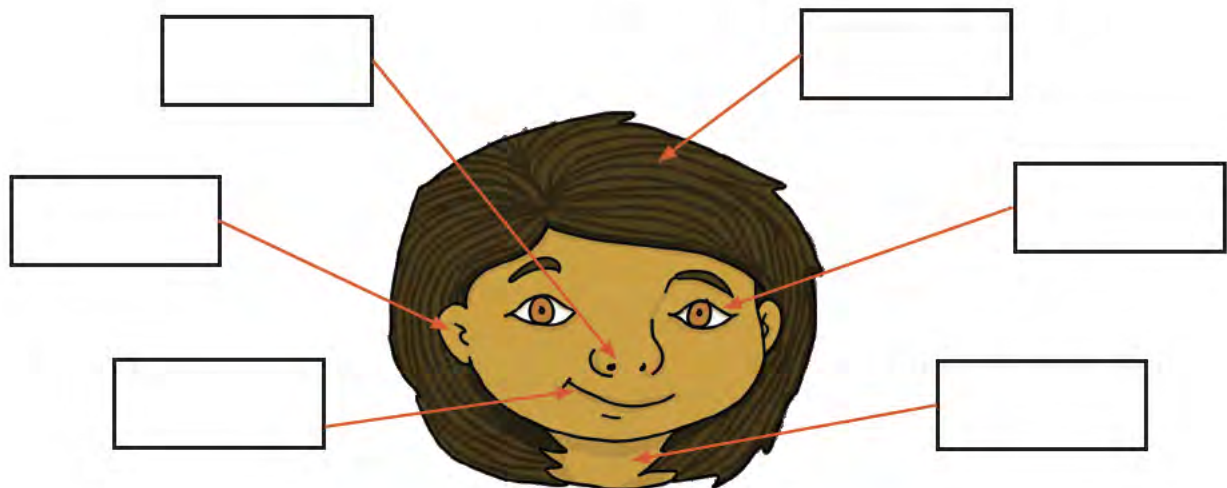
taama
daama
moomomai
ñoñiga
busai



3. Ójaiñi bho go maakoba xiixokamiĩrĩ go íkarhigai go moodĩ arhi gĩĩrhi, go fiĩfiarragadĩ go naatuidhiĩrĩ xankidĩ gĩ maaxithuldhĩ. Gĩ fiĩgĩthokai niidha xi dukátai gĩ ójai bho go íkarhigĩrĩ bho maakoba xiixokamiana.

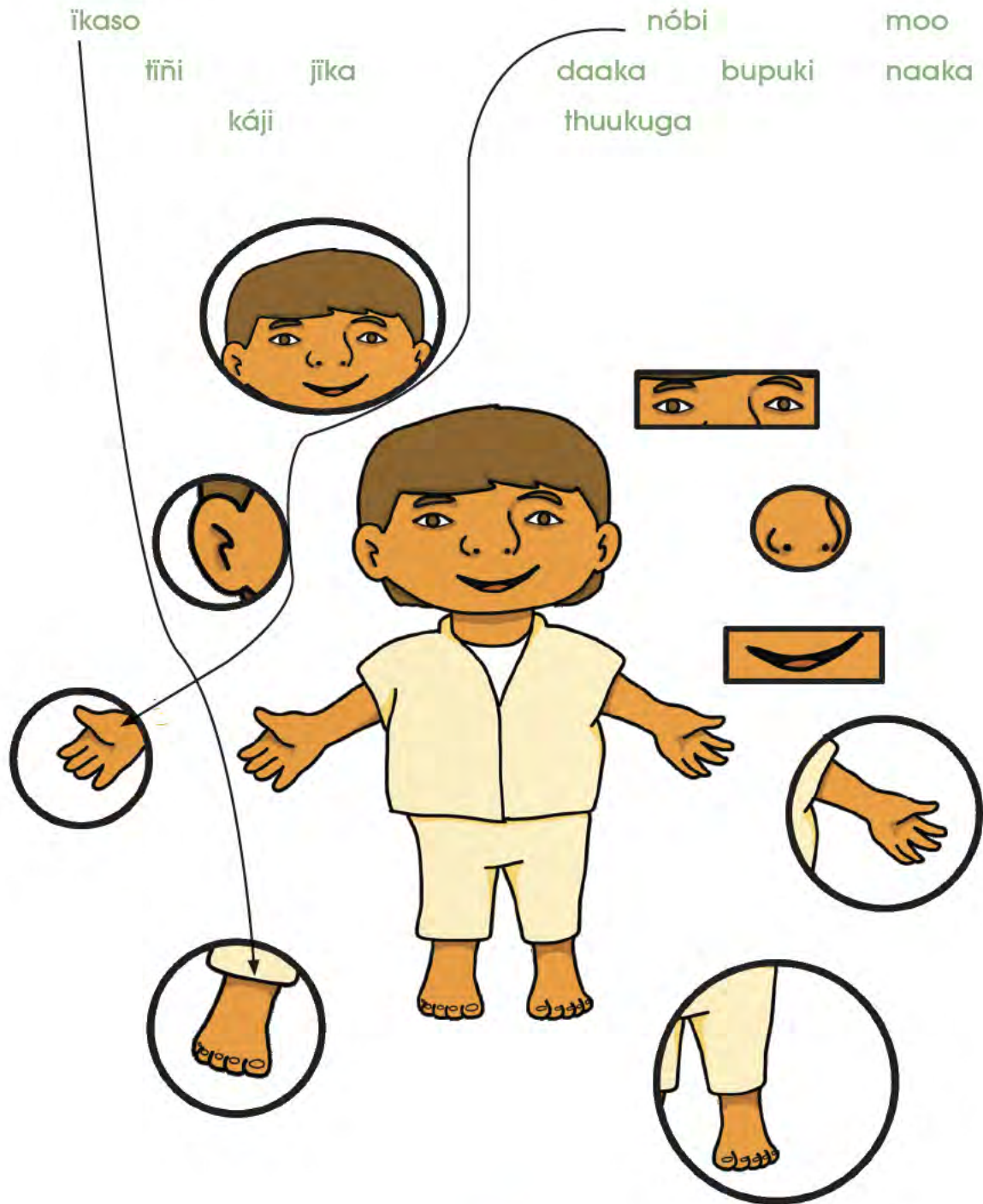


Moo








4. Jimápidhaiñi gi lapixigakidí go ñioki xankidírri ajjakagi go naanatuidhiírri go thuukugai. Ójaiñi daama go rayiírri xankidí bho daaja go ikarhigírri gi tiiñiarraga.





5. Tígfthukai níidha bho naanatuidhíirrí gĩ moo dana go gĩn jaaduñi, múyioko ágaithai xixígidhitai dukámi xi dukátai maaxi bho bhaithiki go jĩkarhigai.

	Gin daaka
	Gin buupuki
	Gin naaka
	Gĩ moo
	Gĩ naaka

ÓDAMI XANKĪDĪ OBHAGA GIN KIIYĪRRĪ



GIN JAADUŊI JĪMÓ KIIYĪRRĪ OBHAKAMI

Atĩmĩ ĩrrĩ jĩmó kiiyĩrrĩ obhakami ódami obhaga múyi bho gin kiiyĩrrĩ, gin ooga sĩirhikĩdĩ jaataduindhaga ĩsai juunui dana bhábi, gin dhaada kĩiga thiodhi dhi maafikái ibuaiyi juunui taxkarhi, xĩigi arhi uidhiurru dhi mafĩ ágai ójai dana ójarragai jĩĩpĩ ódamikĩdĩ, gin sukúrhi sĩirhikĩdĩ arhidhiu dhi buirruxi gan tuiga.



idĩ gin ooga, ójoidhi xi anadagi go dĩbĩrrai dhi gin lhixĩka sĩirhikĩdĩ jaataduindhaga. Bĩxkatai bho go kiiyĩrrĩ jaatagaiña mos jĩĩgi gĩrrĩ ñiokikĩdĩ, ójoidhi aanĩ úrrapĩkĩdagi jĩĩmádo gin jaaduñi tuiyi tudo podúkai mamáfĩrrĩ bĩxi jĩĩmápiandĩrrĩ.

Jaataduindhagai



1. Gĩ masábigakĩdĩ oidha go ójai ágarragai bho go ójixikamiandĩrĩ “Gin jaaduñi jĩmó kiiyĩrĩ obhakami” xankĩdĩ ágai gĩ mamátĩldhiadamiga dana go bhaihiki maakoba xiixokamiĩrĩ xiako bho dadásai jĩmádo gĩ jĩkarhiga jaataduindhagĩrĩ xankĩdĩ ibuadana go jĩmó kiiyĩrĩ obhakami.



Ooga



Daada



Xiigi



Sukúrhi



Boxíka



Dhixíka



2. Ágaidhaiñi mos ïgi gi ñiokikidĩ bhaithiki go ñioki xankidĩ gi ájagii jipiana maaxi dana daaxidha ipĩ jimai bámioma bho maakoba xiixokamiirri jii mádo gi ïkarhiga

ooga



daada



sukúrhi



boxíka



orróxi



daaka



suimarhi



booji





3. Aithuldhaiñi go ójixikami kakaburhikami jïmádo go arhi ójai xankĩdĩ biïga bho mos jïmó ñioki. Dhii oijadañi go ñioki ójixikami xankĩdĩ bho juta darráka mos jïmó ójixikami kakaburhikami.

Gin ____kúrhi ____ga jïmó ____yi
 sukúrhi
 soiga
 sïiyi



Gin ____xika ____ jïmó ____ki
 boxíka
 bia
 báki



Gin daa____ bua ____rráxi ____jikami
 daada
 durráxi
 dojikami



4. Amĩ xiadĩrĩ gi jikiarsai gi libruqa, jikiarsaiñi dana arrástuda go ójai biïtarri aithuldhagi go ñioki ójixikami bho bhaithiki ïkarhigĩrĩ.



suimarhi



jaaduñi



tobhikarro



bhabi



taxkarhi

	karhi
	duñi
	bhikarro

	marhi
	bi



5. Jikarhidhaiñi go xiikidhio gi kiirri obhakami xankidi bho ojixikamiandirri jimii "Gin jaaduñi jimó kiyyirri obhakami".

Ooga

Daada

Xiigi

Sukurhi

Boxika

Dhixika



GO TII'TIARRAGADI GIN JAADUÑI KIIYIIRRI



MARRIYA RUPA

Gin dhaada ithigidhi Guadalupe dhi busaikami ogó 12

ko, gin ooga Juan dhi ogó amí 24 Junioko,
go dīidī gin dhaada Maria dhi igai irri 15
gostoko dhi ogó irri oogadi gin ooga dhi
ooga irri santhiago ogó busaikami amí 25
lioko; ogóbai darraxithu go tīitiarragadi
yi tudo ogó igai tasirri ubakikami, daidhi
ai tasirri maithii gi jaatabuaiyi soimaaxi gi
skii xi gi jaatabuadagi idhi tasirri.

n dhixika Candelaria bia ogó go

tīitiarragadi tuiyi tudo go nininoogadi igai dhi bhai irhi idhi
tīitiarragai daidhi aanī ithigidhi Maria Guadalupe tuiyi
tudo podukai fiigidhi gin urhi dhi gin dhaada. Dhi gi sukurhi
tīiti Juan Santiago tuiyi tudo podukai fiigidhi gin ooga
dana gin bhaabha.

Jaataduindhagai



1. Soñigaikidi gi mamafildhiadamiga ága niidha go ójai ójixikami: “Maria Guadalupe” kuupaidhaiñi jimó xikorrakamikidi tīitiarragadi go ódami. Ójaiñi bho go rayiana juta.



2. Ójaiñi go tĩĩĩarragadiĩ gi jaaduñi xankidiĩ ájagii dukámi:

Guadalupe	Juan	María	Santiago	Candelaria



3. Jĩmápidhaiñi gi rayiakidiĩ go tĩĩĩarragadiĩ xankidiĩ gi ájagii jĩpĩana maaxikamikidiĩ dana ágaidha jĩimádo gi mamátĩldhiadamiga dana gi jaaduñi.





4. Ójaiñi dhi j̄karhidha xīkidhio ḡi jaaduñi kiiȳirri obhakami.



5. Aithuldhaiñi bho go bhaihiki ójai kakaburhikami j̄imádo go fīīiarragad̄i ḡi kiiȳirri obhakami.

Gin **daada** fīgidhu _____

Gin **ooga** fīgidhu _____

Gin **xīigi** fīgidhu _____

Gin **sukúrhi** fīgidhu _____

Gin **tatarhi** fīgidhu _____

ÁGAI AANĪ XI MAAXI GI KIIYI

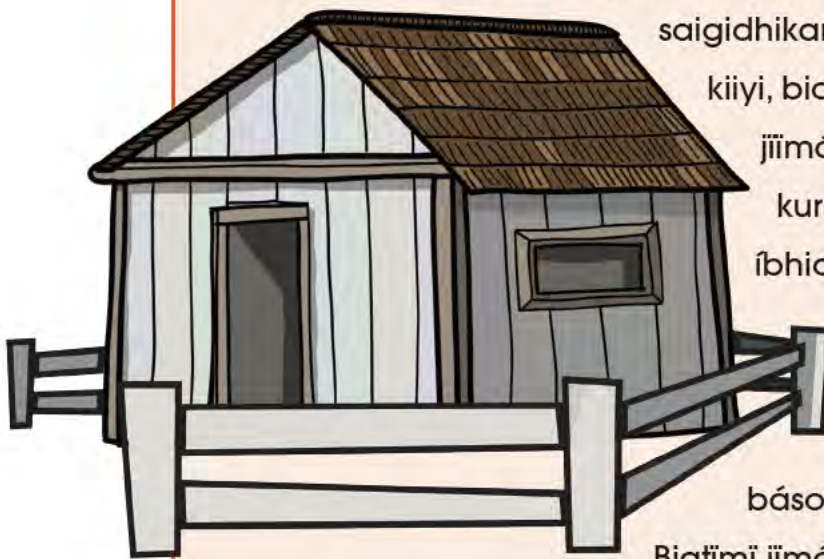


GĪ MAATĪITHULDHANA GIN KIIYI

Xíbi gi jaatagidhana aanĭ xi maaxi gin kiiyi. Aanĭ obhaga amĭ bho jĭmó arhí oidhagirĭ xankidĭ ithĭgidhi “Úxi Koodhiana” gin kiiyi arhidhiu dhi kĭiga bhai maaxi, kiamoko mos busákĭi go **tásai** dhi ájĭi go totónorhigai.

Obhaga aanĭ miadĭi xiakoga busanĭi go suudagi kĭiga buerroogakami dhi kĭiga mos ampia nĭixi ĩpidhikami; gin kiiyi ĩrĭi upasai, bia bakistudharragadĭ ĩrĭi taleta, ĩrrana ĩrĭi dĭĭbĭrrai dhi bia gooka tutukabi, jĭmó kuxĭni dana jĭmó potarhi gĭdokami xiakoga xiako ĩrĭi ĩbhĭxtharragai.

Kiidhiamadĭrĭi suudaga ĩxĭkami dana **yooxigai**



saigidhikami bho ĩbhana go kiiyi, bia tuixiki gĭidukami jĭimádo jĭmó ojódai kurrárrai, oidhaga úxi ĩbhiatadami mansana dĭĭdĭ dana durráxi, bĭixi jĭĭpĭ oidhaga xĭnai dana ájaa básoi duduadhigami.

Biatĭmĭ jĭmó ĩxĭkami kiirĭi xiakoga xiako ĩsai go ĩbági koadagai bĭĭtarĭi jugĭdhagai.

Jaataduindhagai



1. Ágaiñi go ójixikami “Gĩ maatĩithuldhana gin kiiyi” dana kuupa go ñioki kakaburhikami dana tĩĩbĩdukami xankĩdĩ tĩgĩagi. Ójaiñi ãrrana go báki go ñioki kakaburhikami tĩĩbĩdukami ãrrana go yooxigai. Tĩĩgithukai nĩidha go xankĩdĩ ágidhi.





2. Jimapithodañi jímó rayiakidí go ojai xiakoga jímida gobai jikarhigadí.

tásai



kiiyi



ĩsai



básoi



xíñai



suudagi



upasai

potarhi



kurrarrai



koadhagai





3. Ìkarhidhaiñi bho go rayiirri sīrhixaparrī go xīiki ajjiga go arhi xiixikorrakidī xi xiako ajjiga ogó jīkarhigadī go ñioki mos jīmó maakoba xiixokamiirri xi oidhithai xi dukátai maaxi go ágidharra. Gookiirri aipakooga tīgíthukai nīidha jīimádo gīn jaaduñi.

tásai

upasai

kuxarro

kuparragai

muuturrai

ibági

kookorhi

ímai

xíñai

boixikarro

koxikarro

bhidhábiki

googoxi

takúku



4. Nīidhaiñi dhi kuupa go ñioki xankidī maithiī jīmápī buaiyi bho go bhaiti ójixikami ñioki kakaburhikami. Jaatagaiñi jīimádo gī jaaduñi.

- | | | | |
|----|-----------|----------|-----------|
| 1) | Bakoxidhi | Dorrórhi | |
| 2) | Dorrórhi | boixikai | kiidhiana |
| 3) | Koayi | Dorrórhi | taxkarhi |



5. Kuupaiñi bho jímó xikorrakamiĩrĩ go ñioki xankĩdĩ jímápioma pĩbuiyi bho jímó chĩichiiki kaburhi go ójai kakaburhikami. Jaatagaiñi jĩmádo gin jaaduñi.



Piidhiurro tintamadaí go báki

Juan tintamadaí go báki

Manuel tintamadaí go báki



Susana koayi bhábi

Maura koayi bhábi

Lorena koayi bhábi

JAATADUINDHAGAI XANKĪDĪ IBUAIYI ATĪMĪ KIIYĪRRĪ



GO XANKĪDĪ PĪBUAIYI GO JĪMÓ KIIYĪRRĪ OBHAKAMI

Bho go oidhagĭrrĭ jukoidhigana obhaga jĭmó kiiyĭrrĭ obhakami xankĭdĭ ibuaiyi naanamaaxi jaataduindhagai dukámi go: bákotarragai kooxikarrui, bákonagi ajásorhi, boixikagi tuixikana, bákonarragai yiukuxi, idhiuñiagi koadagai, idhiuñiagi nabáithi, biajitharragai koagi, oidhagi koadagai go tataaku, idhiuindhagai tuixapi, nukadarra xixĭbatu, xikoanarragai go dĭbirrai, biajitharragai suudagi



gĭn soikiĭña dhi
gaithai, xiĭkadĭ go
ohidhagi ijiopai

Jaataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami “Go xankidí pĩbuaiyi go jĩmó kiiyĩrĩ obhakami” maafĩkai niidha go ixthumaxi gĩ ibuadana xankidí bho kiiyĩrĩ obhakami dana ójaiñi bho bhaitiki rayĩrĩ.



2. Amĩ xiadirĩ gĩ jikiarsai gĩ libruaga, jikiarsaiñi dana arrástuda go ójai bĩitarĩ aithuldhagi go ñioki ójixikami bho bhaitiki ikarhigĩrĩ.



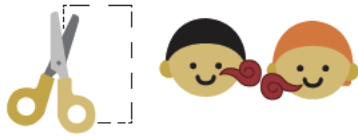






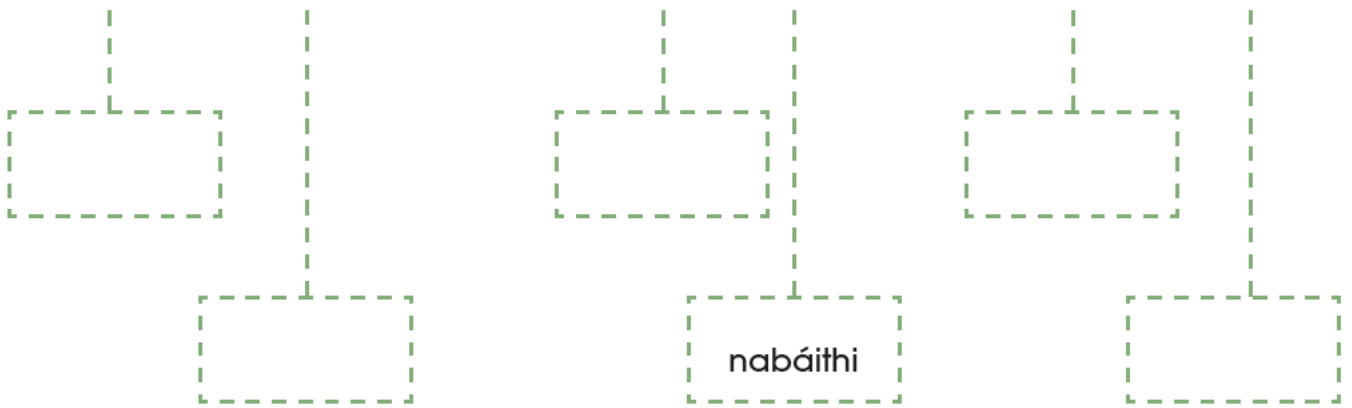






3. Amí xiadírri gí jikiarsai gí librua, jikiarsaiñi dana arrástuda go ójai ñioki: **suudagi, díbirrai, xixíbatu, koadagai** y **boixikagi**, kíga darrása bho go maakoba xiixokamiírri go ójai xankídíkídí ájagíi dukámi xi dukátai gí ágidhi. Aipako bírrai níidha xi maaxi ubaka jíimádo gín jaaduñi.

a b bh ch d e ë dh g i ï j k l m n ñ o p r rh s t u th x y



4. Aithuldhaiñi go ñioki jíimádo go ójai xankídí bíiga. Tígíthukai níidha go ágidhi.

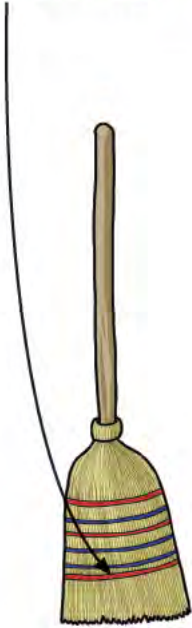
somarragai	bhaidharrai	xikuanarra
<u>s</u> omarragai	_____dharrai	_____kuanarra

surrunai	tuutai	yokomithai
_____rrunai	_____tai	_____komithai



5. Jímápidhaiñi go ñioki dana gĩ ikarhigai jĩmádo go ójai xankĩdĩ ájagĩi go xi tukĩdĩ gĩ ójai ódamikĩdĩ.

a b bh ch d e ě dh g i ĩ j k l m n ñ o p r rh s t u th x y



boixikarroi



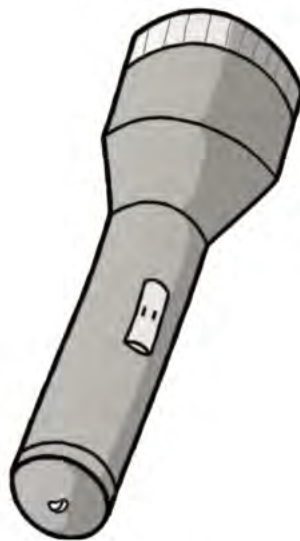
muturrai



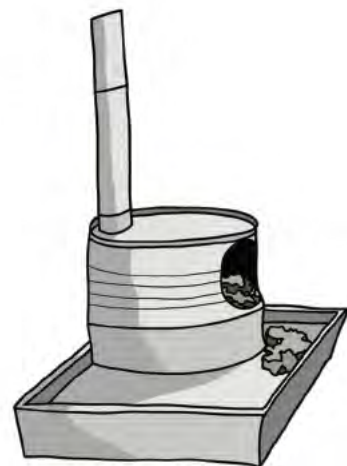
tupúrrai



bhaëkaxi



kudakarro



akurrai



ÁGAI JAATAGAI AANĪ XI TUMAAXI IBUAIYI JĪMÓ TÁSĀI.



JĪMÓ TASĪRRĪ DUKÁMI XĪBI

Nīnīnarrīi aanī xiuduko kuukiagi go takukīldha bhodhīrrī bapañigīi aanī xiuduko kaaxi busaikai go tāsai, ixthumaaxi ibuaiyi aanī ipīga tanīi koadagai gin dhaada jugídhagai bīītarīi, amaaxi kaaxi naatoka jugithukai jīimīrrai aanī dhi ga baugarragai suudagi bhodhīrrī bhai gin ibuaiyi aanī

ina ójai.

matīidhakarroana ójai gin ldhigamiga gin thīīgidhi dhagai ójarrai dhi idhagi ójai, tintamada, arhidharragai dana īīībigai. Abhaidhīrrī kaaxi usaikai ago gīgīīsīi aanī riamo, ibuaiyi gin aduindhaga tīanixikami, ga anī jīimádo gin susúkurhi ri jurrúnoko oidhatukīi aanī a dhibídharra jīmó kīiyīrrī ūñi.



Jaataduindhagai



1. Jīimádo soiñigaikidī gī mamátīldhiadamiga ága ójai go ójixikami “Jímó tasirri dukámi xíbi” dhi chiichíikithai ójabirrai jīmadutai bho gīn librugana go ñioki xankidī ájagii mos jīipana maaxikamikidī go xankidī ñioki bho íkarhiandirri.



kiiyirri





2. Amĩ xiadĩrĩrĩ gĩ jikiarsai gĩ libruaga, jikiarsaiĩĩ jĩĩka taxkalthũdaĩĩ dana arrástuda bho maakoba xiixokamiana arhi mathuldhadi, mos xi dukátai ajiakagi ogó go jĩĩkarhigadi ójai ñioki. Tĩgĩthukai nĩidha go xankĩdĩ gĩ ágidhi.

Niniĩnarrĩĩ	Nĩ	nĩĩ	na	rrĩĩ
-------------	----	-----	----	------



Aanĩ	Aa	nĩ
------	----	----



Naatoka	Naa	to	ka
---------	-----	----	----



Jĩĩmĩrrai	Jĩĩ	mĩ	rrai
-----------	-----	----	------



Ójai	Ó	jai
------	---	-----



Mamáĩldhigamiga

Ma	má	ĩl	dhi	ga	mi	ga
----	----	----	-----	----	----	----

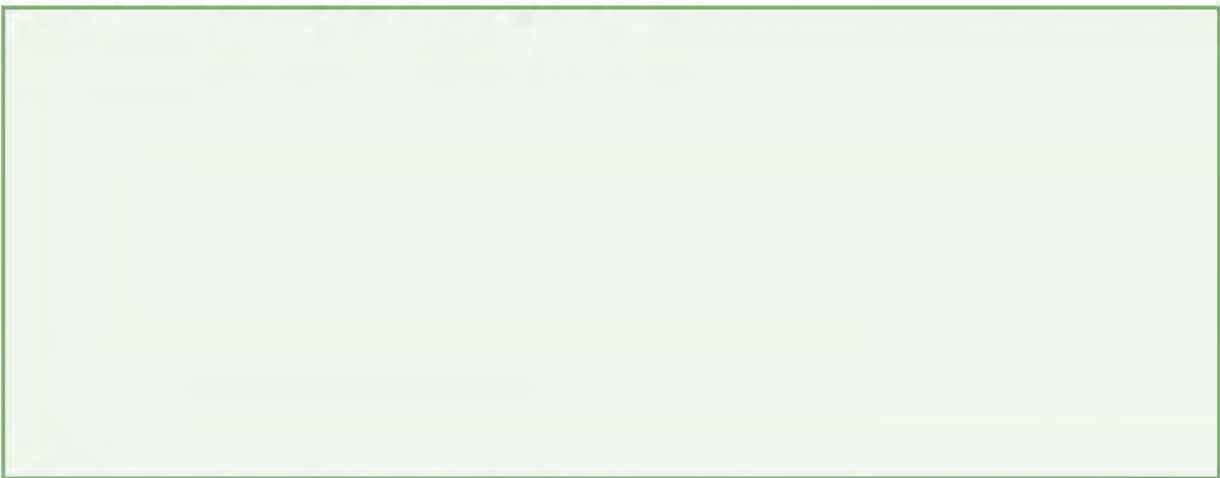




3. Xikorhi kuupa go jaataduindhagai xankĩdĩ b́amioma ́joidhi aapi bho jĩmó t́asai, jaatagaiĩi jĩḿado gĩn jaaduĩi bho xiadhĩĩrĩ nĩĩĩdha ́gai.



4. ́jaiĩi dana jĩkarhidha go jaataduindhagai xankĩdĩ b́amioma ojoidhi aapi xi ibuadagi jĩḿadutai gĩ jaaduĩi.



5. Amĩ xiadhĩrĩ gĩ jikiarsai gĩ libruaga, jikiarsaiĩi dana arrástuda go jĩkarhigai bho kĩiga darŕasa go jaataduindhagai xi ixthumaaxi ibuaiyi aapi mos jĩmó t́asai.



Kiamuko



D́anduko



Tuḱarĩ

TĪTĪBĪI XANKĪDĪ ÓJOIDHI AANĪ



XI TUMAAXIĪRRĪ TĪTĪBĪI ATĪMĪ BHO ODHAGĪRRĪ

Gin oidhagĪrrĪ tĪtĪbĪiġna atĪmĪ go roġa, órhixi, kinxi,
jutuiġarragai, xiibhĪidhagai dana ájaa tĪtĪbigai bámioma.

AanĪ ójoidhi xi ga tĪtĪbĪidagi go roġa bĪġtarri adaimĪdagi go
gaa bámioma, tĪtĪbĪidagi jutuiġarragai dhi nĪġadagi xiorrai
ga maithiagi dana xiorrai maafġkai jutuixai, go órhixi
nĪġada xiorrai ga maithiagi dana xiorrai bámioma
bapasana go maakoba ġġkadhikami dana kinxi dhi
buidhiĪrrĪ iġġopadagi dana gookiamadirri áġġdagi ġġġpġ dhi
mĪmĪidhiadagi daidhiĪ ájago jootosadagi go buidhiĪrrĪ

kaafġkami. BĪixi tasĪrrĪ tĪtĪbĪi naanamaaxi tĪtĪbigai;

ójoidhi aanĪ dhi ójoidhi aanĪ xi ġxidhiada
ġġmádo go gaa bámioma, xiadutuadagi
dana podukáġ go xiadutuda go bídhikami
tĪtĪbigai.

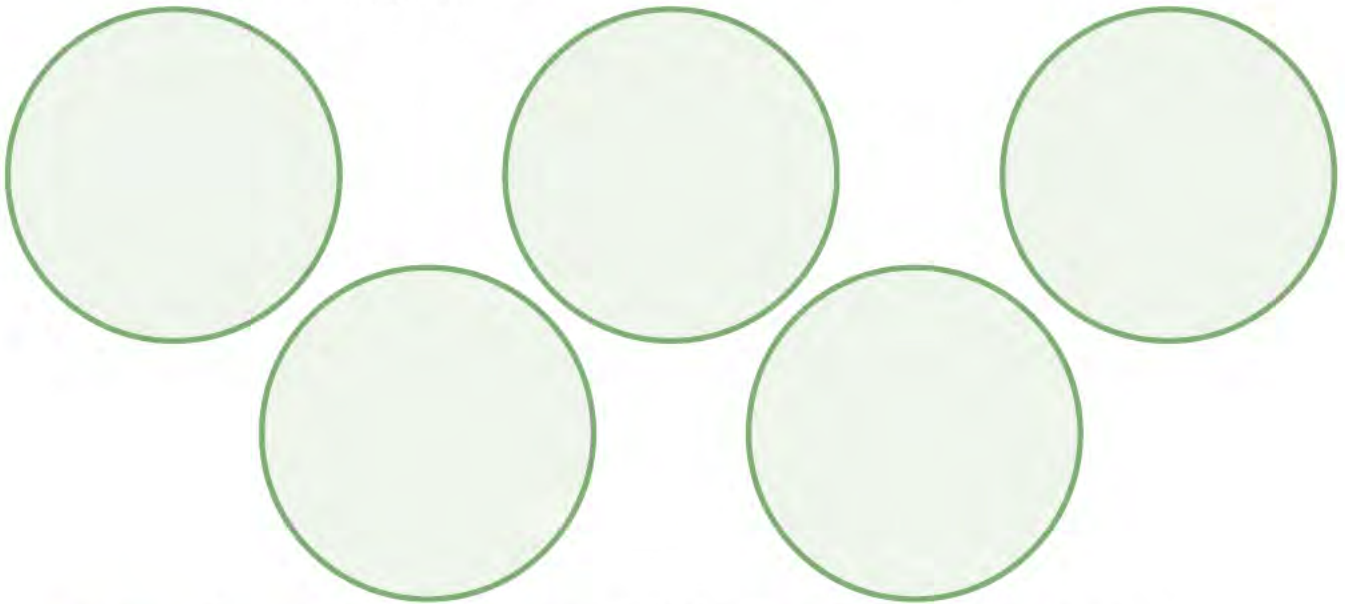
Xiuduko bhai ġrhidhithai tĪtĪbĪiġthai ġġrrĪ
ġurrapġġġthai daidhiĪ ġġrrĪ ġadiopaiġthai, asĪġna,
ġaatagaiġna dana mamátġrrĪ bámioma.



Jaataduindhagai



1. Jīmádo soiñigadikidí gĩ mamátildhiadamiga ágai go ójai ójixikami “Xi tumaaxiirri tĩtĩbĩi atĩmĩ bho oidhagĩrri” dhi ójaiñi bho go xikorrakĩrri go tĩtĩbigai xankidĩ gĩ ágai thadai.



2. Jímápidhaiñi jīmádo jímó rayiakidĩ go jĩkarhigai bho go tĩtĩbigai jīmádo go ñioki xankidĩ jĩgai dhi ajĩiga ogó.

órhixi

roña

xiibhiidhagai

kinxi

jutuiñarragai





3. Agaiñi go ójai xankidí bia jikarhigai dana aithuldhaiñi go ójai xankidí biiga

orróxi



__ rróxi

xibhikarro



__ __ bhikarro

kinxi



__ __ __ xi

dīgakami



__ __ gakami

orhixi



__ rhixi



4. Agaiñi go ójai xankidí bia jikarhigai dana natu aithuldha ójai xankidí sirhi xapadirri darraka.

dadaixi



dadai _ _

úxi gatoi



úxi ga _ _ _

pitharriya



pitharri _ _

taba



ta _ _

dagi



da _ _





5. Kīiga darrása go arhi ójixikami bīitarri idhiuñiagi go tīfiarragadi mos jīimadutai jīkarhigai. Tīgītho nīidhaiñi bho go ágidhigirri.



orróxi

rró

o

xi

o

rró

xi



asiñña

sii

ña

a



tasirri

si

ta

rri



mimirai

mi

rai

mi



nijada

ni

da

ja



tifibii

ti

bii

ti

Jaataduindhagai natukai

1. Idhiuñiñi jímó arhidhiukami bhaidharrásakami xiakoga biakagi chiiki ójai xiipi kakaburhikami ójai xankidi maiyi aapi tukamurri masadiri biakagi:

a) Jímóko ójixikami:

- Tigidhikamiandhiirri: aani irri kirhixi xiipi okixi odami
- Aani tiigidhi _____
- Gin obhaga _____

b) Gooka ójixikami:

- Ójaiñi tiitarradi naanatuidhiirri gi tuukuga dana darraxidha jikarhidhadi xiakoga agada tiitarradi ixthumaaxi ója.

c) Baika ójixikami:

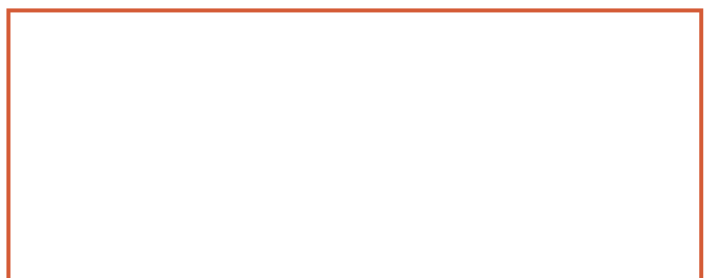
- Ójaiñi go tiitarradi go odami xankidi gi kiiriirri obhaga.

d) Maakoba ójixikami

- Ójaiñi go tiitarradi go jaataduindhagai xankidi biixi tásai piibuaiyi dana jikarhithudañi xiipi jikiarsa go jikarhigai ogó biitarri.

e) Taama ójixikami:

- Ójaiñi go tiitarradi go tiitibigai xankidi tiitibiina go arhi gi obhagiri.



BLOKE GOOKA: GO XIAKĪDĪ AGAIÑA JĪMÓ OBHAKAMI KIIYĪRRĪ

Xi tumaaxiirri gĩ jaataduĩniagi: Aipako giriĩ jurrabatikathai

1.

Go ixthumaaxi daibuñigadi gin jaaduñi kiiyiirri

2.

Go namĩigami xiadutuldhikami dana maakidhadi ñioki gin jaaduñi

3.

Go xankidi giriĩ jaatagidhiña go ódami kaaxi kaapakami jĩimĩdami

4.

Jaatagi jĩikidhiĩ

5.

Niniidhadi gin oidhagiriĩ

6.

Kaēdhagarragadi naanamaaxi gin oidhagiriĩ

7.

Jaataduindhagai xankidi ibuaiyi afimĩ kiiyiirri Jĩmó ódami siirhikidi
namĩgakamithadai xankidi bĩxkatai tĩĩĩthui afimĩ

GO IXTHUMAAXI DAIBUÑIGADĪ GIN JAADUÑI KIIYIĪRRĪ



XI TUMAAXI TĪGĪKA XI IBUADATADAI GIN BOXĪKA.

Agaiña gin boxíka xaidhi ojógadĪ ĩrrĪ jĳmó arhi oidhagandĳrrĪ bhai mĳĳkorrage ithĳĳidhi “go Gaĕ Ákiana”, amĳka aidhiĳpĳrrĪ juumigĳrrĪ obhakatadai bho jĳmó kĳiyĳrrĪ gĳĳdukami jĳĳmádo naadami xiĳxiĳgĳmó, jĳmádutai bidhakatadai jĳmó tuutukabi xaidhi ogókĳdĪ gookirrioma bho bápasamoko ogó óñĳgadĪ bhorĳ mĳĳdharhimoko ogó.

Gin boxíka tĳĳĳthuka xaidhi dĳĳdĪ ibuadana bela kĳĳga úbaikami jĳĳmádo bĳĳnadhikami básoi xankĳdĪ soiñĳkatadai bĳĳĳtarĳ kuudarragai tukárrĪ dana ubuadana jĳĳpĳ aboñĳ bakonarragai bĳĳĳtarĳ yiukuxi.

Bĳĳkatakai tubúyiña afĳmĳ tuaiyi kookomidhĳĳ ogóbai ĩrrĪ bĳĳtarĳ kookopithudagi mataindai dhi jaatagaiña xaidhi go yoobikami buxaidhiña bho jĳmó juukuandĳrrĪ.

GĳrrĪ jaatagidhi xaidhi xikoldhĳĳrrĪ go kĳiyi oidhagakatadai úxi ĳbhiatadami lima, ĳkorhi, xiidhiurro, múyi kaĕkami ĳrrana, dana ájaa, xaidhi miadĳrrĪ go kĳiyi kaatĳ jĳmó arhi dĳĳkagi xiako ĳĳapanĳiña dhi ga bakónaiña go yiukuxi, dhi ĳĳĳbĳiña dana ubaidharragai batópa.



Jaatadundhagai



1. Bho bhaithiki maakoba xiixokirri ójaiñi dana jīkarhidha xankidī agada go ójixikidī “Xi tumaaxi fiigīthuka xi ibuadatadai gin boxīka” mamátuldhithai ogóbai xankidī ágai fiigidhikamiandiirri. Jaatagaiñi jīimádo gī jaaduñi

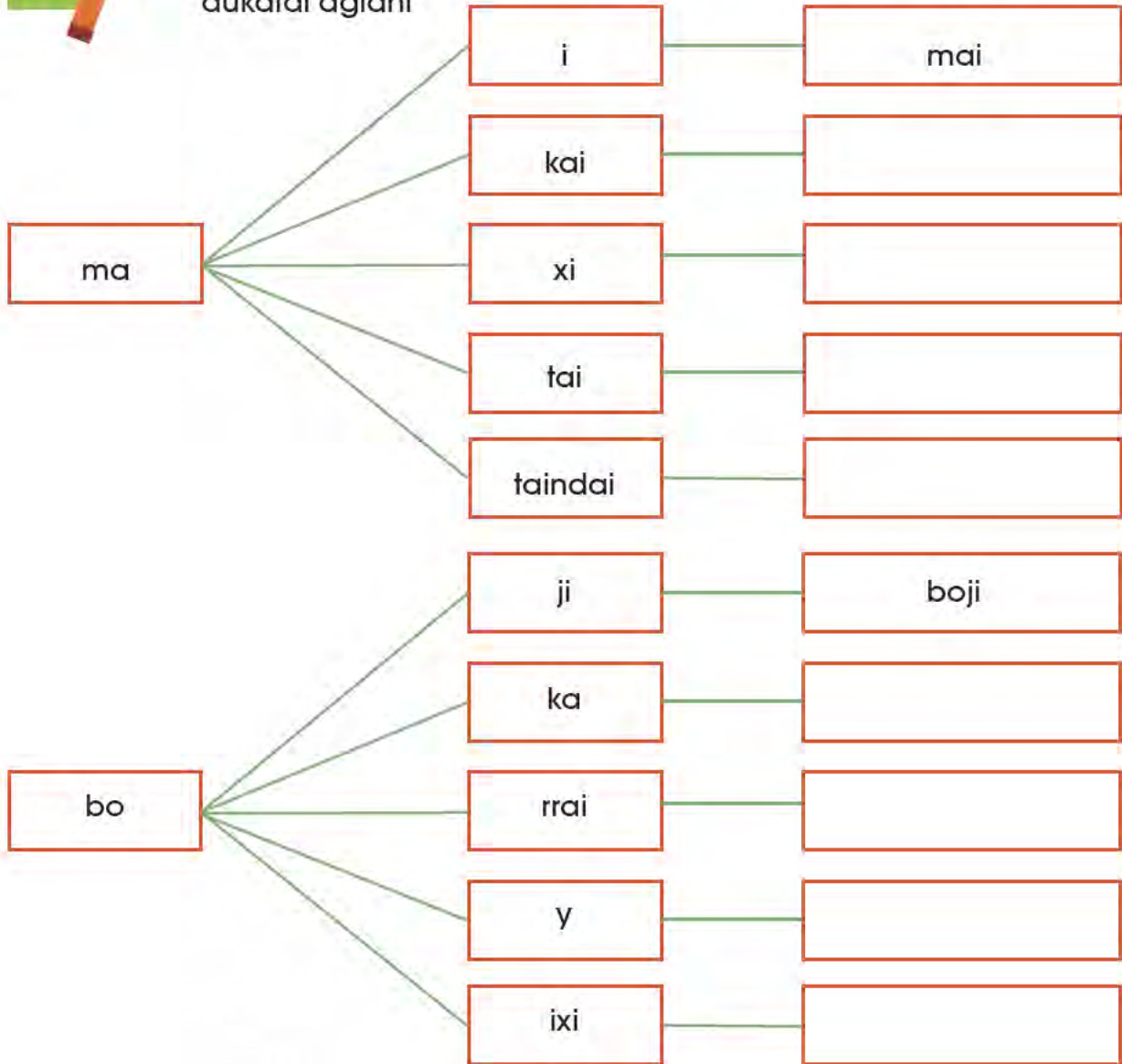


2. Maaxidhaiñi jīmó arhi úxi ✓ bho maakobo xiixokamiirri juuta xankidī buabui daibusai go jīkarhirri.





3. Ójaiñi go ñioki xankídf jímápidhi bho kajoñírrí fígítho níidha xi dukátai ágidhi



4. Aipako darrása bhaihiki go ñioki ójixikami dhi darrása jīpī ájaa juutudai. Níidhañi bho dukátai ágidhi.

bhaimaaxi
idhiorrai
daibusai
kīrhiodami
bhaabhaidhi
gīrrai

bhai

maaxi



5. Amī xiadīrri gī jikiarsai gī libruḡa, jikiarsaiñi dana arrástuda go ójai dhi daarrasa go ñioki dana xankidīrri ajikagi ídhi jīkarhi.



GO NAMIIGAMĪ XIADUTULDHİKAMI DANA MAAKIDHADĪ ÑIOKI GIN JAADUÑI



MAAKIGAI ÑIOKI DHI KĪGA BHAIMAAXI OBHAKARRAGAI.

Bho gin kiiyĩrri obhakami gin dĩĩdĩ jaaduñi, gin dhĩĩdĩ gĩrri maakai ñioki kĩga bhai maaxikami dukámi, xi dukátai bithuldhiadagi jĩmádo xiadutudhikami go bámioma jĩmĩdami, bia aanĩ xi ga makiagi dhiuxiatana namĩidharragai, maithi soimaaxi buadagi aanĩ, nuukadakagi bho xiakoga obhaga aanĩ, go úxi, básoi dana bĩxi aėkatai kĩkĩxi dĩbĩrrai daama obhakami.

Īgidha kaėkagi bĩxkĩrri gĩ dĩĩdĩ, soikĩdagi xiĩkadĩ gĩ ágadagi,

ĩdhakagi gĩ ĩbhana, ibuadagi

i xĩĩpĩ bĩxi ixthumaxi gĩ oidhagĩrri xĩĩpĩ

kiiyĩrri, xiadutuadagi bĩxi obhakami

ódami, apia ñiokadagi gĩrri ñioki

ódamikĩdĩ dhi podúkai nuukathikagi

gĩrri ñioki, maatiagi bĩxi gĩrri

bĩthuldharraga, bĩxi ga jurrapĩkĩdagi

jĩĩkidhĩ, ĩgidha kaiyiyagi makidhadĩ

ki go bámioma jĩmĩdami dana

lúnukami jĩĩkidhĩ, kĩga bhai maaxi

ĩkĩdĩ ñiokadagi xiuduko ga

agadagi jĩmádo ódami bho

dhagĩrri.



Jaatadundhagai



1. Soiñigaikidí gĩ mamátĩldhiadamiga oijadañi go agarragai go ójixikami “Maakidhagai ñioki dhi kiiiga bhaimaaxi obhakarragai” dana ágagi go ñioki maatiidharraga xankidí ágaiña. Ójaiñi jĩmadutai ogóbai.
-
-



2. Maxithuldhaiñi jĩmó arhi úxi ✓ maatiidhatai jĩmádo jĩmápidharra go ójai xankidí bia go ñioki. Tigĩfhokai niidha dukátai ágidhi.

Xia du tu dhi ka mi



Ju rra pi ki da gi



Jaa ta duin dha gai



Bĩ thul dha rra ga



Nuu ka thi ka gi



3. Ójaiñi dana jĩkarhimada dhi idhiuñi ñioki maakarragai xankidí gĩ mamákaiña gĩ diididí bho kiiyĩrri daidhi xiadutudada go ájaa. Aipakoga maxithudagi gĩn jaatadundhaga jĩmádo gĩn jaaduñi.



4. Bho bhaithiki jímó arhi jaatagi ójxikami “Maakiagi ñioki dhi kíga bhaimaaxi obhakarragai bíitarrí” maaxithudaiñi go ñioki xankidí tiihia jipi xankidí biakagi i dana ë.

Ígidha kaëkagi bíxkírri gi díidí, soikídagi xíikadí gi ágadagi, kíga bhaimaaxi gi bídhakagi gi íbhana, ibuadagi jaataduindhagai xíipi bíixi íxthumaxi gi oidhagírri xíipi kíiyírri...



5. Amí xiadírri gi jikiarsai gi librugai jikiarsaiñi go ñioki xankidí bhíikathi i dana ë arrástudañi bho maakoba xiixokamiírri xiakoga ágai ogó.

í				

ë	



GO XANKİDİ GİRRİ JAATAGIDHIÑA GO ÓDAMI KAAXI KAAPAKAMI JİİMİDAMI



XI DUKÁTAI UBÁKA GO TATÁPİXI

Kaaxi pıduiyi fııbıpi xaidhi maithi jıipukatadai tataapıxi, xaidhi jımó miidhaga go bhánai óñigai ogó go muturhi úbixi, dhi ogóbai bhai irhi mos arhi kiiiga moadakatai go bhánai, dhii fııbıpikıdioma kaaxi kırhimo ogó dhi jıımırraiña ga mumuabukıiña dhi kaaxi maithi fııtigai dhi mos ikaithiña xi murragi aanı.

Jımó miidhaga go muturhi úbixi fııi tubágiamo, aidhi xi go bhánai áyi kiiyırrı dhi maithi fıı, bhodhiırrı bhamo kabámi dhi aipako kuithuskıı, go muturhi úbixi fııkabidhiırrı kabámi ájaaxi, bhodhiırrı ga fııkáka go bhánai:

-¿Dukátai idhiuiyi aapimo dhi fııfıısai amıka tubágiana?

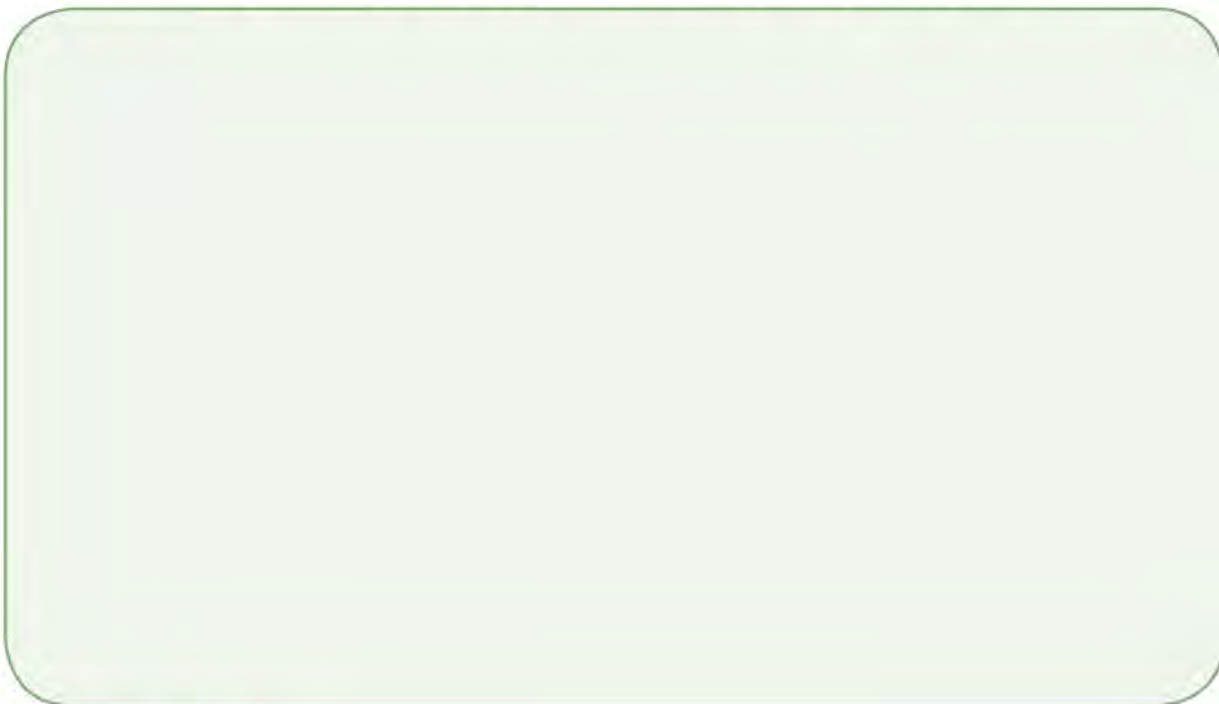
Dhi taiyi xaidhi buidhiırrı daithuldhana jımó arhi kapindhai dhi fııgirrı bhıijimi go bhánai dhi fıısádhimi, amaaxi kaaxi fıısádhimi go bhánai xi mııxi muturhi úbixi guikuta go kapindhıı xi mo kaborra jııyi jııpamo dhi mııtana dııbirrapı gııyi, mos gıısıkai mos jıı tatápıxi pıduiyi tuukugadı dhi podúkai oidhata go tatápıxi. Aidhiı abhaidhiırrı oidhata go tatápıxi.



Jaatadundhagai



1. Ójaiñi bho maakoba xiixokirri júta xankidí irhidhi xaidhi bho gí ága ágai ójixikirri “Xi dukátai ubáka go tatápíxi” Dhi ágaiñi jímádo gí jaaduñi.



2. Ójaiñi fiñiarradí go ixthumaaxi ágai jaatagi yatagidhikami dana daasa go jikarhiagadí.

		
	muturhi úbixi	





3. Kupaiñi go ójai bamioma tukúkami dana ójai kakaburhikami ñiidoikamikidí.

tubágiana

Go muturhi úbixi iji tubágiana

bhánai

Go bhánai oñigai go muturhi úbixi

kirhímu

Go bhánai kirhímu

kapindhíi

Daithuldhana jímó arhi kapindhíi

ñisai

Go bhánai ñisai ñibagiana



4. Jímápidhaiñi jímó rayiakidí xankidí ibudadana xiorrai gi ágai go ójixikamíirri.

Go



bhaamuka

bhaigiridhi

Go



búrra

guikuta

Go



giíyi

kikíba



5. Tintamadaiñi go maakoba xiixokíirri xiiki ñioki dana xiiki bia. Tígítho ñiidha xi dukátai ágidhi.

Xi dukátai ubáka go tatápixi

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Go muturhi úbixi iji ñibágiamo

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Go bhánai óñigai

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tíñisai amíka tubágiana

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Go muturhi úbixi guikuta go kapíndhíi

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Podúkai oidhata go tatápixi

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

JAATAGI JĪKIDHIĪ



¿Borrai daaxi go fiĩirragadi go tásai?

Kaaxi múyi juumigi píduiyi xi jaatagaiña go jĳikidhiĩ kíkĩrhi ódami xaidhi go tásai maithi biakatadai fiĩirragadi, kaxkĩdĩ jĩmó miidhaga gĩn jĩmpagi go gĩrro mamátikami dhi daaxidha agaiithai bhai ágakai xi dukátai fiĩĩagi go fiĩirragadi.

jĩmó miidhaga aidhi xi kaaxi gĩn



gi ogó jĩmádutai aipako

gai dhi mo todiandukai,

ibusai jĩmó tooxi mĩrraiithai

ni ithĩiyi:

busiata go tásai busiata go

ail

ikoi kabámi dhi ádaki

ai, dhĩ maithi ixthuiyi

sai apodúkai biyi



Jaatadundhagai



1. Ójadaiñi gi masábigakidí jímádo gi mamáfildhiadami ágaidhatai, xiikadi kaaxi nátoa dhi agaidhaiñi xi tumaaxi gi ágai go ójixikamirri.



2. Amí xiadírri gi jikiarsai gi libruqa dana jikiarsaiñi go ójai daidhi darrása fiñiarradi go ixthumaaxi ágai bho go yatagidhikami ¿Borrai daaxi go fiñiarragadi go tásai?





3. Amī xiadirī gī jikiarsa gī libruḡa, jikiarsaiñi dana jarrástudañi go ójai ñioki dhi darrásagi go bhaihiki go ójixikami kakaburhikami:
Go tooxi koayi básoi, Go tooxi mīmirrai dana Go tootoxi.



4. Aithuldhaiñi ójai ójixikami go ójai xankidī biīḡa. Tīgítho nīidha go ágidharra.

tooxi too xi to oxi t ooxi

busai bus _____ bu _____ b _____

ádaki áda _____ ád _____ á _____

bhaakoi bha _____ bh _____ b _____

jīmpadi jīm _____ jī _____ j _____

átagai áta _____ át _____ a _____





5. Arrástudañi jímó rayiakidí go ójai ójixikami xankidí gí ájagíi go ójai kakaburhikidí ta. Tígítho nīidha xi dukátai ágidhi.

ta



takúku



turru



takukilda



tooxi



tapīixi



taixorhi



tiboki



totokimarra



bosiki



taibugai



tataixorhi

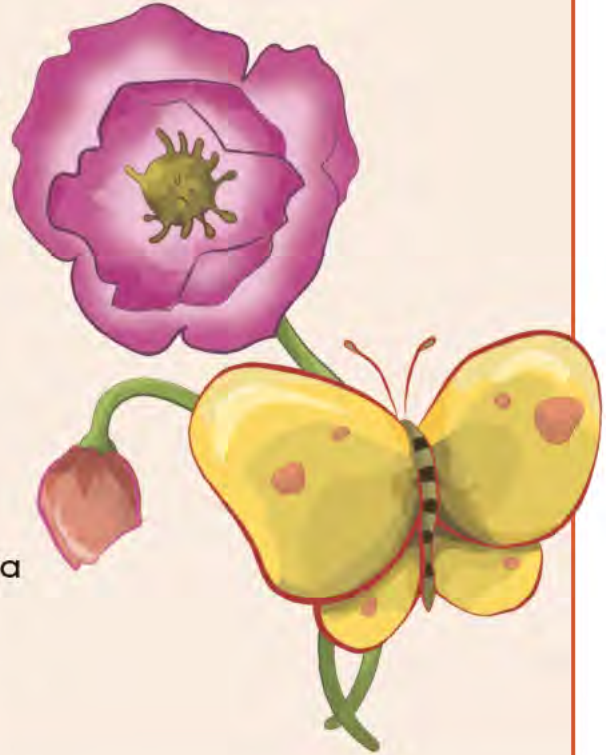


GO YOOXIGAI

Bagiamaaxi go yooxigai
bagiamaaxi gĭrhimi.
xigian buai go totókimarra
yooxi dama dadaëyithai.

Bagiamaaxi go yooxigai
tuixi ugidhiana ĭxikami
bagiamaaxi go yooxigai
bagiamaaxi gĭrhimi.

Xigian buaiyi go totókimarra
yooxi dama dadaëyithai
bagiamaaxi go yooxigai
tuixi ugidhiana ĭxikami



Jaatadundhagai



1. NĪiñi go nĪidhagai “Go yooxigai” ĭmápi dhi gĭ jaaduñi dana ójagi tĭiĭarradi xiorrai ĭgai bĭĭtarrĭ ágai go nĪidhagai juuta ĭkarhigadi.





2. Ágaiñi go ójai ójixikami go ójaikidí dana jikarhimadaiñi xixikorrakami bíiki ójai aapi jimadutai ñioki ójixikamiana. Gí tígítho nīidha dukátai ágidhi.

1) Ba gia maa xi



2) To tó ki ma rra



3) Da daë yi thai



4) Yoo xi gai



5) Ī xi ka mi



6) Gí rhi mi



3. Ágaiñi go kaburikami ójixikami dana aipako darrása. Ójaiñi go ñioki ójixikami bho go maakoba xiixokirri. Gí tígítho nīidha dukátai ágidhi.

Goyooxigaixigiamaaxi

Go

yooxigai

xigiamaaxi

Gototokimarrabuamaanadi

--	--	--	--

Goixikamixigiamaaxigirhimi

--	--	--	--

Goukuiifidogiagadi

--	--	--	--

Gobásoixigiamaaxiubaíagadi

--	--	--	--	--

Goopindhamurhibiaagadi

--	--	--	--



4. Ámī xiadīrī gī jikiarsai gī libruḡa, jikiarsaiñi dana arrástudaiñi go ójai ñioki daidhi darrása go ójai kakaburhikami ójixikami.

A row of six dashed rectangular boxes for writing practice.



5. Soñigakidī gī mamátīldhiadami dana gī jaaduñi busaidhabīrrai jīmó nīdhagai. Ójabīrrai bho daama go rayiana dhi nīdhagi.

A large rounded rectangular area with ten horizontal lines for writing practice.



KAĒDHAGARRAGADĪ NAANAMAAXI GIN OIDHAGĪRRĪ



¡JĪMÓ GĪ KOOYI!

Jaatagaiña go ódami xaidhiī kaaxi pĭduiyi tĭbĭpi bho go oidhagĭrrĭ “Tĭiĭjoñiana” daibusai jĭmó ixthumaaxi xankidĭ maithiī gĭ nĭidhiña tomarhi jĭmó miidhaga.

Jĭmó kiamoko sĭirhikidĭ kiamo gooka ódami ĭji oidhigamo ga moabumo, amaaxi kaaxi jĭmikai bho xiikuthiana xankidĭ bho jĭmó padĭrrĭ dája go áki, ĭdhi todiandukai thĭ jĭmó gĭ úxi sonódĭ dhi joiñithadai.

Miadĭrrĭ guukiba daidhiī maithi buabuda nĭidhi bhodhiĭrrĭ kaaxi maatĭkai tĭ xi maithiĭrrĭ úxi sonódĭ, chioma kĭiga ĭrrĭkatadai

ĭgĭrrĭ sasábokana go

hi boopoi; bhai

axdhiĭrrĭ guukiba dhi

naikakarrai gaitoikidĭ

dhi figĭthukai tĭ xaidhi go

ooyi kikiiba jootoma, dhi

no bhai gĭ sudagiana

bhodhiĭrrĭ kamo

nuu ogó xiĭpĭ mos maigu

busai.



Jaatadundhagai



1. Ágaiñi jïimádo gï mamáfildhiadamiga go ójixikami “Jímó gï kooyi”, jïkarhimada dana ójagi xankidï bamioma ójoigi go jaatagi yatagidhikami. Kugáfirri jaatagaiñi jïimádo gï jaaduñi.



2. Ágaiñi ójai ójixikami dana aithuldha go ójai xankidï biiga.



oi dhigi



_____dagi



óda_____



koo_____



a_____



u_____



3. Amíka xiadĩrĩ gĩ jikiarsa gĩ libruka, jikiarsaiĩni dana arrástudaiĩni go ójai daidhi darrása tĩĩĩarradi go gaa ñioki ójixikami: **kooyi**, **úxi**, **ódami**, **áki**, **Tĩijoñiana** dana **oidhigi**.

Handwriting practice area consisting of two rows of dashed boxes for tracing. The first row has two large boxes, each containing a vertical dashed line. The second row has four smaller boxes, each containing a vertical dashed line.



4. Go ójai xankĩdĩ ójaikĩdĩ bho darráka maakoba xiixokĩrĩ jĩmápidhaiĩni ójai daidhi darrásagi utudai ñioki ójixikami, ágaithai dana ójaidhathai bho rayiana. Jĩkĩdĩ gĩ ága go ódamikĩdĩ ójarradi oiĩnidhithai. Tĩgĩtho nĩidha dukátai ágidhi.

t i j o ñ i a n a

ojai

Two sets of horizontal lines for writing practice, one on the left and one on the right.



5. Darrásaiĩni go ñioki ójixikami tukamĩrĩ ójai bho maakoba xiixokamiana, ójaiĩni bho rayiana.

kai du to dian
 rrai mai ka ka
 mo dhi dua
 poi boo
 mo moa bu
 ma joa to

todiandukai

Five horizontal lines for writing practice.

KAËDHAGARRAGADÏ GO BAGÍMIANA: GIN TÁSAGÏRRÏ



GIN TÁSAGÏRRÏ

Aanï ajia ñagai juumigi amï gookirri Mayoko, gooka dana tabukami ïkarhi ïbhïidhiirri, gin dhaada totoayi go juunui bhodhiirri mamáixapai bubusaihurra biitarri, amaaxi kaaxi bupusaikai ogó gï toayi jimó muturrana xiipi jimó báiniimi tuutakarruana bhodhiirri kaaxi jiidhiorrai, a maaxi kaaxi bhaëkai ogó bhiajai dhi gï ïpidai xiuduka kaaxi ïpiagi go bakulthi gï totoayi jimó ayiana baidhia oiñiagi ogó dhi aookirrioma kaaxi xibuagi; go ájayi gï kïiga thithiodhithudai

oldhiirri áyi úsudï dana jiiñapaiña iikami.

tasagirri bapañigii aanï jikiamoko a busaikai go tásai dhi kaaxi ga gigidhi o nabaithi dhi maakarragai biitarri jimó iatana namiidharragai jimó juumigi nioma obhakarragai. Dhi gookirri gin xduki kiiyirri gin namikidhi dhi gin xakai oidharragai dhi podukai aanï thi babaika abixi nabaithi.

xnduko ga koayi afimi takúku bondigai oixkatai apia girri jurrá bathikana kïiga iami ikaitidhathai.



Jaatadundhagai



1. Ágaiñi jïimádo gï mamátïldhiadamiga go ójai ójixikami “Gin tásagïrri” dana ójañi daama go rayiana tumaaxi koadagai pïduiyi biïtarri go bagími gï tásagïrri.



2. Ídhiuñiñi jïmó jïkarhigadi biïtarri dukátai gï bagímithudaiña gï taságarrana, fiïgidhaiñi gï jaaduñi dana kaëkaiñi xi dukátai bagímithudaiña góbai.



3. Amī xiadirrī gī jikiarsai gī libruḡa, jikiarsaiñi dana arrástudaiñi go ójai ñiokidhiī dhi jīkarhigadī xankidī biītarri ogó.



4. Ídhiuñiñi kakaburhikami ójai jīimádo bhaihikioma ójai ójixikami. Tīgŋho niīdha dukátai ágidhi.



tuutakarruana

Gin dhaada ga tuayi tuutakarruana bakátiki

tásai



takúku







5. Ójaiñi jímó arhidhiukami ójixikami go kakaburhikami ójixikami go xankĩdĩ juutudami ídhiuiyi aapi.

JĪMÓ ÓDAMI SĪRHIKĪDĪ NAMĪGAKAMITHADAI XANKĪDĪ BĪXKATAI TĪTĪITHUI ATĪMĪ



JESÚS EMIGDIO HERRERA QUIÑONES

Go mamátildhiadami Jesús Emigdio busaikami amī oidhagīrrī “Boiñikana”, ogóbai irri ódamikatadai fīfigiadamitadai ójai ójiximi xankīdī bīxkīrrī ga gaagidhiña soiñi bīītarri gī jaaduñi oidhagīrrī, daidhiī sīrhiikīdī gī ága xi kīīga bhāi maaxi obhakagi go kiikiana obhakami dhi nuukathithugai xi go gaa ódami mos apia nuukathikatai bīthuldharragadī ódami arhi kiikīrrī. Daidhiī jīīpī ga fīīīgidhithai go árhi ágadagi ójai dana jīīpī ójarragai ódamikīdī, daidhiī irri ñiokadamikatadai bho go báñiomi githarroana XETAR bho gī kiikīrrī jukoidhigana, xikodhiīrrī gī jootosai go jaatagi ñioki ódamikīdī xankīdī namīgakami gī xiadhiīrrīkagi. Jīmó ñioki sīrhiikīdī ágaiña

jīīgai irri: Pīrhidhi aanī xi bīxkīrrī mos apia irri ódamikagi.

Ogóbai jaataduiyi jīīpī bho Coordinación Estatal de la Tarahumara, bho Ciudad Chihuahua, idhiuiyi ogó libro bīītarri árhi ódami.

Jugídhaga bidhakatai go gubúdagai dunúkami go Consejo Supremo ódami dana Tarrómarhi.



Jaatadundhagai



1. Ágaiñi jii mádo gi mamátildhiadamiga go ójai ójixikami “Jesús Emigdio Herrera Quiñones” Jaatagidhiña xankidí tiiigidhi dana jatanorragidha chiikiatai kaburhi dhi janorragidha go tikákarraigai.

1) ¿Bákooga busaikami?

2) ¿Tumaxiirri ga jaataduiyi?

3) ¿Tumaaxi ibudadana biitarrí go arhí kiiyiirri?

4) ¿Xankidí ójixikami kabúrho bámioma agaiña bho baiñiomi githarroana XETAR?



2. Idhiuñiñi jímó jikarhigai biitarrí xi dukátai irhidhi xi maaxi go jikarhigadí go Jesús Emigdio, agañi bhaithiki gi jaaduñi.



3. Ójaiñi xi tumaaxi fiñiitho jibhana go ójixikami kaburhikami "pírhidhi aanĩ xi bixkírri mos apia írri ódamikagi" dana ágidhiña gĩ jaaduñi.



4. Amĩ xiadírri gĩ jikiarsai gĩ libruqa dana jimapidha go tukamírri ójai dhi idhiuñi ójai darrása: **jaaduñi, jĩpi, jootosai** dhi **jukoidhigana**.



5. Jimápidhaiñi jimó rayiakidĩ go ójai dhi maxithuda go ñioki ójixikami xankidĩ idhiui. Ójaiñi kugatírri go rayiana.

a

d ————— o

m

i



OIJADAÑI GIN JAATAGIDHARRAGA KĪGADUKAMI



GO MAAKADAMI ÑIOKI

Xi kīga bhaimaaxi tuigakagi arhi kīrhixikatai oijadaiñi gin maakidhaga ñioki, kīga bhaimaaxika gī ĩbhana dana maithi soimaaxi ibuada xiadutuadaiñi go gaa, soikīdaiñi xiorrai biīgakagi, biakaiñi jībhidagai kīga bagian tuigakami, apia oijada ñiokathai gī ñioki ódamikīdī, maithiī xia irrada ódamikatai, gīrrī ñioki ódamikī mos jīpīana jīxi namīga xi go gaa jīipī ñiokidhiī, biañimī jīmó

bīthuldharragai ĩgi gīrrī tuidhaga, jīkidhiī oidhithai bhai ĩrhiarragai namīgakami.

Maatīkai ágai ójai dana maatīkai ójarrgai ójai

ódamikīdī baidhi maatīagi

xi gīrrī ñioki gī ñiokai

dana gīrrī maakai

maatīdhagai jīiki

abhaidhiīrrī,

tīgīthuiñi xi adukai

gī ñiokai aapi dhi

podūkai matiagi

go gī oidhigi.



Jaatadundhagai



1. Oijadañi go ágarra ójai ójixikami “Go maamakadami ñioki” gĩ mamáfildhiadami. Jaatagiiña go maakarragai ñioki bhaimaxi xankĩdĩ tĩi, ójaiñi jĩmóko dana agidha gĩ jaaduñi xankĩdĩ jubaiithui.
-
-



2. Go bhaitiki go kakaburhi ójixikami maxithuda xiakoga darráka go agidharra dana maakarra ñioki kĩiga bhaimaxi.

- 1) Rosa ojoidehi xi ga ójada ódamikĩdĩ
- 2) José ñiokai ódamikĩdĩ
- 3) Juan ĩrĩ ódami
- 4) Maria xiadutudai jaaduñi dhĩi
- 5) Adán ga biathurhidhi kĩiga bhaimaaxi
- 6) Manuel ga soikĩiña oogadĩ



3. Amĩ xankĩdirĩ gĩ jikiarsai gĩ librugá, jikiarsaiñi dana arrástudañi go ójai.





4. Agaiñi go ójai ójixikami xankidí fiñidogi dana kuupa xikorhi go ójai xankidí bho darráka. Tígíthoi niidha xi dukátai ágidhi.

soikidaiñi
p s r o p i x k b ñ s d a p i u ñ i
kiituigaka
l k i ï t ï u p i d g a h j k o s a
xiadutudai
s a x y a d w u x t i u b d h y a i
jaaduñidhi
j o s t a y d p u ñ w u i a d ï h i
ójada
i o f p u r j k e a y b y d c h i a
niokaiithai
ñ n o i o p t k h r a s t h p a x i



5. Ójaiñi tuixi irhidhi xi mosixi siirhikami átagi mañarragai. Atagidhaiñi gí jaaduñi go mañidarra.

Jaataduindhagai natukai

1). Xiako darráka ïgi gï ójarraga ójai.

Bídhakaiñi jímó ójarkarroana papeerhi baidhiï ogó ïirrikana gï ójarraga mañidhakarroana, ogóbïrri ójaidhamo aapi biïxi ójai xankidï mañiidhagi ága dana ójagi. Daakobidhabiïrri go papeerhi ójarragirri go ´jai xankidïkidi gï ójai ódamikidi, ixthutuidhikii aapi go arhi ïbodï baidhiï kiïga buusaiña go ójai, xankidï ójarragai biïtarri ódamikidi gï papeerhigirri dana apodukai jïpi jootoma figíagi gï xiako pïrhidagi gï mañiidhakarro xankidï ójai ódamikidi.

Ixthutuidhikii xiïrrikc
ójarkaroga jïpana
agidhirxikami:

Apia ogóbakidï oijada ójarradikidï ódami dhi áji ami jugiañirri juukami go mañidharragirri ójai , daidhiï jïpi ixthutuidhikii aapi ogá bámioma bhaithiki jïmidamiirri jïgai abaaxikidï ójaidhagi dhi podúkai naatoagi gï ójarraga primariana, apodukai ójadamo aapi biïxi ñioki xankidïkidi ójadagai mañiidhagai biïtarri.



BLOKE BAIKA: APIA GĪRHIDHIMI ATĪMĪ GĪRRĪ ÓJARRAGA

Xi tumaaxiirri gĩ jaatadiĩniagi: Maatiĩdha bithuldharagadiĩ ójai.

1.

Maĩiaĩfi gi bĩxi gĩrrĩ ójarraga ódamikiĩdĩ

2.

Go ójai ubákĩi dhi gi pĩbuaiyi

3.

Ágaidhatai ójai maaxikai dadaithudai go ñioki ójixikami

4.

Jĩmápi gĩrhidhi ibuaiithĩmĩ jĩmó jaatagi jĩĩkidhiĩ abhaidhiĩrrĩ daibuñikami

5.

Mamátiĩdhatai ójaiithai ñioki jĩĩmádo go xankĩdĩkĩdĩ gi ójai ójarragai
ódamikiĩdĩ

6.

Gagágaiithai dhi tiĩĩgiithai ñioki

7.

Gin jaatagiga juutudaikami

8.

Gin ñioki agia namĩga

9.

Oijadaiñi go arhi boiyigadiĩ go ñioki

MATĪIATĪGI BŪXI GĪRRĪ ÓJARRAGA ÓDAMIKĪDĪ



NĪJIDHATAI MAMÁTĪRRĪ ATĪMĪ

Xi aanī potīyia “a”, apimo potīimo “e”,

“a, a, a”, “e, e, e”;

Xi aanī potīyia “e”, apimo potīimo “ë”,

“e, e, e”, “ë, ë, ë”;

Xi aanī potīyia “ë”, apimo potīimo “i”,

“ë, ë, ë”, “i, i, i”;

Xi aanī potīyia “i”, apimo potīimo “ī”,

“i, i, i”, “ī, ī, ī”;

Xi aanī potīyia “ī”, apimo potīimo “o”,

“ī, ī, ī”, “o, o, o”;

Xi aanī potīyia “o”, apimo potīimo “u”,

“o, o, o”, “u, u, u”;

Dhi xībi bīxkatai potīiyia:

“a, a, a”, “ī, ī, ī”,

“e, e, e”, “o, o, o”,

“ë, ë, ë”, “u, u, u”,

“i, i, i”,

Xi aanī potīyia “ma”,

apimo potīimo “me”,

“ma, ma, m a”, “ma, me,

me”...



Jaataduindhagai

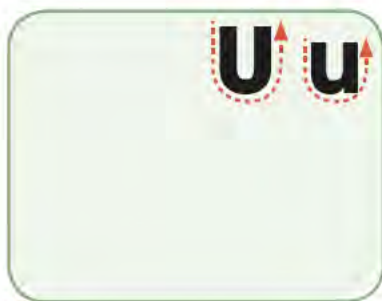
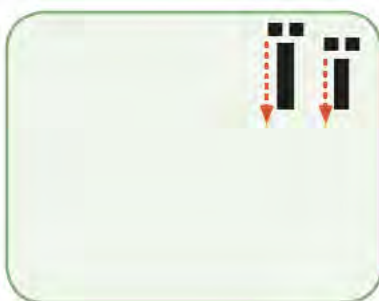
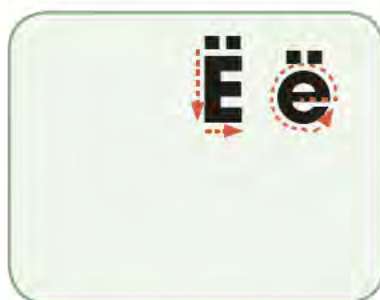
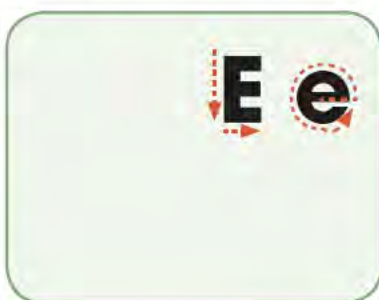


1. Niiñi go niidhagai "Niijidhatai mamáfirrii atimi" jiiimádo gi mamáñildhiadamiga dana gi jaaduñi. Ójaiñi kubarrami bokali go ódami ñiokidhiñi bho maako xiixokamiirri.

--	--	--	--	--	--	--



2. Idhiuñiñi jimó jikarhigai xankidí gi ágagi xiipi biakagi go bhaitiki bokali. Oijadaiñi go xi dukátai maaxithudhi xiajákooga go ójai dhi kabámioma ója bñixi jimó go bokali





3. Amĩ xiadirĩ jikiarsaigĩ librua jikiarsaiĩ dhi arrástuda go ójai bho jikarhigairĩ xiako ajĩga.





4. Gĩ agaiñi dhi jĩkagikidĩ xankidĩkĩdĩ bhai ĩrhiada dana ója bho rayĩĩrĩ go bokali xankidĩ pĩrĩ ĩgai dhi aithuldha. Nĩidha bho xankidĩ gĩ ágidhi:

e	i	a	a rhi
u	ë	i	uk ____
a	o	e	__ ki
i	ĩ	ë	nam __ ga
ë	a	u	ba __ kaxi
e	a	u	__ skuelana



5. Kĩĩga darrása go kaburhikami ójai dhi podúkai darráxidha tĩĩĩarradĩ go jĩkarhigai dana uta xiakoga biĩga.



to	Bee
----	-----

--	--



xi	ku	i
----	----	---

--	--	--



rhi	rhi	a	bu
-----	-----	---	----

--	--	--	--



mi	sa	da	ĩ
----	----	----	---

--	--	--	--



xi	ku	i
----	----	---

--	--	--



dĩ	baë	ga
----	-----	----

--	--	--



ñi	rro	o
----	-----	---

--	--	--

GO ÓJAI UBÁKII DHI GÌ PĪBUAIYI



IBUADATAI ÑIOKI KAKABURHIKAMI DANA TĪTĪBĪDUKAMI

Xiikadi ñiokadagi aaní ágaiña ñioki kakaburhikami dana
fiitibidukami, ithiyyiagi upai ixthutuidhiikii ágagi
totókimarra



Xiikadi ñiokadagi aaní ágaiña ñioki kakaburhikami dana
fiitibidukami, ithiyyiagi báki



Ithutuidhiikii ágagi kuparragai



Xiikadi ñiokadagi aaní ágaiña ñioki kakaburhikami dana
fiitibidukami, ithiyyiagi ukui



ixthutuidhiikii ágagi
poposokorhi



Jaataduindhagai



1. Agaiñi go ójai ójixikami “Ibuadatai ñioki kakaburhikami dana tiitibidukami” soiñikidí gí mamátildhiadami maatíka niidha dana ója dama rayiirri go ójai kakaburhikami dana tiitibidukami xankidí bamioma tutúku.

Kakaburhikami

Tiitibidukami



2. Jimápidhaiñi rayiakidí go ójai tiitibidukidí dana kakaburhikidí xankidí irri gin jaadunumukagi.

báki

popósokorhi

ayi

tooxi

torroxírhi

sīyi

piipidhamurhi

uupai

baiburhi

xiboibarhi

koagi

Kokontharra



3. Amí xiadírri jikiarsaigí libru ga jikiarsaiñi dhi arrástuda go ójai kakaburhikami dana tiitibidukami igi xiakoga jigai kagi.

Kakaburhikami	Tiitibidukami



5. Soĩnigaikĩdĩ gĩ mamátĩldhiadami dana gĩ jaaduĩ chĩĩchiĩki kaburhi, agaiĩ dhi nathulthuda go ójai ójixikami.

Go uupai _____

Go totókimarra _____

Go bákĩ _____

Go kuparragai _____

Go úkui _____

ÁGAIDHATAI ÓJAI MAAXIKAI DADAITHUDAI GO ÑIOKI ÓJIXIKAMI



GO AXNITHO BHAJÍKAMI

Aidhi xi gin jaaga aanī ga ójarragai maiyi aanī xaidhi ágaiḥai ójai: bhaji dhīi aanī ithīiyia īrhidhithadai dhīi ithīiyi aanī baaji dhi gin jaaduñi jīmádukai kaēkatadai káxkidī asīithadai.

Bho go kaburhikami ójixikami:
¿baaji go axñithu kusubathikatai koagi?

Anī ágai ójai:
Bhaji go axñithu
kusubathikatadai koagi

Mankidīrī xi maithi kīga iidhiuiyi
aanī.



Jataduindhagai



1. Agaiñi go ójai ójixikami "Go axnithu bhajíkami", agaiñi jïmadu gi jaaduñi dana kïiga darrása go ójai bho jïkarhigïrri xiakoga jïmida.

Bhaji



Baaji





2. Soiñigaikidi gi mamáñldhiadami gïrhidhabïrri go ójai xankidi bhaithoma jïmadugami maaxi gi ójai dhiï jïmámaaxi gi ágaiña. Tïgïtho nïidha bho xankidi gi ágidhi.

ayi

ayi



3. Amï xiadïrri jikiarsai gi librugá jikiarsaiñi dhi arrástuda go ójai xankidi biïga dana daxidhaiñi go ójai kïiga bhaimaaxi go ójai kakaburhikami.

1) Go arhi girhi

2) Go

 gïdukami

3) Gin dhada bia jímó

4) Gin ooga

tukárrï

5) Go

 siïrhi tója

6) Gin dhixïka

kookorhi



4. Agaiñi xankid'ikidī bhai irhiada ójai bho jīkarhigirri dana ója bho rayiirri.



aaxiata _____

áxiata _____

áyi _____

ayi _____



íkomai _____

ikómai _____

kají _____

kaji _____



5. Idhiuñiñi jīmádo gī jaaduñi jīmó ójai kaburhikami bho rayiirri xiakoga ója go ójai: kají dana kaji. Aipakoga birri tīgítho niidha jīmádo gī jaaduñi.

JĪMÁPI GĪRHIDHI IBUAITHĪMĪ JĪMÓ JAATAGI JĪKIDHI ABHAIDHIĪRRĪ DAIBUÑIKAMI.



TUIXIDHI JIPO GO MUUKIGAI

Kaaxi píduiyi fibípi, xaidhi gin jimpagi go kíkíixi daidhii
jaataga ágaithai xi bhai pírhidhithadai xi jipukagi
muukigai, aidhi xi kaaxi bhobai darrákatadai múyi
bámioma atagaithadai xi maithi jipokagi ogó, dhii go
kugatírrĪ ñio go arhi tumasakarra dhi ithiíyi:

¡Xaidhi jipukana go muukigai!, tuiyi tudo xi
maithi jipukagi ogó mīidharhiagi go
kíkíixi gġírrókami dhi gġrġ

kġithapadagi, tuiyi

tudo aanġ mos gin

fġbaimukai

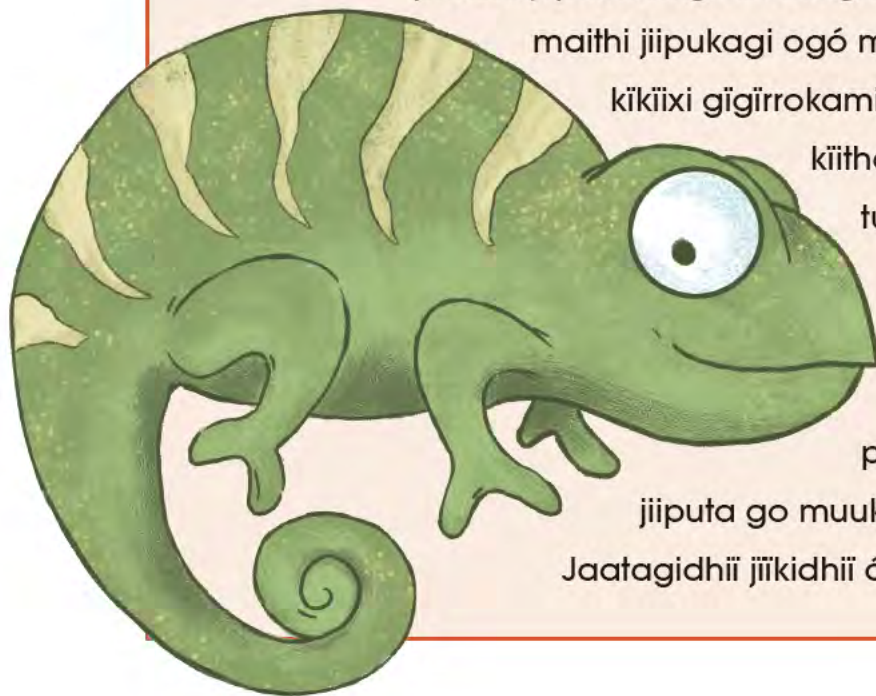
jġmġrrai bho

dġbġrrġrġ. Kaxkġdġ

podúkai ithudu

jġiputa go muukigai.

Jaatagidhġ jġġkidhġ ódami.



Jaataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami "Tuixidhi jiipo go muukigai", jaatagidhaiñi dana ója bho rayiirri ixthuamaaxi irhidhi aapi xi gi ágada.



2. Ágaiñi xankidikidi dana ója go ójai dhi natulthuda go kaburhikami ójai, tañiñi gi mamáildhiadami soiñi dana gi jaaduñi.

1) Gin jimpagi go _____ daidhi jaataga

kikiixi

ójodai

juukui

2) Bhai pirhidhithadai _____ múkigai

oidhaka

jiipuka

oijada

3) Kugatirri ithiyyi go arhi _____

bosiki

tooxi

tumasarraka

4) Go _____ gígirrokami

kikiixi

ódami

obhai

5) Gin fibaimoka jimirrai bho _____

taiyirri

tásirri

boiyirri



3. Amĩ xadĩrĩ jikiarsaigi libruqa jikiarsaiĩ dhi arrástuda bho maako xixokamirĩ dana idhiuĩĩi baika kakaburhikami ójai.

Go



Go





4. Kĩĩga darrása go ójai ójixikami dhi idhiuĩĩi ójai kakaburhikami. Ójaiĩi bho rayĩĩrĩ dana agaiĩĩi ójai gĩ jaaduĩĩi chiĩchiĩiki.

kĩkĩixi	go	jĩmpagi	Gĩn
---------	----	---------	-----

ĩĩo	arhi	go	Kugafĩĩrĩ	tumasarraka
-----	------	----	-----------	-------------

komagi	Go	tumasarraka
--------	----	-------------



5. Go kíkíixikidí idhiuñi jímó arhi átagi dana ója jímó arhi jaatagi yatagidhikami ójai ójixikami. Aipakooga atagidha gi jaaduñi.



Jímó obhagana mikaaxi jukoidhigana...



MAMÁTĪIDHATAI ÓJATHAI ÑIOKI JĪMÁDO GO XANKĪDĪKĪDĪ GĪ ÓJAI ÓJARRAGAI ÓDAMIKĪDĪ.



KAAXI IXTHUTUIDHIĪKĪI AANĪ ÓJARRAGAI

Kaaxi pĭduiyi fibipi, xaidhi gĭn jĭmpagi go kĭkĭixi daidhĭi
kaaxi gi ága ga ójairraga! Xĭbi ixthutuidhiĭkĭi ójarragai gĭrri
bidharraga tuukuga:

Kóba, búji, káji, tĭĭni, **xiixo**.

ĭkaaxi gi ága ga ójairraga! Xĭbi ixthutuidhiĭkĭi ójarragai
chiĭki koadagai:

ji, **ásañi**, aaxi, ígixi.

gi ága ga ójairraga! Xĭbi ixthutuidhiĭkĭi
gai go kĭkĭixi:

ooji, Kooyi, **Sooyi, Suimarhi**. ĭkaaxi gi
jairraga! Xĭbi ixthutuidhiĭkĭi ójarragai:

ĭi, runxiko, buxtai, bĭxkatai.

ga ójairraga! Xĭbi ixthutuidhiĭkĭi

i:

koxi, bhanai, **bhabhadai**, bhagai,

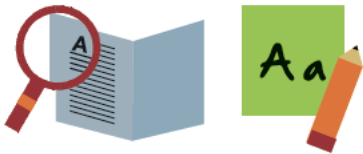


Jaataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami “Kaaxi ixthutuidhiikii aani ójarragai”, fiigíthukai niidha soiñigakidí gi mamáñildhiadami go ójai xankidí bámioma tutúko dana jikiarsaiñi bho xiakoga gi jikiarsai dhi kiiga arrástuda.

1					
2					
3					
4					
5					
6					
				7	
				8	



2. Gaagaiñi bho ójai ójixikamiirri xankidí bhikathi bh, dh, th dana rh ójaiñi xiaooga jimidagi.

bh	dh	th	rh



3. Ójaiñi go fífiarradi go jikarhigai bho arhí rayiirri.



4. Jíimádo go ójai xankidíkidí gí ójai oiñiidamikidí idhiuñiñi go ñioki jíimádo bhaitihiki ójaikidí:

t	dh	bh	a	g	u	k	o	i	b	ĩ
---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---



5. Ójaiñi bho dama rayiirri go ójai xankidí gí idhiuyi go ójaikidí.

GAGÁGAIITHAI DHI TĪTĪIGAITHAI ÑIOKI.



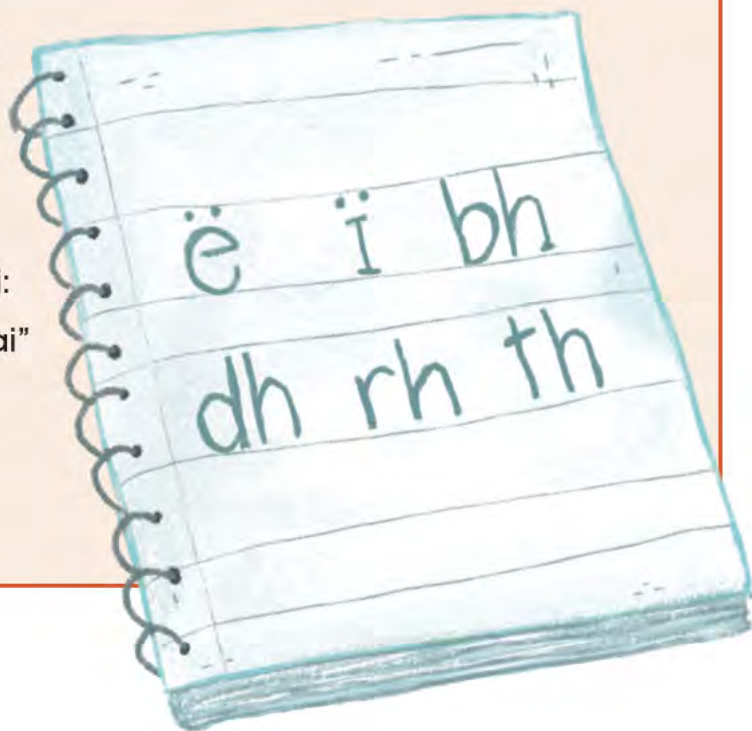
MAITHI TAUGĪ TOMARHI MAITHI GĪ ÓJAI MOS JĪPĪANA MAAXIKAMI

Bho go ójai ójixikami jĳikidĳi ójai afĳimĳi xankĳidĳi mos kaaxi
afĳimĳi jĳigai dhi ójai dukami:

ĕ, ĳ, bh, dh, rh, th.

Ogóbakĳidĳi ójai afĳimĳi xĳĳkadĳi ója ágadagi: bhaĕkaxi, ĳgai,
bhabha, dhiaborra, arhi, tumaiithi.

Bĳĳxi go tougigadĳi
ĳrĳi mos kaaxi
ogó, tuiyi tuudo
maiithĳi ĳrĳi jĳigai
abaaxi ágarragai:
“ĳxi” xĳĳpĳi “ĳxi”, “bibai”
xĳĳpĳi “bibhai” xĳĳpĳi
“bidhai” xĳĳpĳi
“bhidhai”.



Jaataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami dana ágaidhaiñi go ójai xankidí bamioma tutúko, kíiga tíigitho kaëka xi dukátai tougíi dana ójaiñi xiakoga kíiga bhai kaithiada go ójai.

bha__kaxi

__gai

__a__a

__iaborra

a__i

tumai__i



2. Kíiga bhai írhidhithai dhi ója go ójai xiakoga jímida dhi natutuldha go ójai, bho jikarhiandirri xankidí gí maaxithudai.



bh

dh

__agoi



r

rh

mu__i



dh

d

__iosai



t

_____ikixi

th



ĩ

_____xikami

i



3. Amĩ xadĩrĩ jikiarsaigĩ libruga jikiarsaiĩ dhi arrástuda go ójai xankidĩ biĩga bho ójai kakaburhikami dana agaiĩ kugátĩrĩ.

1) Go ódami bia jimó

2) Go

biĩniga

3) Go

ga fiĩbiĩ

4) Gin dhaada ga ibuaiyi

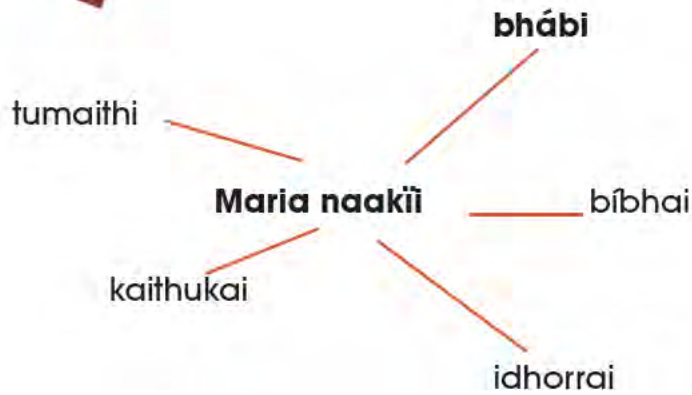
5) Go

busákĩ tukárĩ





4. Ójaiñi go kakaburhikami ójai xankidí gí pibuaiyi go ójaikidí.



Maria naakii bhabi



5. Natulthudañi go ójai kakaburhikami dhi bamioma darraxidhidha ójai dhi natutuldha go ágarragai. Tañiñi soiñi gí mamátiiildhiadami dana gí jaaduñi.

1) Juan jimirrai

2) Juan jimirrai a mi _____

3) Juan jimirrai a mi oidhigana jímádo _____

4) Juan jimirrai a mi oidhigana jímádo googoxigadí _____

GIN JAATAGIGA JUUTUDAIKAMI.



XIIBI KAXI AGAITHAI AANĪ DHI OJAITHAI

Aidhi xi bámioma arhidhiokatadai aanī dhi maiyi ñiokigai, go tuukamurrī ñioki xankidī agaithadai irri: dhaada, ooga, koagada, taxkarhi, suudagi, bibhai.

Xibi daakatai aanī bho maatidhaaĩri ójai gin

mamátildhiadamiga
ójai ódamikidī, kaaxi
dukátai gĩ ójai ójixika
apia kia maaiti kīga
aanī dhi bia aanī xi g
fikákagi biĩtarri ixthuic
ójarraga kīga bhaim

Daidhiĩ biĩxi xiuduko
ágadagi aanī ójai kī
maatīikai kaē xi fiyia
irhidhi ogó ñioki dhi
ogóbai kīga bhaigi g
irhidhithudai.



Jaataduindhagai



1. Agaiñi go ójai ójixikami "Xíbi kaaxi agaiñhai aaní dhi ójaiñhai" jímádo gĩ mamáñiithuldhiadami, jaatagabirrai tumaaxi ágai dana tikáka chiiki gĩ jaaduñi maakidĩ tukamirri ójai maati aa.

Five empty rounded rectangular boxes for writing answers.



2. Ójaiñi go tifiarradi go jikarhigai bho maako xiixoana.



Five empty rectangular boxes for labeling the images.



3. Amĩ xiadhiirri jikiarsai gĩ libruka jikiarsaiñi dhi arrástuda go ójai bho xankidĩ biiga bho ójirri.

A word puzzle grid with letters in boxes and dashed lines for missing letters.

	i		i		u	d	a	i
	d	a	i		i			
		k	a					
		a	i	g	a			
			i			i		



4. Jaatagidhabirrai dhi idhiuñiñi jímó kaburhikami ójai go maakoba xiixokamiana ójarradī, bhaithiki ója dhi figítho nīidha aipakoga gī jaaduñi jímádu.

dhaada

ooga

xīigi

kooko

googoxi

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____



5. Ágaiñi go arhidhiukami ñioki go ójai ójixikami “Xiibi kaaxi agaithai aanī dhi ójaithai”, kupaiñi go ójai xankidī bhīkathi go ójai: bh, dh, ë, ï, rh y th. Ójaiñi bho maakoba xixokana xiakoga jímída gobai.

Daidhiī bīxi xiuduko ágadagi aanī ójai
kīiga maafīkai kaë xi fīiyia ïrhidhi ogó
ñioki dhi ogóbai kīiga bhaigi gin
ïrhidhithudai

bh	dh	ë	ï	rh	th

GIN ÑIOKI AGIA NAMİGA.



GIN ÑIOKI GĪ ÁGAI MĪIXI XIADUTUADAGI

Tumíñioko jurraba aaní jaatagidhiirri go pixkarhi xiakoga gírri maa kííga bhaimaaxi ñioki xankidí maithi ugu fígíthukana gírri ñioki, tuiyi tudo síirhikidí namígakami ogó jíkídí mamáíithuldhi afíimí jaatagaithai dana ójaitthai, dhi podúkai ixthuidhi jímóko xi apia oijadagi gírri ñioki jaatagidhií.

Bíixi jíipí básiki, kaëyi aaní bho go baiñiomi ñiokadami xiakoga ágai xaidhi gin ñioki mos ípana jíixi namíga tomamaxankidí ñioki xi ájaa.



go xankidí ágai írri
no go maafíidhakarroana
garragai ójai dana
jai gin ñiokikidí biítarri
adagi aaní ixthumaaxi
gi, ixthadakagi fííithutai
na go síirhikami xankidí
ukámi ódami bia aaní.

Jaafaduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami "Gin ñioki gĩ ágai miixi xiadutuadagi" dana jaata norrágidha chiichiiki bho bhaithiki ñikákarragai:

1) ¿Tumaaxi guupudagai bipiakami gĩ obhagĩrĩ ga mamákai xiadutudarragai ñioki go árho?

2) ¿Toixi ñiitho aapi xi namĩga xi ñiokada aapi go ñiokidhi ódamikidĩ?



2. Idhiuñiñi dana ója jutúdai ójai go ójaikidĩ mamáñiithulldhi. Ágaiñi gĩ jaaduñi jímádo.

mamáñiithulldhi

maati





3. Amĩ xiadĩrĩ jikiarsagĩ libruga, jikiarsaiĩ dhi arrástuda go ïkarhigai bho kĩiga darrása ójai xankĩdĩ biĩga bho maakoba xiixokana xankĩdĩ biĩga bho ójai ójixikamiĩrĩ.

Aanĩ gin ïrhidhi xaidhi go xankĩdĩ ágai ïrĩ _____ , tuiyi tudo
 bho go _____ ójai gin thĩĩgidhi _____ ójai dana _____
 gin _____ biĩtarrĩ _____ aanĩ ixthumaaxi figĩthukagi,
 _____ dana go _____ xankĩdi dukámi
 _____ bia aanĩ.



4. Idhiuĩniĩ baika ójai kakaburhikami, gĩ ágathikaiĩni go ójai xankĩdĩ jikiaka aapi go jaataduindhagiĩrĩ.



5. Ójaiĩ jĩmó arhi ójai ójixikami biĩtarrĩ xi namiga aapi gĩ biĩtarrĩ gĩ ñioki ódamikĩdĩ figidhaiĩni gĩ jaaduĩni chiiki.

OIJADAIÑI GO ARHI BOIYIGADI GO ÑIOKI.



KĪIGA OIHDHULDHIDHATAI GO ÑIOKI

Gin mamátildhiadamiga óki gin
mamátíithuldhi go kubárrami ójai bokali
dhi gin ágidhi: bhai írhiarraga.

Gĩ ága go “a” xankĩdikĩdĩ gĩ ájagĩi “ayi”
oidhithai jĩimádo go “e” xankĩdĩ jĩimámaaxi
irri go “ē” mos biakatai gooka arhi
kakaborrakami daama; gookirri jĩimĩi “i” dhi
tougĩi jĩimá duukai xi go “ī”, dhi kugátĩrri
nĩnĩidhi go “o” dana go “u” ogóbai jĩipĩ gĩ
ójai obhaikĩdĩ.

Xĩbi kaaxi maiyi aanĩ go bokali,
ixthuthuidhiĩkĩi aanĩ xi ga tĩĩĩbĩdagi
ibuadatai ójai ñioki aipako biixiodaithai
jĩimádo go ájaa ójai.

Jaataduindhagai



1. Soñikidī gi mamátildhiadami ágaiñi go ojai ójixikami “Kīga oidhithuldhidhatai go ñioki”, dana ója ójai xankidī tukamīrri bhikathi bokali: a, i, ī, o.

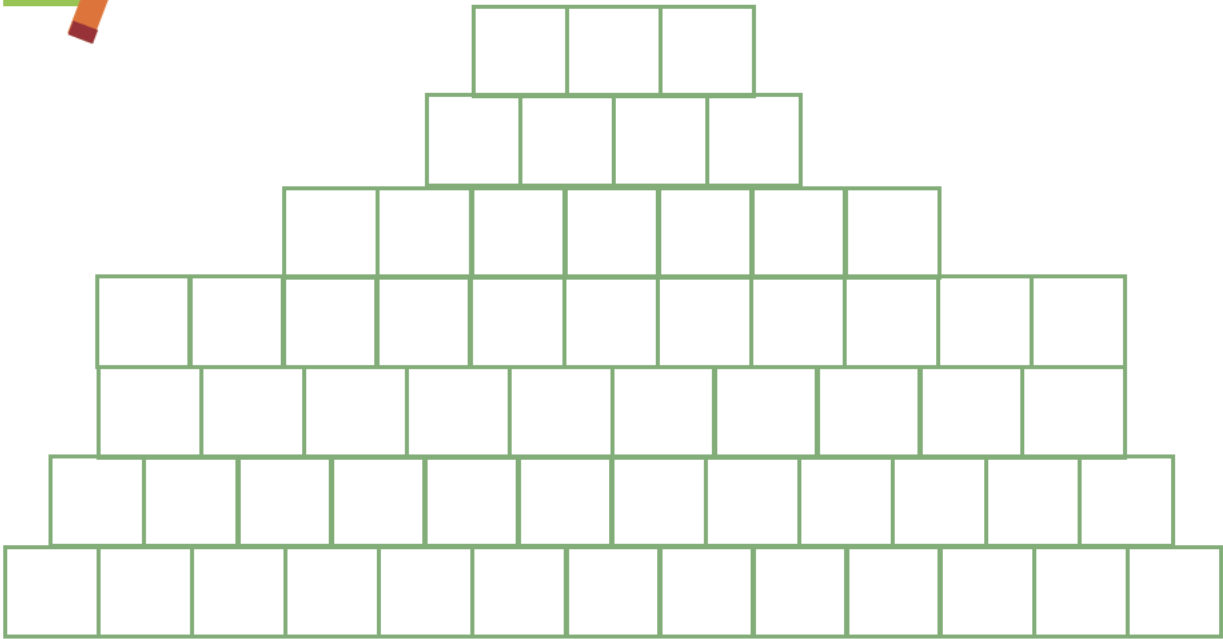


2. Xībhīka surhi maakoba óiai. fīaiñi dana óia bho rayīrri.





3. Ójaiñi go ójai ïgi xïikidhiuka ïgi xïikidhiuka go maako xixokamiïrri, xiakoga jïmïda bho arhi piramidïrri.



ïxidhiadagi

urrabidhikami

ipiokai

Beto

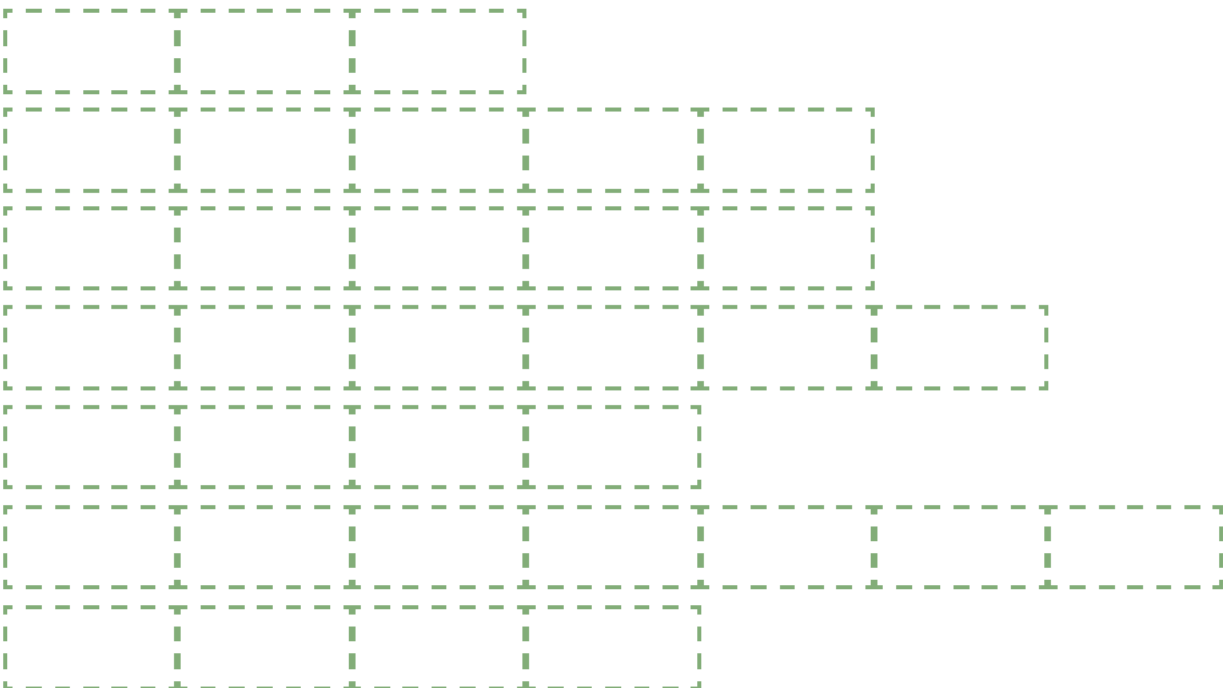
ayi

oyopaithadai

bhaëkaxi



4. Amï xadïrri jikiarsai gi libruqa jikiarsaiñi dhi arrástuda go ójai dhi idhiuñi kakaburhikami ójai.





5. Aithuldhaiñi go kurruxthudhikami ójixikami go tiffarradi go kikixi.

The crossword puzzle grid is composed of green-outlined squares. The words and their starting letters are as follows:

- Horizontal word 1: Starts with 'a', followed by 5 empty squares, and ends with 'u'.
- Vertical word 2: Starts with 'u', followed by 2 empty squares, and ends with 'l'.
- Horizontal word 3: Starts with 'l', followed by 5 empty squares, and ends with 'l'.
- Vertical word 4: Starts with 'l', followed by 6 empty squares, and ends with 'M'.
- Horizontal word 5: Starts with 'k', followed by 3 empty squares, and ends with 'M'.
- Vertical word 6: Starts with 'M', followed by 4 empty squares, and ends with 'n'.
- Horizontal word 7: Starts with 'n', followed by 3 empty squares.

Illustrations of animals and insects are placed around the grid:

- A donkey is to the left of the first horizontal word.
- A pig is above the second vertical word.
- A spider is to the right of the second vertical word.
- A fish is to the left of the third horizontal word.
- A cat is to the right of the fourth vertical word.
- A parrot is to the left of the fifth horizontal word.
- An eagle is below the sixth vertical word.

Jaataduindhagai natokai

1).- Gibúrrai go ójarragadi ódami.

- Idhiuñiñi jímó gibúrrai jímádo go ñioki xankidí maiyi aapi biítarrí go ójarragakidí ódami dukámi:

- Ójai xankidí biikathikagi i
- Ójai xankidí biikathikagi e
- Ójai xankidí biikathikagi bh
- Ójai xankidí biikathikagi th
- Ójai xankidí biikathikagi rh
- Ójai xankidí biikathikagi dh
- Ójai xankidí biikathikagi aa
- Ójai xankidí biikathikagi oo
- Ójai xankidí biikathikagi uu
- Ójai xankidí biikathikagi ii

- Idhiuñiñi jímádo go Jiikarhigaikidí xiipi gi laapixigakidí idhiuñi jiikarhigai go ñioki xankidí ója aapi.

- Ágaiñi jímádo gi jaaduñi bho irrána gi maatidhakarroana
- Idhiuñiñi gi gibúrra. Gi purránana.
- Ágidhaiñi gi mamáfiidhiadamiga baidhií gi soiñana bho gi purránana.

bhaji

baaii

aaxiata

Boyi irri

Mamáfiithulldhi

BLOKE MAAKOBA: GA KOAYI KOADAGAI GUBÚDAKAMI

Xi tumaaxiirri gi jaatadiñiagi: Aipako giri jurrabatikathai.

1.

Gookidhiirri oidhithai go koadagai jiiqidhi

2.

¿Maaxi kaaka gin koadagaiga?

3.

¿Badhiirri dhíbia gin koadagaiga?

4.

¿Dukátai gi bhai gi ibuaiyi gin koadagaiga?

5.

Go koadagai bho go bagímiirri jiiqidhadí

6.

Go koadagai gin oidhagiri

7.

Go ídhagaigadí gin oidhagiri

8.

Go koadagai xankidí naakii aaní

9.

Go xankidí koayi aaní dhi soigin ibuaiyi

GOOKIDHIËRRÏ OIÐHITHAI GO KOADAGAI JÏKIDHIÏ



GO KOADAGAI XANKIÐÏ NAAKÏ GO ÚRHIDHIÏ

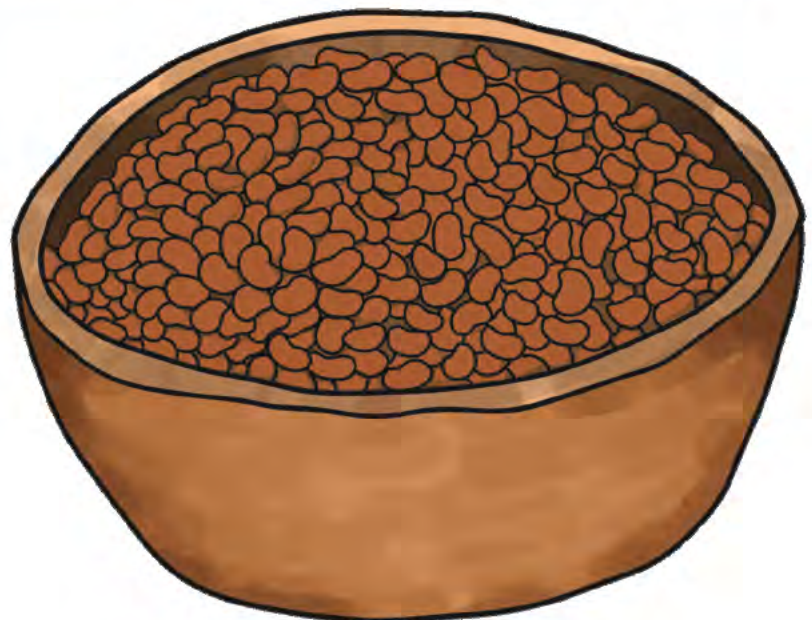
¿Tumaaxi koadatadai jïikioma? Aanï tikáka gin úrhi.

Ïgai jaanorrági, fïïïithuithai go koadagai xankiÐÏ gi
ibuadatadai aidhi xi arhidhiukatadai ïgai.

Gin ágidhi: bhai ibuadana, maturhiaxi, tumaiti, idhiorrai,
kaithukai, dhii go xankiÐÏ bámioma naakiiña aanï ïrri go
xiboibarhi tuiyi tudo ogóbai ïrri bhábi ákixikami dhi
idhiuñixikami bákulthi maaxikami dhi biixiodhikami pasutai
dhi ogóbai siirhikidi bïñithudai.

Aanï ágidhi:

Gin úrhi, aanï...
miidhaga bic
idhiuñiagi ba
aanï dïikana
kaaka tuixidh
xíbi kaaxi
maithi pïbua
ogó.



Jaataduindhagai



1. Ágaiñi go ójxikami “Go koadagai xankidí naakíi go úrhidhíi” jaatagaiñi jímádo gín jaaduñi dana ója bho go maakoba xiixokamiana go koadagai xankidí gí ágaiñadai bhoobai.



2. Maaxithudaiñi lapixigakidí go ójai kakaburhikami xankidí jímápioma píbuaiyi.

Gin dhaada ibuayi mutaithi	Juan koayi bhabí
Gin dhaada ibuayi taxkarhi	Luis koayi bhabí
Gin dhaada ibuayi kaithukai	Manuela koayi bhabí



3. Ágaiñi go kakaburhikami dana kuupa go jikarhigai xankidí ajíiga.



Gin jurhi ibuayi taxkarhi





Gin dhaada ibuayi bakulthi



Go arhi koayi idhiorrai



4. Amī nīidhaiñi go xiakoidhiirri jikiarsakarro gi libruaga, jikiarsaiñi dhi arrástuda go ñioki ójixikami “Go koadagai xankidí naakii go úrhidhii” kiiiga bhai maaxi darráxidha go kakaburhikami ójai bho xi dukátai gi ágai xi jiiimidagi dana xi dukátai daibusai bho go ójixikamiandirri.

A large rectangular area with a dashed green border, intended for writing the answer to question 4.





5. Ágaiñi igi gi ñiokikidi go fiitarragadi go koadagai xankidi bho darraka go ikarhigiri dana ojaini go fiitarragadi biitarii aithuldhagi go ojai kakaburhikamikidi.

Gin jurhi koayi



Gin jurhi koayi



Gin jurhi koayi



¿MAAXI KAAKA GIN KOADAGAIGA?



BĪNĪTHULDHI KOADAGAI GIN DHAADA

Bīixi kiamoko gin nīīnīñidai go ubaigadī taxkarhi juunui xankīdī ibuaiyi gin dhaada, naakīī aani tuiyi tudo jutūdai duñixikami bāmroma bīīñiga ogó, biixiodaidhana aani soiñakai bhábi suudagi dana ónai, jīmó popósorhi onaxikami palīpi kookokami dana jīmó arhi naakasorhi bákulthi juunui idhiuñixikami jukarxidhikami.

Go koadagai xankīdī ik gin dhaada bia jīmó bīīñiga bīīñiakami, káxkīdī jīīñagi: ¡bhaigubai bīrra ga juga!, aani jīgai dhīī jīīpīgadī xankīdī ájīī bha jugaíkarroana.



Jataduindhagai



1. Agaiñi go ójai “Bīñithuldhi koadagai gin dhaada”, jīkarhigai dana ója go koadagai xankīdī ojixi ójirri.





2. Jaatagaiñi dana ója jïimádo gï jaaduñi tuiyi tudo bho go ójixikamiana “Biñithuldhi koadagai gin dhaada”, go arhi kïirhixi ajïi jïipïga amï ugikarroana, xiuduko go dïidï jiiñokidhagi: j̣bhaigubai birrï jïimi ga juuga!



3. Ójaiñi go tïiñiarragadï go koadagai xiakoga ágai xi daibagi ogó ïgi xi maaxi kaakakagi ogó.

bhábi	baëgadï	yootobarra	masana	bakulthi
xixarrui	durráxi	aabaxi	maiyi	bhabhaidhi

yoobi	yoomadhi

¿BADHIËRRĪ DHÍBIA GIN KOADAGAIGA?



¿BÁDHIËRRĪ BUAPAI OGÓ GO KOADAGAI?

Go koadagai xankidí koayi aaní gin kiiyirri ogóbai amí
ixíkamiandirri dana xankidí gí yoobai. Bia afimí jímó ixíkami
ibági xiakoga miidharhidhi dukámi go, ibági, silantro, xiboya,
rabano, arhi ímai, kookorhi dana tomati. Dhi oidhigandirri
buapai xíñai, bayusa, maiyi busaidhadí, náboi jiiimagadí, ibági
oidhina dana yoorra.

Ájaa koadagi sabídai afimí bho go gagárrakarroana arhi
kiikiana; sabídai juunui biijikami tuthikami, giigi, sopa,
bhaabhaidhi tuthikami, kiixo, firhigi tuthikami, bhábi,

dana koomaixikami

idhaga, xiikadí maithi
jī duñiagi go íbági
idí ísai gin dhaada,
bai jīpī sabídaiña amí
kiikiana.

aagarradami
lhiña gin dhaada jímó go
xankidí gaagarrai,
tosai go estadonadirri
gírri paisigírri.



Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami ¿Bádhiirri buapai ogó go koadagai?,
jaatagaibirrai jii mádo gi jaaduñi dhi ójabirrai go koadagai xankidí
oidhigandirri buapai dhi xankidí bho go arhi kiikiirri.



2. Amí niidhaiñi go xiakoidhiirri jikiarsakarrui gi libru ga , jikiarsaiñi arrástuda
go ikarhigai xankidí bho xiakoga ajji ga jimó ñioki dana aithuldhagi
jii mádo go ójai xankidí biiga.

<div style="border: 1px dashed black; height: 40px; width: 100%;"></div> <div style="border: 1px dashed black; height: 40px; width: 100%;"></div> <div style="border: 1px dashed black; height: 40px; width: 100%;"></div> <div style="border: 1px dashed black; height: 40px; width: 100%;"></div> <div style="border: 1px dashed black; height: 40px; width: 100%;"></div>	b	á	g		
	m		i		
	n		b	i	
	g		g	i	
	m			a	





3. Aithuldhaiñi go kakaburhikami ójai jïimádo go koadagai ïgi bho xiakoga fitiigadagi ogó

- Go _____ ïsai atïmï
- Go _____ sabïdai atïmï
- Go _____ búyi atïmï oidhigana
- Go _____ sabïdai atïmï
- Go _____ ïsai atïmï

yoorra
ibági
silantro
kafe
salchicha



4. Ágaiñi go kakaburhikami ójai dana ójabïrriai bho go ïrhigiana xiakoga ajiakagi ogó.

Gin dhaada búyi kookorhi
xaako ïsai ogó



Gin dhaada sabïdai giigi
gagarrakarroana



5. Ágaiñi go ójai dana aithuldha bho go ójixikami jïimádo gi mamátildhiadamiga dana gi jaaduñi.



Gin dhaada jimia aagai gagárrakarroana _____ dhi bhobai piarriidhi biitarri jaatanamiidharragai amï kupidhikatadai go jïikarhi xiikadi gin ooka _____ bho ajá bipidhi ogó jimó papeerhiana xii aëkami go xankidi xia doodaisaapudaithai _____

¿DUKÁTAI GĪ BHAI GĪ IBUAIYI GIN KOADAGAIGA?



¡BHA! IBUAIYI ATĪMĪ GO BAYÚSA!

Jimó miidhaga gin dhixíka fikáka gin dhac

Gin xiixi, ¿dukátai gĪ bhaidhiĭ go bayúsa?

Īgai jaa norrági:

-Bho áyiana idhiorra jĭimádo suudagi g
bayúsa.

- xiuduko kaaxi bhaiyagi ogó, ubaidhaiñ
ayandĭrrĭ dhi bakóna, bhaimúyioko, bakĭsaiunara
dhi buusadhaidha bĭixi go barrádĭ.



Jaataduindhagai

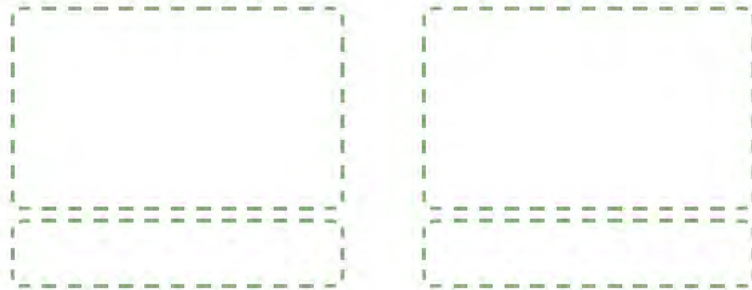


1. Ágaiñi go ójixikami ¡Bhai ibuaiyi atĭmĭ go bayúsa! Dana jaatagaiñi jĭimádo gĭ jaaduñi dukátai gĭ bhai gĭ ibuaiyi go bayúsa. Ójabĭrrai go bĭinaidharragadĭ xankĭdĭ bhĭĭkathikana go ásorhĭĭrrĭ bhiai.

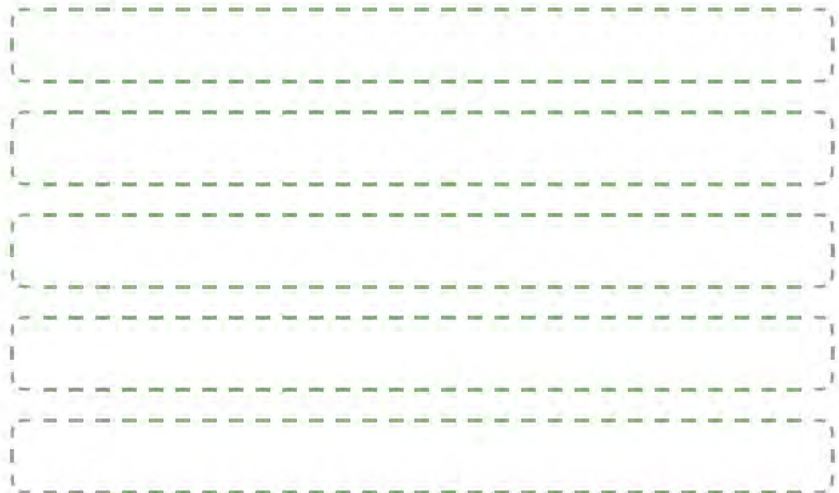
Bĭinaidhadarrĭ:



2. Amī nīidhaiñi go xiakoidhīirī jikiarsakarro gī librugā, jikiarsaiñi dhi arrástuda go ĩkarhigai jīimádo go ñioki ójixikami xankidī gī ágidhīi xi dukátai gī ágai xi jīimīdagi dhi dukátai bhai gī ibuaiyi go bayúsa ĩgi xi kaithiadagi go ójixikami.



3. Amī nīidhaiñi go xiakoidhīirī jikiarsakarrui gī librugā, jikiarsaiñi go dhi arrástuda go kaakaburhikamikidī oidhithai xi dukátai gī ágai xi jīimīdagi ogó xi dukátai bhai gī ibuaiyi go ibági.





4. Tīigiñi bho go sopa ójai ñioki bho bhaithiki naanamaxi biixodarragadi xi maaxikagi thithiodhikagi jímó ójai. Kīigai nīidha bho go agidhikami.

xiboya



onai



giigi



kookorhi



ubakaxi



k	ë	o	n	a	i	o	x
o	ï	u	u	i	d	h	i
o	o	g	i	i	g	i	b
k	a	r	a	i	o	u	o
o	ï	ë	i	b	u	o	y
r	o	x	t	y	i	r	a
h	u	b	a	k	a	x	i
i	y	o	e	t	s	p	x



5. Jīmádo soiñikidī go gī mamátildhiadami dana jaaduñi idhiuñibirrai jímó ójixikami xi dukátai pībuaiyi jīmádo go bhaithiki bīnaidharragadi koadagai.

ṭakúnono



xiboya



náboi imagadi



yootobarra



kookorhi



Tīīarragadi go bhaiyi

Bīnaidharradi:

Xi dukátai gī ibuaiyi:



GO KOADAGAI BHO GO BAGÍMIIRRI JÍIKIDHADÍ



GÍIRI KOADAGAIGA JÍIKIDHADÍ

Xiikadí jímírradagi aani jímádo gin dhaada amí bagímarragiana jíikidhadí xiikadí gí ubakí go dudúnukami ódami, ga koadana afimí tonarhi, tutúmaithi, dana nabaithi. Ídhíi bagímarragai píbuaiyi kaaxi jíiki abhaidhíirri daidhíi apia kia oidhi xíbi juukami bho go arhi kiiyíirri gíirri oidhagíirri ódami.

Bíixi jíipi go bagimiarragiana gíigídarro bhái ibuaiyi naanamaaxi koadagi dukámi maxiarhi, imai xiixikorhi, torreja, imai yooxigadí gakidhikami, masaana gakidhikami, durráxi bhaabhaidhi, imai bhabhiadí, jote, ibági, kaithukai onabogai, náboi imadagai, maiyi busadhaga, xíñai; ídhagai dukámi momoithi dana nabaithi.

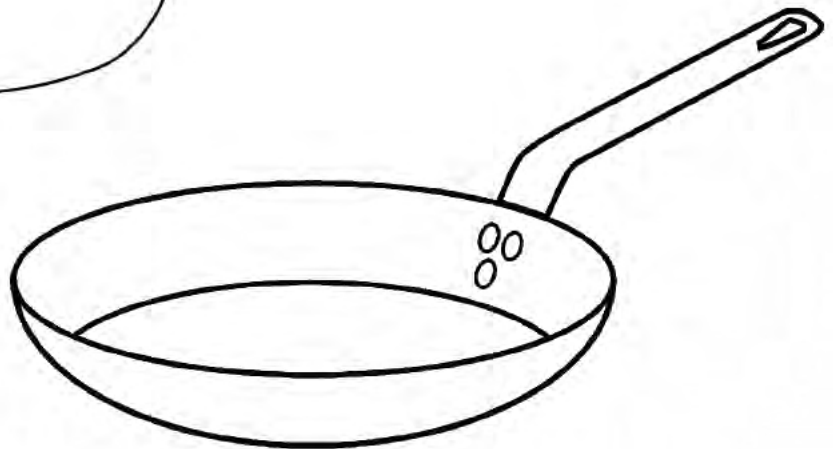
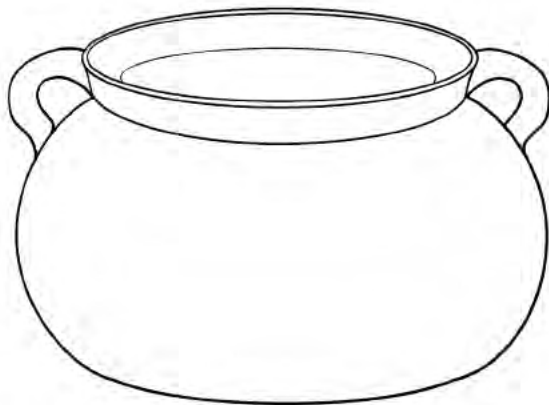
Bíixi go xankidí maatí aani, tarráñidhi aani jímádo gin jaaduñi, baidhi xiorrai maithi kia jímíirrai amí arhi kiikiana níidharragai go bagími, kaaxi maatíkana xi tumaaxi koadagai píbuaiyi go ódami bho go bagímiana jíikidhadí.





Jataduindhagai



1. Ágaiñi niidhakai go ójixikami “Girri koadagaiga jiiikidhadí”, jaatagaiñi jiiimádo gi jaaduñi dhi irrána go ikarhigai ója go koadagai dana go xankidí gi yíyi dhi ága.



2. Amí niidhaiñi go xakoidhiirri jikiarsakarrui gi librugá, jikiarsaiñi dhi idhiuñi jímó dado daidhií ogókidí ga fíitiibi “Dadaimi koadagai”. Tígithutuadaiñi xi gíxiagi jímó koadagai jiiimírrai gooka ikaldhikami arhi kiiyi, xi gíixiagi jímó ídhagai jiiimírrai mos arhi jiiimóko kiiyi. Xi mos xiuduko gígíixidhagi go ídhagai xiiipi koadagai gi ágai xi ójaidha pipiayidhaidha aapi bho arhi kiiyiirri.

Xia jukami	Xia jukami
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
 <p>Tabhaidhiirri</p>	 <p>Tabhaidhiirri</p>



3. Amí nīidhaiñi go xiakoidhiirri jikiarsakarro gi librua, jikiarsaiñi go “Ruleta go xi kaakagadi ixthumaaxi” dhi ogokidi ga tiiibi, ga mamaithiikii go xiorrai tiiibidami xankidi aithuldhagi jiiipiga taama idhagai xiiipi koadagai xankidi giixidhagi bho go ruletana, maithi ipamo gookoaka damarhiadagi. Ojaidhaiñi bho go tablana.

Koadagai	Idhagai





4. Idhiuñiñi baikka kakaburhikami ójixikami jïimádo go koadagaikidí xankidí gi busai bho go “ruletana go kaakaxidhigadí go ixthumaaxi”

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____



5. Idhiuñiñi jïimó arhi ójixikami biitarí go koadagai jïikidhadí xankidí bámioma naakii aapi.

Go Koadagai xankidí bámioma naakii aaní irri: _____

Naakii aaní tuiyi tuudo : _____

Koayi xiikadí : _____



GO KOADAGAI GIN OIDHAGĪRRĪ



GĪ abĭnakidhana ga jugĭmo gin kĭiyana

Luis gĭ abĭnakidhana ga jugĭmoagi gin kĭiyana aapi José kaaxi ub kĭkai bho maatĭidharragiandĭrĭ.

Go dĭidĭ idhiuiyi bĭĭtarrĭ  dhagai momoithi  b dhidhikami, xĭnai, jĭimádo popósorhi dana kookorhi palĭpi kookokami, taxkarhi juunui juukakami dana bh bi.

Aidhi xi ga koadatadai, José ithĭĭdai Luis xaidhi go xĭnai karhi yiobikatadai dhi xi maithi toiyi  nai go bh bi dhi pod kai palĭpi dumarhikagi go yoobigadĭ go xĭnai.

Aidhi xi go José jĭiyi, go Luis  gidhi dĭidĭ xaidhi go koadagai sĭirhikidĭ bĭnĭgakatadai mos kaaxi go xĭnai jĭgai dhi bhai kabámi yoomadhikatadai.



Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójxikami “Gĩ abĩnakidhana ga jugĩmo gin kiyyana”, jaatagaiñi jĩmádo gĩ jaaduñi dhi jaago norragidha go ga bhaithiki fikákarragai:

1) ¿Mankidĩ jĩgai xankidĩ go koadagai idhiuyi go diidĩ Luis?

2) ¿Mankidĩ koadagai jĩgai xankidĩ karhi yoomadhikatadai?



2. Kĩigai darrása ójai xankidikidĩ ójai ódami ójarragadi xi duukai gĩ ágai xi jĩmidagi ogó: xĩnai, popósorhi, kokorhi, taxkarhi, bhábi, yootoborra, aabaxi, momoithi, tuixapi dhi bakulthi.

a b bh ch d e ě dh g i j k l m n ñ o p r rh s t u th x y

a	
b	
k	
m	
p	
t	
x	
y	



3. Amī nīidhaiñi go xiakoidhiĩrĩ jikiarsakarro gĩ librugá, jikiarsaiñi dhi arrástuda go koadagai bho go kakaburhikami ójixikami xiako gĩ ágai xi jīimĩdagi ogó.

Go Luis koayi

[Dashed box for writing]

Gin dhaada tuayi

[Dashed box for writing]

Gin ooga bhĩkatali

[Dashed box for writing]

Go árhi kuayi

[Dashed box for writing]

dana kookorhi

Gin ógai surhi

[Dashed box for writing]



4. Ójaiñi dana kīiga darrása bho go maakoba xiixokamiana xankĩdĩ jīigai dhi gĩ ágai bho bhaitihiki go koadagai ĩpidhikami dana toñĩkami: **bhábi, taxkari, xĩñai, popósorhi, momoithi, xiboibarhi, kookorhi, kaithukai, tuixapi** dana tumaithi.

jīipidhikami

[Green rounded rectangle for writing]

toñĩkami

[Orange rounded rectangle for writing]



5. Idhiuñiñi jīmó arhi ójixikami biĩtarri chiiki koadagai xankĩdĩ bámioma naakĩi aapi gĩ ibuidhiadagi gĩ daada, jaatagidhaiñi aipako gĩn maatĩthuldhakai gĩn jaaduñi jīimádo.

Gin dhaada ithiĩgidhi _____, ĩgai ibuaiyi kīiga

biĩñigami _____ dhiĩ aanĩ go koadagai xankĩdĩ

bámioma naakĩi ĩrĩ _____.



GO ÍDHAGAIGADĪ GIN OIDHAGĪRRĪ



ÍDHAGAI XANKĪDĪ ĪBÓGIDHARRAGA BĪĪTARRĪ ÓDAMI

Bho oidhagĭrrĭ “Boiñikana” pĭbuaiyi ĵĭmó ídhagai kĭĭga bĭñĭgakami dhi ithĭġidhi nabaiithi, go ódami ibuaiyi xiĭkadĭ aġġagi juumġgadĭ, xiĭpĭ ĵĭmó jaataduindhagai soiñarragĭrrĭ faina fĭġġidhikami daidhiĭ ayĭĭdana nabaiithi.

Bĭĭxi ĵĭĭpĭ ġĭ ibuaiyi momoithi xankĭdĭ kĭĭga bĭĭñĭga dana ġĭ yĭĭyi

ódami ġĭ ĵĭbhĭxthadagi
ragĭrrĭ.

n kumurhi ga fĭġĭĭ
rragai momoithi ġĭn
a bĭĭtarrĭ ídhagai
o, tuiyi tudo sĭĭrhĭkĭdĭ
oñĭkatadai aidhi xi ga
nadai. ġĭn boboitha
nó arhi ayĭĭrrĭ go
nádo ĵĭmó bhaĕkaxi
oidharhġgai baidhiĭ
ġĭ dhi ga
ġĭ.



Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai dhi jaataga go ójixikamikidí: “Ídhagai xankidí íbógidharraga bíitarrí ódami”, dhi idhiuñiñi jímó arhi kakaburhikami ójixikami bíitarrí go nabaithi dana momoithi.



2. Ójaiñi go ñioki xankidí gí ágai bho go íkarhigiana xi dukátai píbuaidhana daidhií gí ibuaiyi go nabaithi.

tuayi

tuayi áyiana

kokopoxidhi

baidhií

bakafíkií

gí yíiyi





3. Ójaiñi baika jaataduindhagai oidhagírrí xíipí kiiyírrí obhakami xiakoga gí yíiyi go nabaiñhi.



4. Aithuldhaiñi go kakaburhikami ójixikami xi xíiki bákulñhi píbuiyi dana xi kaakakami.

- 1) Aani yiyíyi bakulñhi _____
- 2) Aani yiyíyi bakulñhi _____
- 3) Aani yiyíyi bakulñhi _____
- 4) Aani yiyíyi bakulñhi _____



5. Idhiuñiñi jímó ójixikami biítarrí go ídhagai xankídí naakíi aapi, aipakooga bírrai gí maafíithuldha jímádo gí jaaduñi.

Gin oidhagírrí ithíigidh _____ támi ga ibuaiyi

atími naanamaaxi ídhagai jíikidhadö dukámi _____.

Go idhagai xankídí naakíi aaní írrí _____ tuiyi tudo

GO KOADAGAI XANKĪDĪ NAAKĪI AANĪ



GO KOADAGAI XANKĪDĪ NAAKĪI MARÍA

AanĪ irrĪ María dhi gĭn jatagidha añagai go xankĪdĪ bámioma naakĪi aanĪ.

NaakĪi koayi aanĪ go taxkarhi juunui bhaidhikami bho bhídhai akurrĪrrĪ, íbági giixadhikami palĭpi bĭnadhikami giigi, bayúsa gakĭkami giixathikami jĭimádo kiixo, ídhiorrai jĭimádo kookorhi, kakáduñi, tuixapi, tutumaiithi irrána daakami bhábi tuuthikami jĭimádo poposorhi xiimuñikami, arhi jiimagadĪ náboi

liixathikami, sopa jĭimádo úku dana, xankĪdĪ bĭxkirrĪ kana kookorhi tuuthikami dhi ai bámioma bĭñĭithuldhi go gai.

idhĭi koadagai sĭirhikĪdĪ naakĪi ĩ kabámi, kaxkĪdĪ xĭikadĪ ĩa aanĪ pĭrhidhi matĭarragai hiundhaga koadagai aanĪ gi.



Jataduindhagai



1. Ágaiñi nīdhakai ójai jīmádo gīn jaaduñi go ójixikami “Go koadagai xankidī naakīi maría”. Ójaiñi bho go rayīrrī xankidī jīgai koadagai naakīi María.



2. Idhiuñiñi jīmó íkarhigai go koadagai xankidī aapi naakīi, ójaiñi ñiñiarragadī jīmamadutai dana bho buithapi thīigidha gī jaataduindhaga gī jaaduñi.



3. Amī nīidhaiñi go xiakoidhiirri jikiarsakarroi gi libruqa, jikiarsaiñi dhi arrástuda go ñkarhigai bho go kakaburhikami ójixikami xiako gi ágai xi jīmīdagi ogó.



Five large dashed rectangular boxes for writing answers, corresponding to the illustrations above.



4. Amī nīidhaiñi go xiakoidhiirri jikiarsakarroi gi libruqa, jikiarsaiñi dhi arrástuda go ñkarhigai bho go kakaburhikami ójixikami xiako gi ágai xi jīmīdagi ogó. Tīgīthu fīigiada go ágidhikami.

Go

Santana

koayi

taxkarhi

juunui

A row of five dashed rectangular boxes for writing answers. The fourth box contains an illustration of a traditional hat (taxkarhi).



Go

Maria

giixatai

ibági

--	--	--	--

Go

Candelaria

idhiorrai

bhábi

--	--	--	--

Go

Alejandrina

yíiyi

tuixapi

--	--	--	--

Go

Juana

bhaidhi

takuko

jímado

yootoborra

--	--	--	--	--	--



5. Idhiuñiñi jímó ójixikami biĩtarri go koadagai xankidĩ naakii aapi,
aipakooga birrai gi maatiithuldha jímádo gi jaaduñi.

Aani tiigidhi _____ obhaga aani támi píbuaiyi

naanamaaxi koadagai jiiikidhadĩ dukámi _____ .

Go koadagai xankidĩ maithi naakii aani irri _____ .

GO XANKĪDĪ KOAYI AANĪ DHI SOIGIN IBUAIYI



ARHI JUANITO, DAIGITHUINI JUGARRAGAI GO SOIMAAXI KOADAGAI.

Juanito irri jímó arhi gīrhi dhi bia kubárrami juumigi dhi obhaga amí “Baburhiana”, ogóbai naakii kabámi go úxi ibhiadī jīmádo kabámi kookorhi oboxidhikami bigíkami, naakii go yoobikami, arhi korriko, go Chokolati dana go suudagi yobikami, go dīdī sīrhikīdī bhaēmokii buidhiirri ogó tuiyi tudo kaithuma maithi koaya koadagai xankīdī ibuaidagi dhi ágidhi: kaaxi maithi kooda go soimaaxi gi garhi duadamo ogó.

Dhii Juanito gi gagágai xi dukátai apia dagi dhi fiigadagi koodatai go maaxi xankīdī kabámi naakii ogó. Jímó idhaga oiyi kookodagai daidhií go dī bhīikai amí duadhidhakarroana. Dhi duduadhidami idhiuñi maafiidhagai xi axi bídhi bookadīrri, dhii go Juanito naxi giisīrraga, go duduadhiadami ágidhi xaidhi maithi kīga ga koayi.

Aidhií abhaidhiirri dagithu xi ga koadagi xankīdī soimaaxi ibuaiyi dhi ixthumaaxi bídhithadai gi tuukugana ni podúkai gi taumagi.



Jataduindhagai



1. Ágaiñi niidhaka go ójixikami “Arhi Buana, daigithuiñ jugarragai go soimaaxi koadagai” jii mádo soiñigaikidí gí mamáñildhiadamiga dana gí jaaduñi. Bho go maakoba xiixokamiana jutadírri go ñkarhidhaiñi Juanito, soimaaxi koadagai xankidí koadatadai dana ójaiñi go tiiñarragadi.



2. Ágaiñi jipámo ójixikami jii mádo gí jaaduñi dhi jaago norragidha go bhaithiki go tikákarragai:

1) ¿Tiiñidaithadai go diidí Juanito?

2) ¿Tuixidhi kooko go Juanito?

3) ¿Tumaaxi daibusai aidhi xi Juanito dagíthu xi koadagi soimaaxi koadagai?

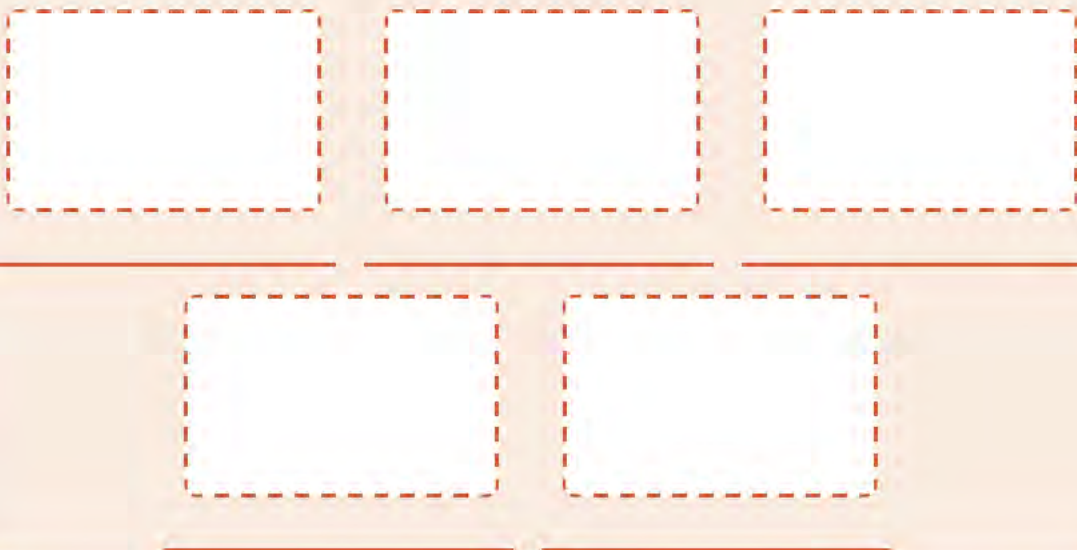


3. Amī nīidhaiñi go xiakoidhīrrī jikiarsakarroi gī libruga, jikiarsaiñi dhi arrástuda go koadagai xankidī kīga gubúkalthudhi dhi xankidī maithi kīigado xiako gī ágai xi jīimīdagi ogó, ójaiñi fīfiarragadī juta go ĩkarhigai.

Gubúkarhigami



Maithi gubúkarhigami





4. Jíimádo go koadagai gubúkarhigami xankidí jutúdami arrástu, idhiuñiñi baika ójixikami kakaburhikami biítarrí Juanito go koadagaigadí xankidí ágai xi koadagi. Tígithukai niidha go ágidharra.

Aapi Juanito gí ágai xi ga yíida bibhai

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____



5. Ágaiñi go kakaburhikami ójixikami dana kuupaiñi go xankidí ágadana xi soimaaxi gí koadagaiga biítarrí gí tuukuga.

- 1) Maithi koadá kabámi yoobikami tadú díibá gí taatamu
- 2) Yíidañi suudagi xiudúko toñika go oidhigi
- 3) Xi yíida kabámi yoobikami kokoantada aapi
- 4) Yíidaiñi bibhai podúkai gupuka gí óyiga

Jaataduindhagai natukai

Jataduindhagai:

Bhai írriarragai koadagai dana idhagai ikidhadí bithuldharradí
Idhiuñiñi chiiki jíikidhadí koadagai soiñikidí gí mamátildhiadami dana gí
jaaduñi, maafíkañi ogó:

Maithíí kia idhiuñanakai go koadagai dana ídhagai

- Bhai óga jímádo gí mamátíidhiadamiga dana bhai írriadagi xi idhiuñiagi
- Koadagai xankidí gí idhiuñia
- Go ídhagai xankidí gí idhiuñia
- Nínásorhiñi xankidí koadagai dana ídhagai gí ixthutuidhiíkíí xi idhiuñiagi
bho gí maafíidhakarroana.
- Taañiñi gí mamátíidhiadamiga gí soiñana xi dukátai gín jurrába bhai
idhiuñiagi.
- Namíkidhaiñi go xankidí naanamaaxi toidhi aapi gi biixiodarragadí
bíiñitudadami bíitarri go koadagai bhai idhiuindhangai

Xíí fíbipi bhai gí ibuaiyi go koadagai:

- Taañiñi gí mamátíidhiadamiga xi gí soiña ágidhana xiíxi namígami xi go
kííga buañixikagi amí xiako duindhagai go koadagai dana ídhagai.
- Ójaiñi tíitíarragadí jímó go koadagai bíinarragadí xankidí tígíthuka xi
bhíikathikagi jímádutai go bhiai yi.
- Ójaiño xi dukátai gí ibuaiyi jímádutai go koadagai.
- Ójaiñi go Tuukamurri íxthumaax bídharragadí ogó tíitíarragadí jímádutai
go koadagai dana idhagai go mkoadagai.

Bho buithapi daaxidharragai go koadagai:

- Taañiñi soiñi gĩ mamátĩldhiadamiga biĩtarrĩ go xiorrai jurrábakami ibuaiyi bho chiĩchiĩkithai biĩtarrĩ xaidhiĩ jaatagidhana xi dukátai gĩ idhiuiyi go bhiayi xiĩpĩ ídhagai-
- Taañiñi soiñi gĩ mamátĩldhiadamiga baidhiĩ gĩn jurrábithudana chiĩchiĩkithai baidhiĩ ágana biĩtarrĩ go daidbidhakami.
- Ójabirrai jímó arhi maatiĩthuldhakarrui biĩkatali jurrábakami xiakoga piĩduunana jímó abĩnakidharragai xi bho dádaana ga niĩdhana go koadagai, xankĩdĩ bídhakagi.

1. Tĩĩĩarragadi xankĩdĩ bhai iĩdhagi:
2. Koadagai xankĩdĩ aipako gĩn maakato
3. ídhagai xankĩdĩ aipako gĩn maakato.
4. xiuduko ĩxi



BLOKE TAAMA: IBARRAGAI DHI TUDAIDHADI ÓDAMI

**Xi tumaaxiirri gi jaataduiñiagi:
Maafiidha bithulधारगadi ójai.**

1.

Kaëdhagagadi go niniidhagai

2.

Go niniidhagaigadi gin dibiiirragana

3.

Tougiiña kiiga bagiami maaxi ikaithithai go ijiibakarrui

4.

Tiifarragadi go ijiibakarrui

5.

¿Dukátai imaaxi go ijiibakarrui?

6.

Joiñidhana aaní xi maaxi ikaithidhagi tuudakidhana

7.

Ódami xankidi maafi aaní xaidhi maafikai íbai íbakarrui

8.

Go niidhadi gin boxíka

9.

Idhiuñiatigi giri jurrábakami niniidami íbadami

Jikiarsarragai

Ójixdhikami
jímóko:

KAËDHAGAGADĪ GO NĪNĪDHAGAI



GO TOUGIGADĪ GO NAANAMAAXI DUDUAKAMI OIDHAGAKAMI.

Jaatagaiña xiadhiirri buusai go íbarragadi ódami, ogobai buusai aidhi xi jímó kírri kaafikatadai juta jímó úkui íbhixthakata jímó miidha jurrunoko.

Ígai kaëkatadai go xiugigadi ágadi júkui aidhi daibuskii go jíbiri, dana niniidhadi go ujurrugi, tougigadi suudagi jímó tudamikirri fikábidhiirri giisiiithai, go xigikarruandhiirri go kooyi dana bikúdhidhagadi go jíbiri.



Aidhi xi kaaxi niina dhi
bhodhiirri gi ága
parruñidha
gírhihudami nanadukai
tougigadi urrabatu
ogó gogigiarradi úxi
gátoi, podúkai bigai xi

gin jaaga íbarragai.

Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami “Go tougigadī go naanamaaxi duduakami oidhagakami” dhi oidhithai go íkarhigai darráxidhabիրrai go kakaburhikami ójixikami biĩtarrī xi dukátai gī ága go íbarragadī ódami.



2. Amī nīidhaiñi go xiakoidhiĩrri jikiarsakarroi gī librugá, jikiarsaiñi dhi arrástuda go íkarhigai bho xiakoga ajiĩga ogó dhi aithuldha ójixikami.

(...)Ogóbai kaėkatadai go xiugigadī go

go

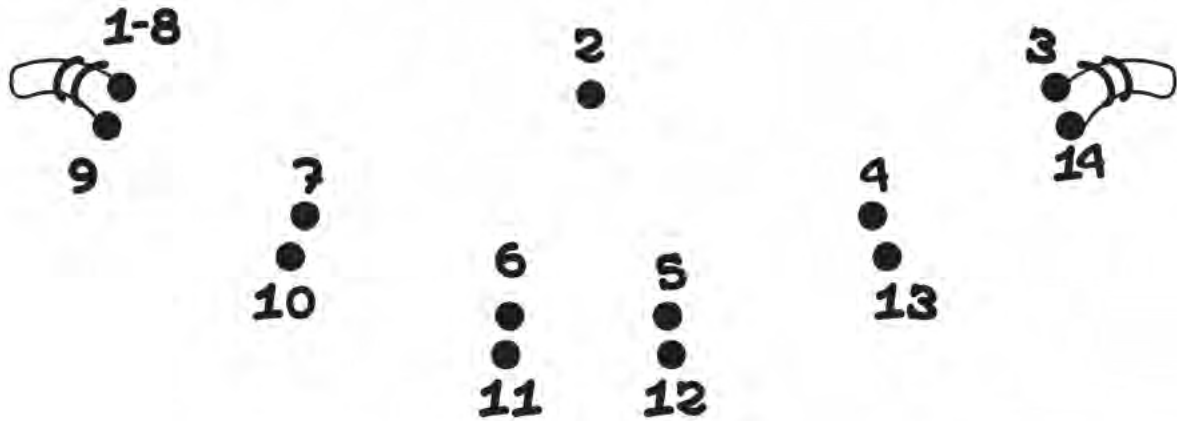
aidhi xi daibuskĩithadai go íbirhi, go nĩĩdhadī

go tiĩkabi, go xixiokidhiĩ go xigikarrugadī

dhi bikúdhigadī go íbiĩrhi.



3. Jímápidhaiñi go rayitakĩdĩ go ñioki ĩgi xi dukátai pĩbuadagi ogó dhi bho rayĩĩrĩ darrása.



uxi gatoi



4. Idhiuñiñi baiká kakaburhikami ójixikami xiakoga ágadagi ogó go ĩkarhigai xankĩdĩ jutúdami gĩ idhiuiyi.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____



5. Idhiuñiñi jĩmó arhi ójixikami jĩmádo go kakaburhikami ójixikami xankĩdĩ jutúdami ója bho go jaataduindhagiana maakobandĩĩrĩ, aipakooga bíĩrri maatiĩthuldha jĩmádo gĩ jaaduñi.



GO NĪNĪDHAGAIGADĪ GIN DĪBĪRRAGANA



GO SOIGAMUDAGAI

Gin boxíka ga íbai dana ga nīyi nīnīdhagai xankidī ágai
go soimaaxi írhiarraga dana bhái írhiarragai xankidī kíiga
bhaimaaxi tadakana mīkaaxi daakatai Jīmádotiandírri gī
dībīrragandírri xiako buusaikami.

Jiipu jīmó arhi kaburhikami nīdhagai soigamudagai
xankidī ójoidhi kabámi, dhi akaithi:

Jimímuku aanī suakadamo aapi

kadamo aapi

adamo aanī

adamu aapi

á aapi suakadamu

Gī dagithua aanī

suakadamu aapi

arrunada aapi

kadamo aanī

lha aapi ásídamo



Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami , ga niiñi jīmádo gín jaaduñi go niidhagai “Go soigamudagai” kurrúxthuda go ñioki, bho xiako ágadagi xi taadakagi dana bhai írhidagi xi podúkai gĩ taadatudagi go niidhagai.

Bhai írhiaarragai

Soigamudagai

Todian dukaidhuga

Suakidhagai

Bhamudagai

Duadhimudagai



2. Ójaiñi go bhai írhirragai dana xi taadakagi xankidĩ gĩ ágadagi bho go niidhagai “ Go Soigamudagai”



3. Amĩ niidhaiñi go xiakoidhiĩrĩ jikiarsakarroi gĩ libruga, jikiarsaiñi dhi arrástuda go ñioki aanĩ dana aapi bho xiakoga ajĩiga ogó dhi aithuldha ójixikami xankidĩ biĩga.

Jimímuku

suakadamo

Maidhibiamo

suakadamo

Bhamumu

suakadamo

Xi jimiagi

saukadamu



TOUGIĨNA KIIĠA BAGIAMI MAAXI IKAITHITHAI GO ÍJIIBAKARRUI



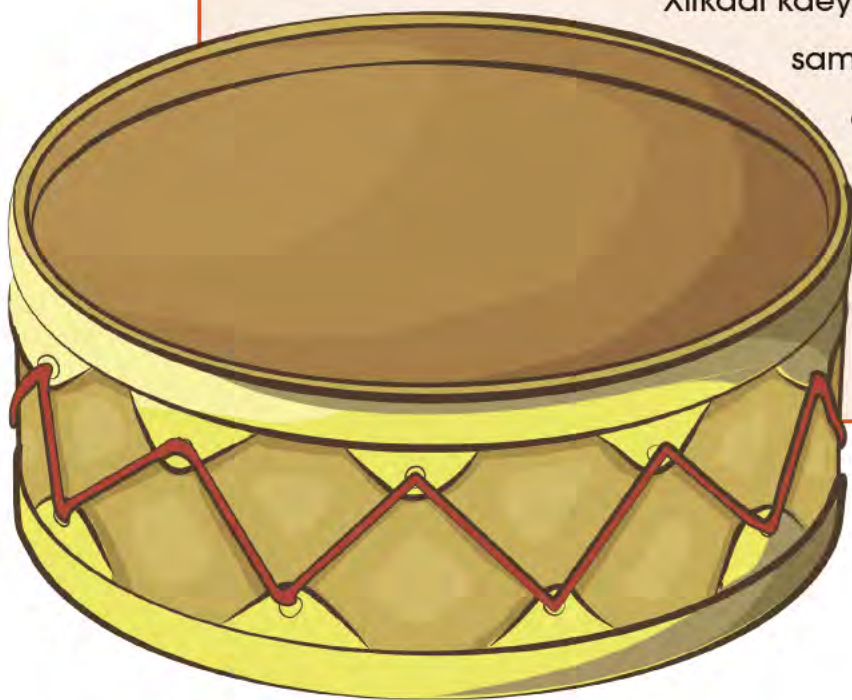
BHAI ÍRHATUDAI MOSAI KAĒKAI GO IXTHUKIDĪ ĠĪ ÍBAI

Xiikadi kaēyiagi aanĭ soonĭdami go tugúrrai, siirhikidĭ bhai
gin irhiatudai...

Xiikadi kaēyiagi aanĭ ĩbarradi go úxi githárrui, siirhikidĭ gin
ajĭiĩna tudamudagai...

Xiikadi kaēyiagi aanĭ tougugadi go kurráta kiikidhĭi,
siirhikidĭ gin ájĭiĩna nĭimudagai...

Xiikadi kaēyiagi aanĭ go
samuidhakarrui kamo
oiĩnidhadantadakana
gin ĩka xi maaxi
ikaithidhagi go
tougigadi
samuidhakarrui...



Jataduindhagai



1. Ágaiñi nīdhakai go ójixikami “Bhai írhiatudai mos kaëkai go ixthukidī gī íbai” dhi íkarhidha go íbakarrui xankidī bāmioma ójoidhi aapi xi gī ágadana, ójaiñi go fiññarragadī bho rayiññi.



2. Aithuldhaiñi go kakaburhikami ñgi xi podúkai bhai írhiadagi

1) Xiikadī kaëyiagi aanī soonīdami go ,



2) Xiikadī kaëyiagi aanī soonīdami go ,



3) Xiikadī kaëyiagi aanī soonīdami go ,



4) Xiikadī kaëyiagi aanī soonīdami go,



5) Xiikadī kaëyiagi aanī soonīdami go,





3. Amī nīidhaiñi go xakoidhiirri jikiarsakarroi gi librugā, jikiarsaiñi dhi āgaiñi dana arrāstuda go kakaburhikami ójixikami xakoga gi āgai xi daasagi ogó ibákarrui nīnīidhagai.

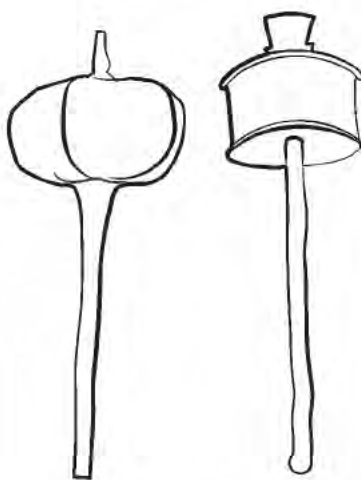
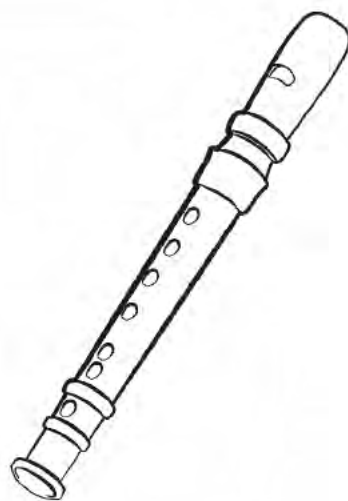
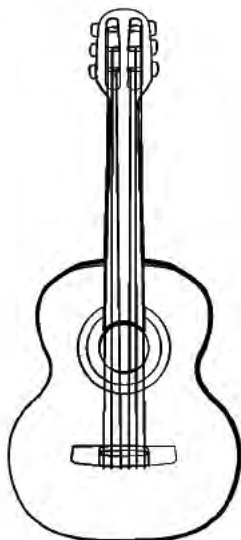
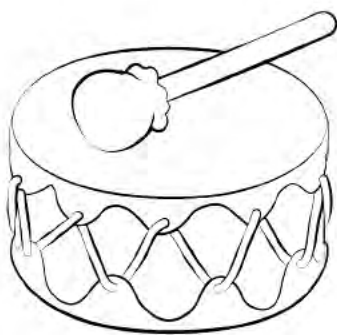


4. Aithuldhaiñi go bhaithiki go kurruxthudhikami ójixikami ñioki jīmádo go fīñiarragadī ibakarrui dana go ñkarhigai.





5. Go xankidí bho bhaithikioma darráka íbakarrui tintamadaiñi xankidí bia gigiarragadí dhi ójaiñi fiñiarragadí bho go rayiirri.



TÛTÛARRAGADÛ GO ÛJIIBAKARRUI



ÛCHIDARRA

KÛiga bhaimaaxi suudaga aanÛ
mÛixi gin soosonagi maithi suakai, dhiÛ gÛ dÛgákami maaxi
bokosonii tougÛi aanÛ.

¿Tumaaxi ogó?

Arhidhiu aanÛ dhi arhi kaparraka gakioñiakatai
xi gin thaatagi gin giarraga aanÛ suakai dhi gÛ
aithuldhi kabámi bhai ñrhiarragai.

¿Tumaaxi ogó?





4. Ágaiñi nīdhakai go ójixikami kakaburhikami dana íkarhigai íbakarrui xankidī mos jīmadutai gī taanīi ogó.

1) Go boxíkadī go Juan ibai úxi githarro bagimirī

2) Jesús jīmado sukúrhidhi ibai go sabikarro bho eskuelana

3) Gin ooga ga iba tugúrrai gin tasagarī



5. Ójaiñi go íbakarrui xankidī bāmioma ojoidhiadagi aapi. Ágaiñi ójixikami aipakoga jaatagidha gīn jaaduñi.

¿DUKÁTAI IMAAXI GO ÍJIIBAKARRUI?



MAMÁŦIITHAI GO NAANAMAAXI ÍBAKARRUI

Go ixthumaaxikidí ga íbai afimí ódami dhi jurrabidhi go bhai írhiarragai bho xiako jiiipukagi go bagími írri go úxi githárrui, go tugúrrai dana go samuidhakarrui dhi go kurráta kiidhií.

Go úxi githárrui arhidhiu, arhi aidhiurro dana fibido kuchibudí, idhiuñixi úxikidí dhi xi tougidharra biítarri go gigiarradí gí soikíi jímádo jímó arhi úxi fibidukami.

Go tugúrrai fibixiga dhi xikorrika maithi xi gído, idhiuñixi úxikidí daidhií xi tougiagi go ógidhií suimarhi, ígaikidí gí tougidhi dana jígai abaxikidí gí bupurhidhi dhi gupistudai xi kíiga tougiagi ogó, íbarragai biítarri gí ágai xi gooka arhi úxikidí gí soñidhaidhaina podúkai gí íbai ogó.

Go samuidhakarrui írri jímó ayal xankidí gí dídiiársai biíxi gookapadírri bupuidhiírri, dhi gí totoidhi írrana árraxi bupuidhií dhi bhodhiírri bapasai go arhi uxiarragadí xiadírri gí daagíka jímírradagi ga samuidhiadagi.

Go kurráta kiidhií gíido daidhií idhiuñixi úxikidí, bia gigiarradí xankidí tougíi mos taatakai jímádo mamásubakidí dana xiípi jímó pua kidí.



Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami “Mamátiithai go naanamaaxi íbakarrui” jímádo gí mamátíldhiadamiga dana gí jaaduñi, maatíkai níidha xankídí íbakarroí gí ágai dana ójabírrai tíitíarragadí bho go bhaithiki rayíirrí



2. Ígi píldha bhai ága jímó íbakarroí níniidhagai go xankídí bho go ójixikamiana, dhi ójabírrai dana bho daaxidha go tíitíarragadí. Dukámi agidharradí:

Go tuugurrai jípiana maaxi jímó
boti gíidokami, dhi idhiuñíxi
úxikídí daidhíi iñapidhi bíixi
ogidhíikídí suimarhi.



3. Amí níidhaiñi go xiakoidhíirrí jikiarsakarroí gí libruqa, jikiarsaiñi dhi arrástuda go íbákarrui níniidhagai bho xiakoga ajiqa ogó ígi xankídíkagi.

Íbírhi

Gigiarradí

Tugúgídami



JOIÑIDHANA AANĪ XI MAAXI IKAITHIDHAGI TUUDAKIDHANA



TUUTUDAKĪTHAI MATACHINI

Go nīidhagai dana go tuudaidhagai gī ágai mos jīpīana
ixi oijadagi go íbarragai xi maaxi ikaithidhagi ogó. Gin
oidhagírri píbuaiyi duudatai go bagími tuudaidhagai
jīikidhīi, go íbadami íbaiña íbakarrui dhi tuutudastudaiña xi
ikathidhagi go nīidhagai apobuidhana go tuutudakídami.

Xiikadī go íbadami íbaiña nīnīidhagai, baidhīi go ódami
jīimádo go sasámuidhakarro, dhi gookapírri sakárhi

í go tuudaidhagai buidhīirri go
ni; xiuduko kaaxi kuugaidhagi
tuutudakídami gin tootonakídī
ugukīi dhi bapañidhi
amuidhakarrugadī
ogiamakooga, ogóbai ithīiyia
axi gī kuugaithu igai
i.



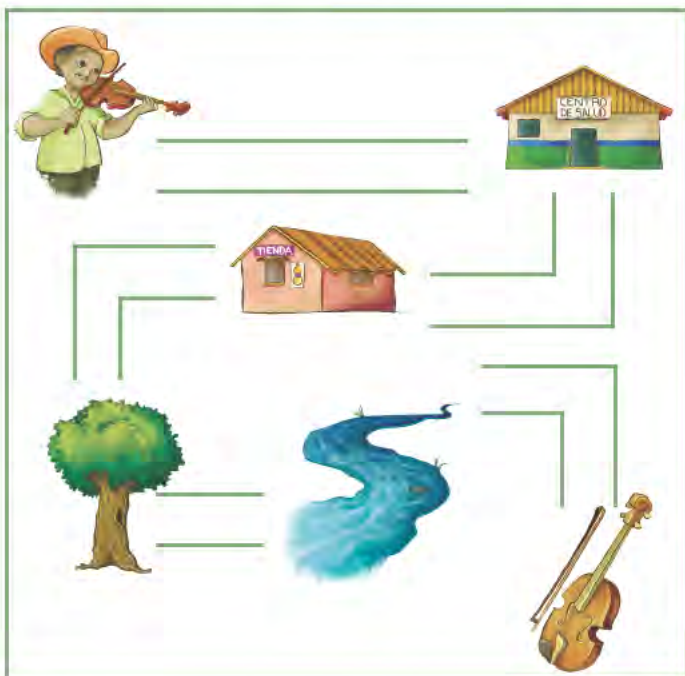
Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami "Tuutudakíithai matachini" idhiuñiñi jímó ìkarhigai xi dukátai píbuaiyi jímó bagími tuudaidhagai.



2. Soiñaiñi go íbadami baidhii tiigana ogó gí úxi githárruiga, bho go rayakídi ogixapadírri oidha ója maaxithudaidha xiakoga síirhi daibusai ogó.





3. Tuudaiñi kaaxi mos jipiana duukai go tuutudakidami, taañiñi gi mamátildhiadamiga baidhií idhiunana ogó jímó tuudaidhagai dhi tuutudaiña kaaxi mos jipana maaxi tuutudakidha xi maaxi ikaihidhagi gi íbarragai.



4. Ójakai bírrai bia go xiijiki duukai bía ogó xi maaxi oiñidhidhagi gin íkaso dana gin jaaduñi podúkai ga tuutudiagi apimo matachini.

1)

2)

3)

4)



5. Ágaiñi go ójai ójixikamiandirri dho aithuldha mos atagaidhatai igi xiakoga ajiakagi ogó dhi ójabirrai bho go rayirri.

Ga tudaiñi dhi _____ bíxkatai jímádo gin _____ maatidakarroana, gin jaaduñi _____ kaxkidí aaní _____ oiñiagi. Xíbi aaní kaaxi maatí _____ tigidhamo aaní gin jaaduñi.

ÓDAMI XANKĪDĪ MAATĪ AANĪ XAIDHI MAATĪKAI ÍBAI ÍBAKARRUI



PEDRO ÍBADAMI

Aanĭ fĭigidhi Pedro dhi bia aanĭ 30 juumigi, maiyi aanĭ íbarragai go kurráta kiidhiĭ bhaibuxthaama dana taama juumigi biakatadai gin akitha dhi matĭthurhi íbarragai. Tuukamĭrĭ sĭirhikĭdĭ xijaihudamithadai aanĭ tuiyi tudo sasaĕkiĭthadai gin mamásubaga gigiarragadĭrĭ kurráta kiidhiĭ dhi maithi ixthutuidhiĭki xi kĭĭga tougiadagi xankĭdĭ nĭidhagai busaidha ĭrhidhithada aanĭ.

Muuyioko gin jaaga aanĭ daidhiĭ modukai ixthuiyi, dhiĭ papasudatu gin mamásuba kaaxi ixthuiyi.

Podúkai bhai daibusai múyi tásai dhi kĭidukai bĭixi jurrúnoko íbaiña aanĭ dhi bámioma kĭgioma maatĭimi íbarragai;

xíbĭ kaaxi ga íbai aanĭ bho xiakoga

jiipukagi
bagímarragai
oidhagĭrĭ. Go

nĭidhagai xankĭdĭ

bámioma ojoidhi aanĭ xi
íbadagi ĭrĭ “Bagian tutuiga
ódami”



Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ojai ójixikami “Pedro íbadami” dana jaago norragidha go bhaitniki fikákarragai:

1) ¿Tumaaxi jumigirri maafi iba Pedro go sabikarro?

2) ¿Tumaaxi daibusikiiña go Pedro xaidhi maafiimi ibaimi go sabikarro?

3) ¿Maakidi niidhaga bhai irhidhi go Pedro?



2. Aithuldhaini go kakaburhi ojai xi dukatai gi agai ogó baidhi kiiiga biina go ojixikami.

1) Pedro íbai go _____

2) Tuukamurri siirhikidi _____

3) Xibi ga íbai amika _____xiakoga gi ibuaiyi gin

oidhagiri.



3. Kuupaini go kakaburhikami ojixikami xaiko agadagi xi tumaaxi daibusai bho go ojixikamiandiri.

Pedro bia jimó koobhai juumigi

Go tatarhidhi Pedro tiigi xi dukatai gi íbai go sabikarro.

Go Pedro sasaikiiña mamasubadi gigiarradi go sabikarrorri

Pedro íbaini ga mamatiithai kiamoko



4. Abínakidhaiñi parrí jïmadutai bho gï oidhagïrri baidhiï gïn ñbathuldhana jïmó ñbakarroi dhi fikákabïrriai go fikákarragaikidï:

¿Tïigidhi ogó?

¿Tumaaxi ñbakarroi ñbai ñgai?

¿Borrai jïgai dhi tïigi ñbarragai go ñbakarroi?

¿Tumaaxi nïidhagai ójoidhi ogó?

¿Xankidï jïigai dhi irri gï nïidhaga ójoidhadï?

Taañiñi xi gï jaaduñi gïn jurrábana ga nïina jïmó nïidhagai.



5. Go soiñikidï gï mamátïldhiadamiga naatokai birrai idhiuñi go bhaitniki ficha jïimádo go ñbadami xankidï baiyi aapi bho gï maatïidhakarroana.

Tïigidhi: _____

Ñthuma ñbakarro ñbai:

Niidhagai ojoidhi:

Gï jïkarhiga

GO NĪIDHADĪ GIN BOXÍKA



GIN BOXÍKA DANA GĪ NĪNĪIDHAGADĪ

Aanĭ figidhi Paco dhi jimó tasirri gin ooga gin agi xi gin boxíka múyi ubaihu nĭnĭidhagai kĭiga bhaimaaxi kaithiadamĭ bĭitarrĭ xi ĩbadagi amĭ bagĭmiana jĭikidhiĭ xiako pĭbuadagi bho oidhagirri.

Gin boxíka bĭixi jurrunoko bhĭbhĭyiĭna go úxi githárrui dhi ajagiĭna ga ĩbaihai gĭ nĭnĭidhagai, kĭiga gĭ bagiantadatudaiĭna kabámi, daidhiĭ kukupĭiĭna xiĭpĭ kuupukĭiĭna bupuidhiĭ ga ĩbaihai kabámi bhai gĭ

ĭrhiarragakĭdĭ gĭ úxi githárrui, go

nĭnĭidhagai ubaidhiĭna ĭgi

ĭĭgĭdagakĭdĭ, ĭkadĭ kamo

bainthuskĭdan kaithiĭna ĩbaihai.



Ogóbai nĭnĭidhagai

mos kaaxi jĭĭgi ogó

maatĭkatadai, dhĭi chiĭki

juumigikĭdĭ, kĭgai ga

maatĭldhi ĩbarragai ĭgai

nĭnĭidhagai jĭimádo go úxi

githárrui dhi ogóbai marrádĭ

ĭrri gin ooga xankĭdĭ jĭĭpĭ

maatĭkai ĩbai kĭiga

bhaimaaxi thiodhikami.

Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami “Gin boxíka dana gĩ niníidhagadĩ”, dhi jaatagidhaiñi jĩmádo gĩ jaaduñi xi bhai buabuidai xi go oogadĩ Paco apia oijadamo go jĩikidhiĩ bíthuldharragai bhaabhadĩ: Tĩigidhaiñi ga íbarragai go úxi githárrui.



2. Jĩkarhidhaiñi jĩmai íbakarroi xankidĩ ojoidhi aapi xi matiagi íbarragai go oogadĩ pako.



3. Aithuldhaiñi go ójixikami xankidí bíiga ïgi gi tígidagakidí:

1) Go niníidhadí xankidí gin bhaabha íbaiña dhi kíiga bhaimaaxi

ubakíithadai _____

2) Gi íkadí tadakatadai _____

3) Gin bhaabha tíigi go _____

4) Aaní ninírraka xi parri jímó miidhaga matíagi _____



4. Amí níidhaiñi go xiakoidhiirri jikiarsakarroi gi libruaga, jikiarsaiñi dhi arrástuda go arrástuda ñioki ójixikami dhi aithulda bho xiakoga ajiaga ogó ïgi xankidíkagi go ójixikamiandirri.

Gin _____ bíixi jurrunoko bhíbhíyiña go _____ dhi
ajagiíña ga íbaitthai gi , _____ kíiga gi bagiantadatudaiña kabámi,
daidhií kukupíiña xiipi kuupukíiña _____ ga íbaitthai kabámi bhai
gi írhiarragakidí gi _____ , go _____ ubaidhiña ïgi _____
, _____ kamo bainthuskidan kaithiña íbaitthai.





5. Ójaiñi jímó jootoxidharra ñioki go bhabhadĩ go pako xakoga dhiuxiatana namiidhana xi maafilthu oogadi íbarragai go úxi githarroi.

Bhaabha Paco:

Gĩ ójixhi aani biĩtarri:

Idhi irri bixi



IDHIUÑIATĪGI GĪRRĪ JURRÁBAKAMI NĪNĪĪDAMI ÍBADAMI



GO ÍBADAMI “ GO ÍRHĪDHĪKĪDĪ JUKOIDHIGANA”

Jímó miidhaga bho maafiithuldharragĪrrĪ ójai gin mamátĪldhiadamiga jurrábatu dhi idhiuyi ĩgi gĪrrĪ íbadamiga. ÍpĪga gĪrrĪ taiyi xi gĪrrĪ tĪĪĪgi afĪmĪ, bĪĪxkatai bhai gĪrrĪ aa dhi podúkai kugáfĪrrĪ bĪiyi gĪrrĪ tĪĪĪarraga “Go ĩrhidhikĪdĪ jukoidhigana”.

JĪmadutai afĪn íbakarrui xi idh mamátĪldhiadk jĪmápi jurrabitt idhiuyi bhai ct íbakarroĪ bĪĪtar íbarragai, bho maafiĪdhakarre maaxi busaidh gĪrrĪ bhai ĩrhiar kaĕkai naanar íbarragai danc naanamaaxi r



Jataduindhagai



1. Ágaiñi go ójai ójixikami go íbadami “Go írídhiikidí Jukoidhigana”, jaatagaiñi jímádo gí jaaduñi dana idhiuñibírrai jímó jurrábarragai íbadami, dhi gí jaagabírrai daaxidhaidha go fíííarragadí.

Gírrí níidami ithígidhi:



2. Ójaiñi go fíííarragadí go xankidí jurrabidhi jímápi go níidami dana go íbakarroi daidhií jípí xankidí íbai ójoidhi ogó jímamadutai.

_____	ójoidhi aaní xi íbadagi	_____
_____	ójoidhi aaní xi íbadagi	_____
_____	ójoidhi aaní xi íbadagi	_____
_____	ójoidhi aaní xi íbadagi	_____
_____	ójoidhi aaní xi íbadagi	_____



3. Ójabírrai bho go disko go fíííarragadí gí tuukamurrí níidhagai xankidí ójoidhi aapimo xi íbadagi.





4. Ójaiñi go tĩĩarragadĩ go xiakoga ójoidhi apimo xi íbadagi, ìkarhidhabĩrrai jĩmádo.

Blank writing area for exercise 4.



5. Ójaiñi go xi taadagadĩ go bhai ìrhiarradĩ xankidĩ pĩbuada ìrhiadagi xi íbuadagi gĩ tuukamurĩ xiako ga íbagi aapimo.

Blank writing lines for exercise 5.



Jaataduindhagai natukai

1. Jataduindhagai: Idhiuñibirrai naanamaaxi íbarragai

Maithií kia idhiuñanakai go koadagai dana ídhagai

- Ágaiñi xankidí íbakarro bámioma bhai írhiarratudai aapi gí biítarri
- Tañiñi soiñi gí mamáthildhiadamiga dhi idhiuñibirrai jímó papeerhi ójixikami xiakoga ója ixthumaaxi tīgitho aapi.
- Gaagaiñi ixthukidí gí ibuaiyi jímó íbakarro
- Idhiuñiñi gí íbakarro
- Idhiuñibirrai jímó jurrábidharragai Jímápi daidhií ga íbadamo
- Ójaiñi tiiñiarradí go íbadamiga
- Tañiñi gí mamátildhiadamiga xi ójagi jímó jikarhigadí xakoga ágagi xiudúko íbamo. Tīgitho nīidha xi dukátai:

- Sabíkarro

Go xikorrakidí fiíyia írhidhi jímó tougidharragai go sabíkarro. Kīikaidhatai xiakoga gí ágadagi.



- Tugúrrai

Jímó kurrúxi fiíyia írhidhi jímó gīgibikarro go tugúrrai



· Úxi githároi

Jímó xixiabugai fiyyia írhidhi xi maaxi sonñi go úxi githároi



· Úxi didakami

Go arhi ìbhìdagai fiyyia írhidhi go ìbhìxthakarro duukai sonñi go úxi dīdīakami



· Xikórrakami íbakarro

Go yooxigai fiyyia írhidhi xiuduko ágai xi soonīda go xikórrakami íbakarro



· Samuidhakarro

Go arhi masádai fiyyia írhidhi xiuduko ágai xi soonīda go samuidhakarro



- Ibaiñi go íbakarro duukai xankīdī idhiuiyi aapi dana gñ jímápidhabirrai íbadami.

Ójaiñi jímó papeerhiirri gīdokami bīitarri bho daaxidhagi gī íbadamiga jímádo go gaa maafikarragai:

- Tīñiarragadi go íbadami.
- Jurrábidhikami go íbadami
- Xiakoga dana xiikidhi go bho buithapi darrása íbagi.
- Nīñidhagai xankīdī gī niyyia ágai

Tañiñi gī mamáildhiadami dhi xi gñ soiñana dhi gñ ága ga íba íbarragai...

¡Ga íbana go íbadami!



a

b

bh

ch

d

e

ë

dh

g

i

ï

j

k

l

m

n

ñ

o

p

r

rh

s

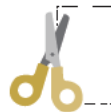
t

u

th

x

y



a	b	bh	ch
d	e	ë	dh
g	i	ï	j
k	l	m	n
ñ	o	p	r
rh	s	t	u
th	x	y	



A

B

BH

CH

D

E

Ë

DH

G

I

Ï

J

K

L

M

N

Ñ

O

P

R

RH

S

T

U

TH

X

Y



A

B

BH

CH

D

E

Ë

DH

G

I

Ï

J

K

L

M

N

Ñ

O

P

R

RH

S

T

U

TH

X

Y

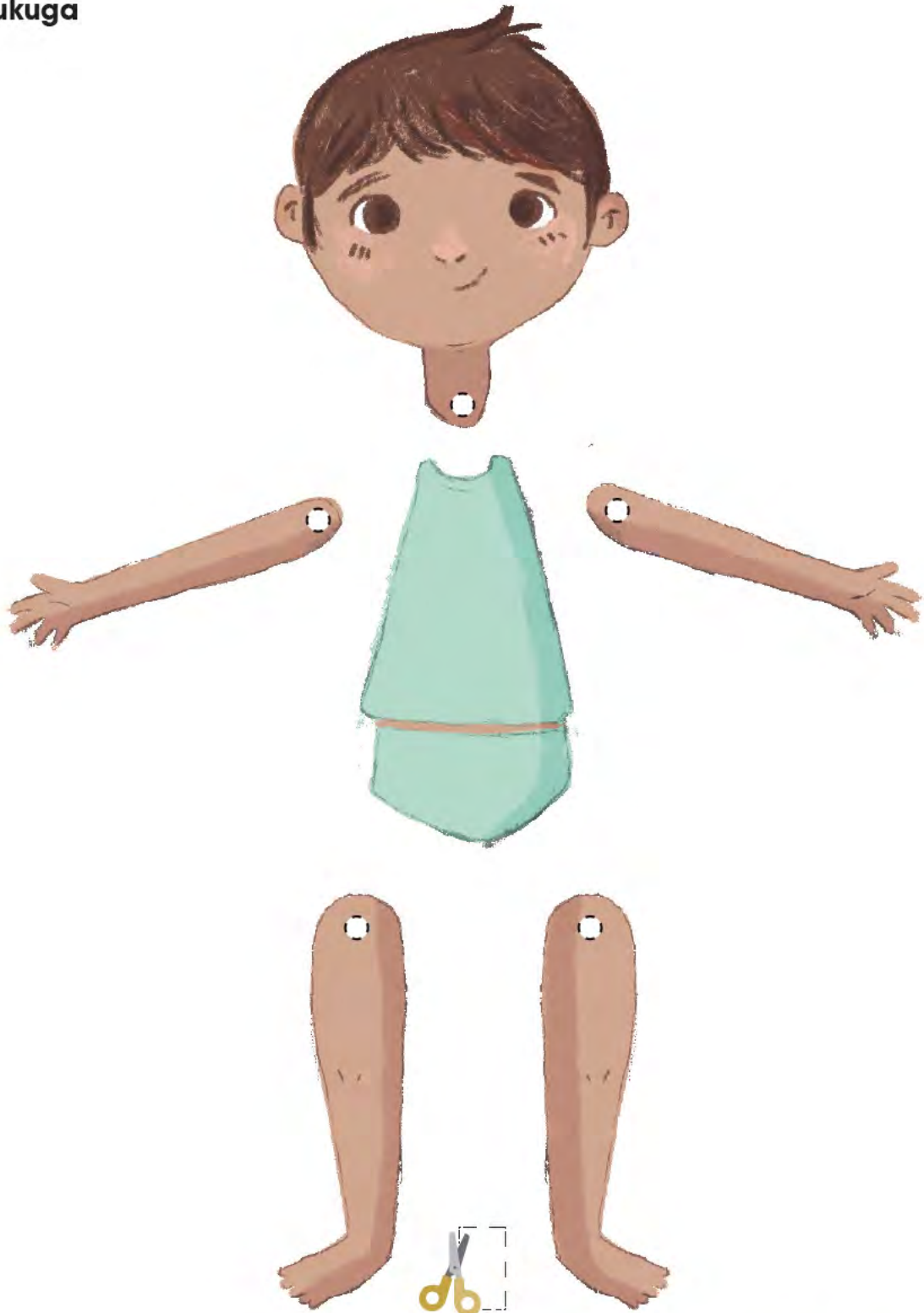


JIKIARSARRAGAI

Bloke jímóko: Aanĩ irĩ Ódami

Ójixdhikami baika: Naanatuidhĩĩrĩ gin

thuukuga



Bloke jímóko: Aani'irri Ódami

Ójixdhikami maakoba: Ódami xankidí obhaga gin kiiyírri

Jaataduindhagai maakoba

sui	to	tax	ja	bha
-----	----	-----	----	-----

Bloke jímóko: Aani'irri Ódami

Ójixdhikami kubarrami: Jaataduindhagai xankidí ibuaiyi afimí kiiyírri

Jaataduindhagai gooka

Gin	daada	bakónai	go	yuukuxi
Gin	ooga	tatasai	go	koagi
Gin	sukúrhi	biajithai	go	suudagi
Gin	xiigi	boixikai	go	tuixiki
Aani'	oidhi	juunui	go	tataaku

Bloke jímóko: Aani'irri Ódami

Ójixdhikami kubarrami: Jaataduindhagai xankidí ibuaiyi afimí kiiyírri

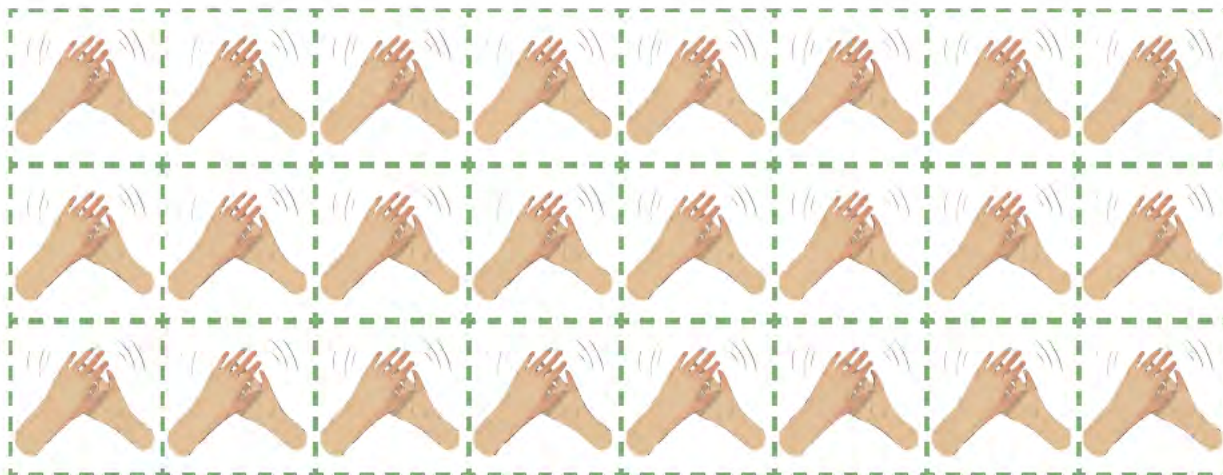
Jaataduindhagai baika.

xixíbatu	suudagi	dībīrai	koadagai	boixikagi
----------	---------	---------	----------	-----------



Bloke jímóko: Aanĩ irri Ódami

**Ójixdhikami mamákoba: Ágai jaatagai aanĩ xi tumaaxi ibuaiyi jímó tásai
Jaataduindhagai baika.**



Bloke jímóko: Aanĩ irri Ódami

**Ójixdhikami tubuxthaama: Titiibi xankidĩ ojoidhi aanĩ
Jaataduindhagai taama.**



Bloke gooka: Go xankidĩ agaiña jímó obhakami kiiyiĩri

**Ójixdhikami jímóko: Go ixthumaaxi daibuñigadĩ gin jaaduñi kiiyiĩri
Jaataduindhagai baika.**



ma	ka	sai	ta
----	----	-----	----

Bloke gooka: Go xankidí agaiña jímó obhakami kiiyírri

Ójixdhikami gooka: Go namiigami xiadutuldhikami dana maakidhadí ñioki gin jaaduñi

Jaataduindhagai taama.

ïgidha	gï	kïiga	gï	bïixi
xïipï	xïikadi	xïipï	gï	ïbhana
dïidi	bïxkirri	soikidagi	oidhagirri	gï
kaëkagi	gï	kiiyírri		

Bloke gooka: Go xankidí agaiña jímó obhakami kiiyírri

Ójixdhikami maakoba: Jaatagi jïikidhii

Jaataduindhagai gooka.

ta	sai	too	xi	
ma	má	tï	ka	mi

Bloke gooka: Go xankidí agaiña jímó obhakami kiiyírri

Ójixdhikami maakoba: Jaatagi jïikidhii

Jaataduindhagai baaika.

Go	tooxi	mimïrrai	Go
----	-------	----------	----



tootoxi | Go | tooxi | koayi | básoi

Bloke gooka: Go xankĩdĩ agaiña jímó obhakami kiiyĩrĩ

Ójixdhikami taama: Nĩnĩdhadĩ gin oidhagĩrĩ

Jaataduindhagai maakoba

Go | totókimaarra | dadaäyithai | bagiana | buaiyi | yooxigai

Bloke gooka: Go xankĩdĩ agaiña jímó obhakami kiiyĩrĩ

Ójixdhikami naadami: Kaëdhagarragadĩ naanamaaxi gin oidhagĩrĩ

Jaataduindhagai baika.

koo | yi | ú | xi

ó | da | mi | oi | dhi | gi

Tĩĩ | jo | ñia | na

Bloke gooka: Go xankĩdĩ agaiña jímó obhakami kiiyĩrĩ

Ójixdhikami kubarrami: Kaëdhagarragadĩ go bagímiana: Gin tásagĩrĩ

Jaataduindhagai baika.

nabaithi | juunui | aayi | bondigai
taxkarhi



Bloke gooka: Go xankidí agaiña jímó obhakami kiiyirri

Ójixdhikami kubarrami: Kaëdhagarragadí go bagímiana: Gin tásagirri.

Jaataduindhagai baika.

jaa	du	ñi	jii	pí
joo	to	sai	ju	koi
dhi	ga	na		

Bloke gooka: Go xankidí agaiña jímó obhakami kiiyirri

Ójixdhikami tubuxthaama: Oijadañi gin jaatagidharraga kiižadukami.

Jaataduindhagai baika.

Maithi	soimaaxi	ibuada	irrada	ódamikatai
Xia	dutuda	go	gaa	Soikidañi
xiorrai	biigakagi	Kiiga	bagian	tuigakami
Maithi	xia			

Bloke baika: Apia girhidhimi afimí girri ójarraga

Ojixdhikami jimóko: Matilatigi biixi girri ójarraga ódamikidí

Jaataduindhagai baika.

eskuela	bhaëkaxi	ayi
íkomai	íkaso	orroxí
urrugi		



Bloke baika: Apia gïrhidhimi afimĩ girrĩ ójarraga Ójixdhikami gooka: Go ójai ubákii dhi gĩ pĩbuaiyi Jaataduindhagai baika.

uupai	úkui
popósorhi	kuparragai
ñioki	xiikadi
agaiñi	dana

Bloke baika: Apia gïrhidhimi afimĩ girrĩ ójarraga

Ójixdhikami baika: Ágaidhatai ójai maaxikai dadaithudai go ñioki ójixikami

Jaataduindhagai baika.

kají	káji	ayi
íkomaí	ikómai	áyí

Bloke baika: Apia gïrhidhimi afimĩ girrĩ ójarraga

Ójixdhikami maakoba: Jímápi gïrhidhi ubuaithimĩ jímó jaatagi jïkikhĩ abhaidhĩrrĩ daibuñikami Jaataduindhagai baika

	
tumasarraka	kíkixi



Bloke baika: Apia gĩrhidhimi afĩmĩ gĩrĩrĩ ójarraga

Ójixdhikami taama: Mamáfĩidhatai ójaithai ñioki jĩimádo go xankĩdikĩdĩ gĩ ójai ójarragai ódamikĩdĩ Jaataduindhagai jimóko

bho	bho	ko	xi	xii	xo	sui
ma	rhi	í	mai	á	sa	ñi
soo	yi	bha	bha	dai	max	thai

Bloke baika: Apia gĩrhidhimi afĩmĩ gĩrĩrĩ ójarraga

Ójixdhikami naadami: Gagágaiithai dhi fĩfĩigaithai ñioki Jaataduindhagai baika.

bhaëkaxi	bhábi	arhi
tumaithi	dhiaborra	

Bloke baika: Apia gĩrhidhimi afĩmĩ gĩrĩrĩ ójarraga

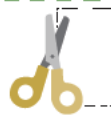
Ójixdhikami kubarrami: Gin jaatagiga Juutudaikami Jaataduindhagai baika

ĩ	rh	dh	th	dh	ĩ	ë	bh	ĩ	rh
dh									

Bloke baika: Apia gĩrhidhimi afĩmĩ gĩrĩrĩ ójarraga

Ójixidhikami mamákoba: Gin ñioki agia namĩga Jaataduindhagai baika

jaatagadagi	ixthádakagi	ódami	fĩfĩithutai	sĩirhikami	buabui
ójarragai	ágarragai	ñiokĩdĩ	mafĩdhakarroana		



Bloke baika: Apia gírhidhimi afimĩ girrĩ ójarraga

Ójixdhikami tubuxthaama: Oijadaiñi go arhi boiyigadĩ go ñioki.

Jaataduindhagai maakoba

Gi	aayi	gĩdo	Go	Beeto	bua	koagi
kiyana	Go	ĩpiokai	sĩirhikĩdĩ	bĩñiga	ibhiadĩ	Go
bhaëkaxi	bia	nabaiithi	dhi	axthĩkimi	Go	ĩxidhagai
mi	kĩgado	Go	ódami	ayopaithai	oidhigana	dhi
mumuabikĩĩ	bhobhókoxi	Bĩxkatai	bĩrrĩ	urrabidhikami	jĩmĩda	

Bloke maakoba: Ga Koayi koadagai gubúdakami

Ójixdhikami jĩmóko: Gookidhĩrrĩ oidhithai go koadagai jĩikidhĩĩ

Jaataduindhagai maakoba

¿Tumaaxi koadatadai jĩikioma? Aanĩ Tikáka gin úrhi.

Gin ágidhi: bhai ibuadana, maturhiaxi, tumaiithi, idhiorrai, kaiithokai

dhiĩ go xankĩdĩ bámioma naakĩĩña aanĩ ĩrrĩ go xiboibarhi

Aanĩ ágidhi:

Gin úrhi, jaanĩ naakimota kabámi go xiboibarhi!,



Bloke maakoba: Ga Koayi koadagai gubúdakami

Ójixdhikami gooka: ¿Maaxi kaaka gin koadagaiga?

Jaataduindhagai maakoba

koayi

guikoma

bhaidhi

bakulthi

maiya

durráxi

Bloke maakoba: Ga Koayi koadagai gubúdakami

Ójixdhikami baika: ¿Badhiirri dhíbia gin koadagaiga?

Jaataduindhagai gooka



Bloke maakoba: Ga Koayi koadagai gubúdakami

Ójixdhikami maakoba: ¿Dukátai gi bhai gi ibuaiyi gin koadagaiga?

Jaataduindhagai gooka



idhorrai



bakonai



xixikai



gixatai



koayi



Bloke maakoba: Ga Koayi koadagai gubúdakami
Ójixdhikami baika: ¿Badhíirri dhíbia gin koadagaiga?
Jaataduindhagai baika

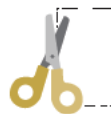
Go ibági

Toidhañi ónai dhi juga

Īpīgioma kīga bakona go ibági

Gokirrioma guikomañi go ibági

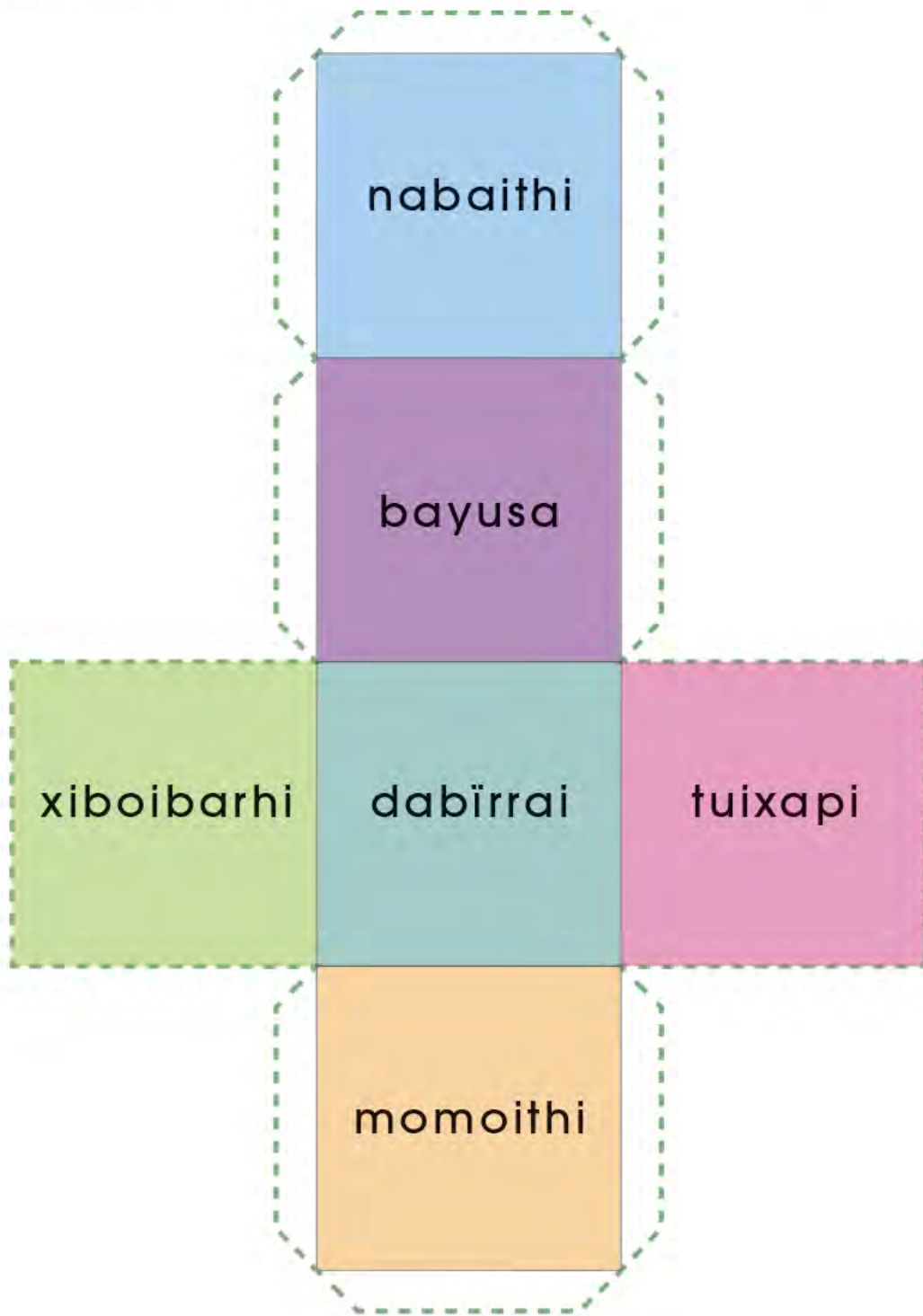
Gixatañi go ibági



Bloke maakoba: Ga Koayi koadagai gubúdakami

Ójixdhikami taama: Go Koadagai bho go bagímíirí jìikidhadí

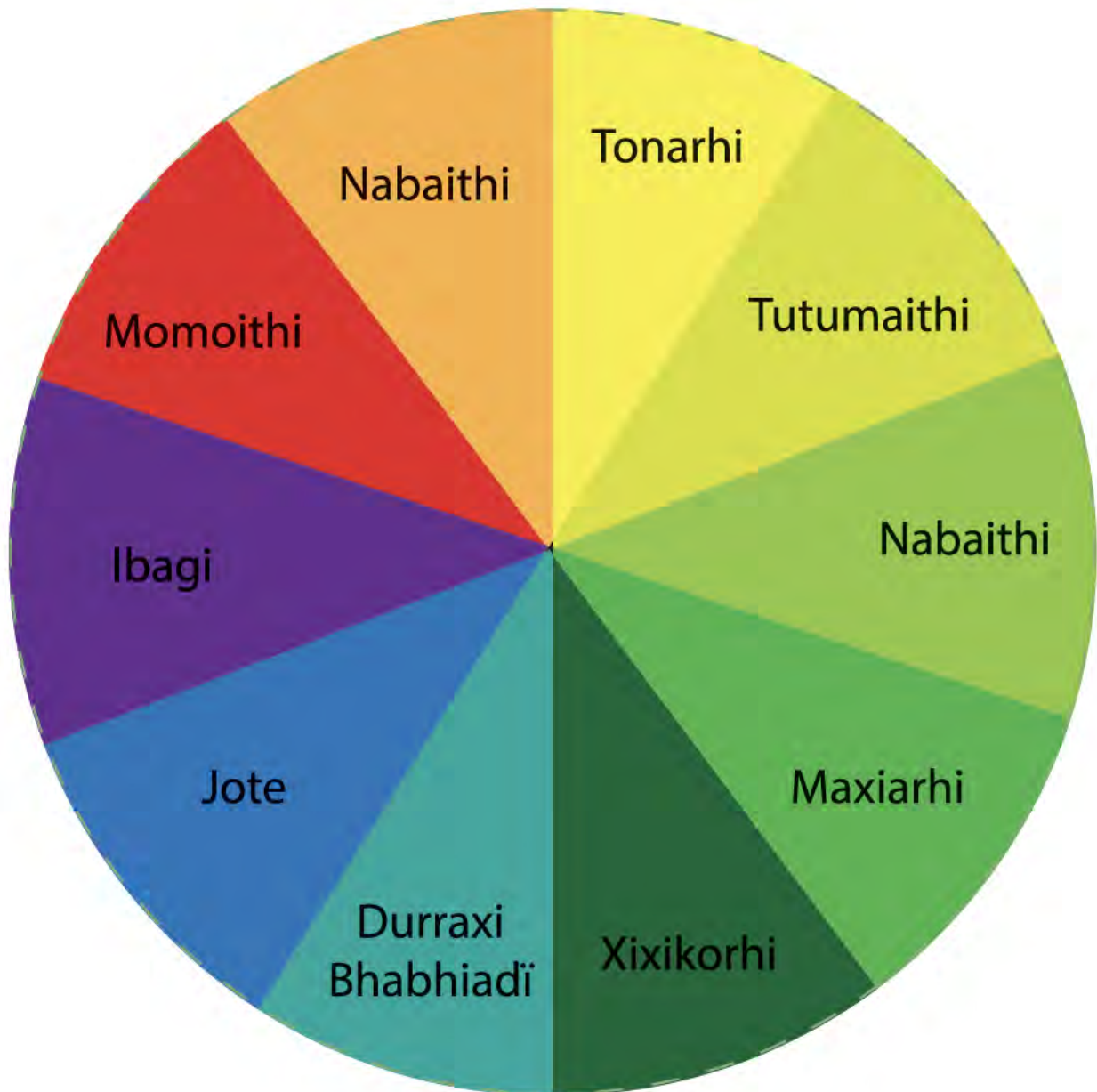
Jaataduindhagai gooka



Bloke maakoba: Ga koayi koadagai gubúdakami

Ójixdhikami taama: Go koadagai bho go bagímirri jíkídhadi

Jaataduindhagai baika





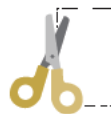
Bloke maakoba: Ga koayi koadagai gubúdakami
Ójixdhikami naadami: Go koadagai gin oidhagírri
Jaataduindhagai baika

kookorhi
abaaxi
bhabi
yootobarra
momoithi

Bloke maakoba: Ga koayi koadagai gubúdakami
Ójixdhikami mamákoba: Go koadagai xankídi naakii aani
Jaataduindhagai baika

Maria kuaiyi taxkarhi
Gin dhixíka
guikomai ibagi
Gin dhaada
ibuaiyi tutumaithi
Gin ooga yíiyi tuixapai

Gin xíigi ibuaiyi kiixo



Bloke maakoba: Ga koayi koadagai gubúdakami

Ójixdhikami tubuxthaama: Go xankidí koayi aaní dhi soigin ibuaiyi

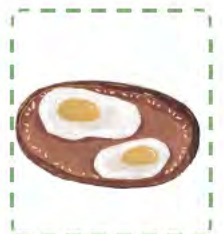
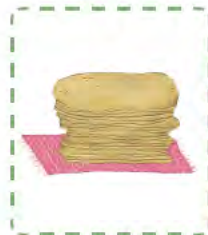
Jaataduindhagai baika



Bloke taama: Ibarragai dhi tudaidhadí ódami

Ójixdhikami jímóko: Kaédhagagadí go niníidhagai

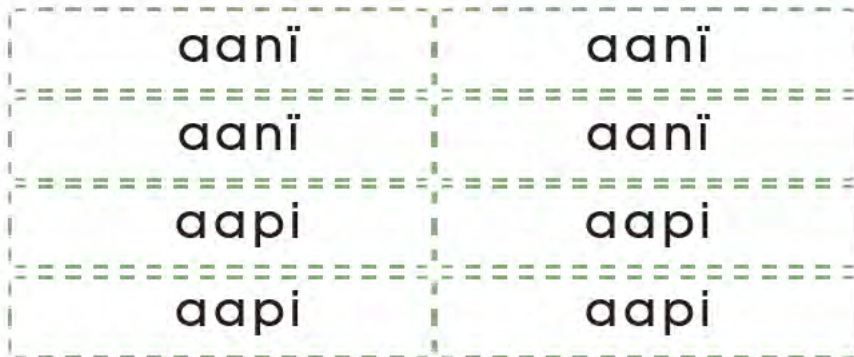
Jaataduindhagai gooka



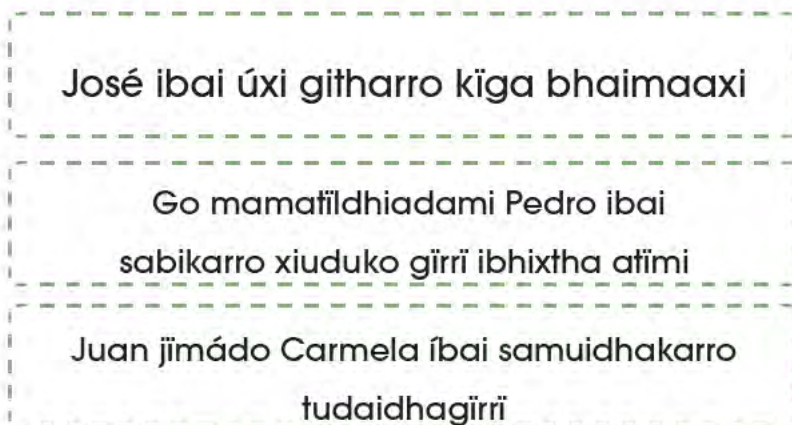
Bloke taama: Ibarragai dhi tudaidhadī ódami
Ójixdhikami gooka: Go nīniidhagaigadī gin dībīirragana
Jaataduindhagai baikā



Bloke taama: Ibarragai dhi tudaidhadī ódami
Ójixdhikami gooka: Go nīniidhagaigadī gin dībīirragana
Jaataduindhagai baikā



Bloke taama: Ibarragai dhi tudaidhadī ódami
Ójixdhikami baikā: Tougiñña kīiga bagiami maaxi ikaithithai go íjiibakarrui
Jaataduindhagai baikā



Bloke taama: Ibarragai dhi tudaidhadí ódami
Ójixdhikami taama: ¿Dukátai imaaxi go íjibakarrui?
Jaataduindhagai baika



Bloke taama: Ibarragai dhi tudaidhadí ódami.
Ójixdhikami mamákoba: Go nīidhadí gin boxíka
Jaataduindhagai maakoba

boxíka	úxi githárrui	nīnīidhagai
bupuidhií	úxi githárrui	nīnīidhagai
figídagakidí	íkadi	





SEP
SECRETARÍA DE
EDUCACIÓN PÚBLICA

